

Ι Π Π Ο Κ Ρ Α Τ Η Σ,

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΤΩΝ

ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ,

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ.

α δοκίμει δὲ μὴ εἶναι γραφῆς εἶναι ταῦτα μάλιστα, ἐλάσα
» ἀκωνοπέθερα ἰσὶ τολύνηροτόν, ἰσικατα ἰόντα ἰσ-
» δὲ κίνα. ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ, Περὶ διαίτης ἀλίων.

ΤΟΜΟΣ Β'.

1864

ΤΕΥΧΟΣ Γ'.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΡΙ ΤΕΥΧΕΙ ΤΟΥΤΩΙ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Α'. ΕΙΔΙΚΗ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ [1]. Περὶ τῶν ἐξ ἐντοσθιδίων ζωϊκῶν Παρασίτων προερχομένων νοσημάτων καὶ τῆς θεραπείας αὐτῶν [E. ἡ σ.] — [2]. Περὶ τῶν ἀφροδισίων ἢ σφιλιδικῶν παθήσεων καὶ τῆς θεραπείας αὐτῶν [E. ἡ σ.]. — 17. Περὶ ἀραιείας οὖρων καὶ τῆς θεραπείας αὐτῆς [E. ἡ σ.]. Β'. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ 18. Περὶ νέου τινὸς ὀφθαλμικοῦ φαρ-

μάκου, τοῦ ἔσηρῆου κυάμου (Esere), καὶ τῆς θεραπευτικῆς αὐτοῦ χρήσεως. [E. ἡ σ.] — [8]. Περὶ καλλιμύνης (Atropinae) ὑποφάρμακωλογικῆν, φυσιολογικῆν, ὀφθαλμιατρικῆν καὶ θεραπευτικῆν ἐποψίν [E. ἡ σ.]. — 19. Περὶ τοῦ ἐν τοῖς ἀντιδληνορροϊκοῖς βαλσαμικοῖς μέσοις θεραπευτικῶς ἐνεργοῦ στοιχείου καὶ περὶ νέας τινὸς ἀντιδληνορροϊκῆς σκευασίας. — 20. Ὅτι τὸ ἐκχύ-

λισμα τῶν ἀρκευθίδων δύναται νὰ ἀντικαταστήσῃ ἐν τῇ Θεραπευτικῇ τὸ μουστίδιον καὶ τὸ κοπάϊον βάλσαμον. — 21. Περὶ τοῦ ὀξυμαγγανικοῦ καλλίου ὡς ἀντισηπτικοῦ μέσου. — 22. Περὶ σκευάσεως τῶν διὰ φυτικῶν οὐσιῶν βαμμάτων κατὰ μίαν τινὰ σκευαστικὴν τῆσπον (ἀνευ οἰνοπνεύματος). Γ'. ΠΟΙΚΙΛΑ [9]. Περὶ τῶν ἐξ ἐπιτεχνήσεως γυλῶν [E. ἡ σ.].

ΕΙΔΙΚΗ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ.

[1.] Περὶ τῶν ἐξ ἐντοσθιδίων ζωϊκῶν Παρασίτων προερχομένων νοσημάτων καὶ τῆς θεραπείας αὐτῶν.

[Συνέχεια.]

2. Περὶ τῆς ἐκ τῆς βοθριοκεφάλου ταινίας (Taenia lata, T. vulgaris [Linné], Taenia inermis humana [Braga], Bothriocephalus latus [Bremsen]) ἐλμινθιάσεως.

Ἡ φυσιογραφικὴ περιγραφή τῆς ἔλμινθος ταύτης ἔχει ὡς ἑξῆς· τὸ μῆκος τοῦ θηρίου εἶναι ἀπὸ 6 — 20 μέτρων, ὥστε ἐκ πασῶν τῶν κειροσθιδῶν ἐλμινθῶν αὕτη εἶναι ἡ τὸ μεγαλύτερον μῆκος λαμβάνουσα. Ἡ ἔλμινθος αὕτη πρὸς μὲν τῇ κεφαλῇ λεπτύνεται νηματοειδῶς, πρὸς δὲ τῷ ἀντικειμένῳ ἄκρῳ ἔχει πλάτος μέχρις 27 χ. τ. μ. Ἡ κεφαλὴ αὐτῆς εἶναι ἐπιμήκης καὶ φέρει κατ' ἀμφότερα αὐτῆς τὰ πλάγια δύο ἐπιμήκη βοθρία, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα τῆς ἔλμινθος. Τὸ χρῶμα τῆς ταινίας ταύτης

μεσηρεῖται μεταξὺ τοῦ φαιοῦ καὶ τοῦ ἐρυθροῦδους. Τὰ πρῶτα πρὸς τῇ κεφαλῇ ἄρθρα αὐτῆς διασημαίνονται ὡς ρυτίδια, τὰ δὲ ἑφεξῆς εἰσὶν ὀπωσοῦν εὐδιακρίτων διαστάσεων καὶ σχεδὸν τετράγωνα. Γίνονται δὲ αἰεὶ πλατύτερα καθ' ὅσον ἀφίστανται τῆς κεφαλῆς, τὰ δὲ ἐπι ἀπωτέρω αὐτῆς, ἅτινα εἰσὶν ἐπι μείζονα, ἔχουσι κατὰ διάμετρον μείζονας διαστάσεις, ἢ κατ' ἄξονα. Τὰ ἀκρότερα ἄρθρα εἰσὶν ἐπι πλατύτερα καὶ ἥττον μακρὰ τῶν πρὸ αὐτῶν, κατὰ δὲ τῆν μεσότητά των εἰσὶν ὀπωσοῦν προμηκέστερα καὶ θαυροχρόστερα. Εἰσὶ δὲ ταῦτα ἐπιότα διατήρητα, ἐπειδὴ, ὅπως τὰ ἐν ταῖς ἰσοθήκαις ἰσάρια ἐξέλλωσιν, ἀπαιτεῖται ἵνα διαβραγῶσιν αἴ τε ἰσοθήκαι καὶ τὰ ἐμπεριέχοντα αὐτὰς ἄρθρα τῆς ταινίας. Ἐκαστον δὲ τέλειον ἄρθρον ἔχει ἐν αὐστημα γεννητικῶν ὀργάνων. Τὰ γεννητικὰ ὄργανα τῆς ἔλμινθος ταύτης ἔχουσι ὡς ἑξῆς· ἡ μὲν ἀρβυλογενῆς ἐξίθμη κείται κατὰ τὴν πρὸς ἄξονα μεσάτην γραμμὴν τῆς κειρίας καὶ κατὰ τὸ πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ θηρίου τετραμμένον ἄκρον ἐκάστου τῶν ἄρθρων αὐ-

τοῦ. Τὸ πῶς, ὅπερ εἶναι βραχὺ καὶ λεῖον, προ-
 ἔχλει διὰ τῆς ἀφρογενεῦς ἐξίθνης. Ὁ δὲ θηλυ-
 γενεῆς γεννητικὸς πόρος κερταὶ μικρὸν πρὸς τὰ ὀπί-
 στω. Ἡ γονιμότης τῆς βοθριοκεφάλου ταινίας
 εἶναι, ἀληθῶς, ἐξαισία, ὡς εἶναι καὶ ἡ πασῶν τῶν
 λοιπῶν κειροειδῶν ἐλμίνθων. Ὁ Κ. Eschricht ἠ-
 ρίθμησεν ἐπὶ μιᾷ βοθριοκεφάλου ταινίας δεκαεπι-
 χίλια ἄρθρα. Ἰπολογίζων δὲ κατ' ἐλάχιστον ὅρον
 χίλια ἄρθρα ἐν ἐκάστῳ τῶν ἄρθρων τούτων, εὐ-
 ρίσκει, ὅτι τὰ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἄρθρων τοῦ θη-
 ρίου παραγόμενα συμποσοῦνται περὶ τὰ δέκα πε-
 ρίπου ἑκατομμύρια, μὴ συνυπολογιζομένων τῶν
 ὑπάρχοντων, ἅτινα παράγονται ἐκ τῶν ἐφεξῆς ἀναφου-
 μένων ἄρθρων. Οὗτοι εἰσὶν οἱ εἰς τὴν βοθριοκέφαλον
 ταινίαν ἰδίως ἀναφερόμενοι φυσιογραφικοὶ χαρα-
 κτήρες.

Τὰ περὶ τῆς κυρίως δὲ ταινίας ῥηθέντα ἰσχύ-
 οῦσι κατὰ μέγα μέρος καὶ περὶ τῆς βοθριοκεφά-
 λου. Ἡ ἔλμινθς αὕτη νέμεται, ὡς καὶ ἐκεῖνη, τὰ
 λεπτά τοῦ ἀνθρώπου ἔντερα, προσαρτημένη ἐπίσης
 διὰ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς εἰς τὸν βλενογόνον ὑμένα
 αὐτῶν. Αἱ τὴν παραγωγὴν τῆς ἔλμινθος ταύτης
 ἐργαζόμεναι ποιητικαὶ συνθήκαι εἰσὶν ἐτι ἀγνωστοί.
 Ὅπως δὲ ἡ κυρίως ταινία, οὕτω καὶ αὕτη, ὅτε μὲν
 οὐδεμίαν προξενεῖ διατάραξιν τῆς υγιείας, ὅτε δὲ
 ἐργάζεται νοσολογικὰ τίνα φαινόμενα, παραπλήσια
 τοῖς ὑπὸ τῆς κυρίως ταινίας προξενουμένοις. Ἰσχυ-
 ροῦσιν ὅμως καὶ τινες, ἤττον οὐσιώδεις, διαφο-
 ραὶ μεταξὺ τῆς κυρίως ταινίας καὶ τῆς βοθριοκεφά-
 λου. Περὶ τούτων δὲ καὶ μόνων ἔσται ἐνταῦθα ὁ
 λόγος.

Ἡ βοθριοκέφαλος ταινία γίνεται, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ,
 μακροτέρα ἢ ἡ κυρίως ταινία καὶ φθάνει ἐνίοτε εἰς
 ἐξαισίον μέγεθος. Καὶ τὰ νοσολογικὰ δὲ φαινό-
 μενα, ἅτινα ἐπιφέρει ἡ βοθριοκέφαλος ταινία, εἰσὶ
 πολλάκις σφοδρότερα ἢ τὰ ἐκ τῆς πλατείας ἔλ-
 μινθος προερχόμενα. Μεταξὺ ἀμφοτέρων τούτων τῶν
 εἰδῶν τῶν κειροειδῶν ἐλμίνθων ὑπάρχει προσέτι
 ἡ διαφορά, ὅτι τὰ ἄρθρα τῆς βοθριοκεφάλου ταινίας,
 ἀφ' οὗ φθάσωσιν εἰς τὴν τελείαν αὐτῶν ἀνάπτυξιν,
 δὲν ἀπορρήγνυνται καθ' ἑν ἑκάστον, οὐδὲ εὐμοιροῦ-
 σιν ἰδίως ζωτικότητος. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἡ βο-
 θριοκέφαλος ταινία δὲν παράγει σικυώδη ἀπορρηγ-
 μάτια. Ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ εἶδους τούτου τῆς ταινίας
 ἐλμινθιάσεως ἀποπατοῦνται μοῖραι τῆς ἔλμινθος
 πολλῶν μείζονες, ἢ ἐπὶ τῆς ἐκ τῆς κυρίως ταινίας
 ἐλμινθιάσεως. Μετὰ τὴν ἐκβολὴν ἐκάστου τμήμα-
 τος τῆς βοθριοκεφάλου ταινίας παράγεται πολὺς
 χρόνος πρὶν ἢ ἐκβληθῆ ἕτερον ἀπερρώγος αὐτῆς
 τμήμα. Ἡ βοθριοκέφαλος ταινία εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ
 πολὺ (ἀλλ' οὐχὶ πάντοτε) μονοδιαίτος.

Τὰ συμπτώματα τῆς ἐκ τῆς βοθριοκεφάλου ται-
 νίας ἐλμινθιάσεως εἰσὶν ἐν γένει οἷα καὶ τὰ τῆς
 ἐκ τῆς κυρίως ταινίας. Κατὰ τὸν Κ. Οὐσσον
 (Huss), ἡ βοθριοκέφαλος ταινία παρέχει εἰς τὸν
 ἔχοντα αὐτὴν πρὸ πάντων τὸ δυσάρεστον αἰσθημα
 ὡς ἂν ἐρύξαι τι αὐτὸν κατὰ τὸ ἐπιγαστήριον, κυρίως
 ὅταν ἐτι ἢ ἀνάριστος. Οἱ τὴν ἔλμινθα ταύτην
 ἔχοντες ἀρέγονται συνήθως τῶν ἀλιπάζων ὕφων καὶ
 ἔχουσι πολλάκις βορβορυμοὺς τῶν ἐντέρων. Ἐπὶ τῶν
 νεανίδων δὲ, τῶν πασχουσῶν τὴν ἐκ τοῦ ἐντοσθιδί-
 ου Παρασίτου, περὶ οὗ ὁ λόγος, ἐλμινθίασιν, προσ-
 ενίστανται ἐνίοτε καὶ νευρικὰ συμπτώματα.

Ποιοὶ τῶν ἰατρικῶν συγγραφέων ἐξέφεραν τὴν
 δοξασίαν, ὅτι ἡ κυρίως ταινία ἐργάζεται μάλ-
 λον ἐντεταμένον ἄλγος, ἢ ἡ βοθριοκέφαλος. Ὁ ἰσχυ-
 ρισμὸς οὗτος προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι οἱ συγγραφεῖς
 οὗτοι ὑπέθεσαν, ὅτι ἡ κυρίως ταινία, ὡς ἐκ τῶν
 ἀγκύλων κεντρίων, ἀ φέρει κατὰ τὴν κεφαλὴν,
 πρέπει νὰ εἶναι πολὺ ὀχληροτέρα ἢ ἡ μὴ φέρουσα
 τοιαῦτα βοθριοκέφαλος. Ἀλλ' οἱ τὴν δοξασίαν
 ταύτην ἔχοντες ἐπελάθοντο, ὅτι τὰ ἐπὶ τῆς κε-
 φαλῆς τῆς μονοδιαίτου ταινίας ἀγκύλα κεντρία εἰ-
 σὶν ἐλάχιστα, ἐπομένως οὐδὲ ὅπως δύναται νὰ ἐν-
 εργήσῃσι κακωτικῶς ἐπὶ τὰ μόρια. Διὰ τὸν αὐτὸν
 σαθρὸν λόγον εἶπον τινὲς καὶ ὅτι ἡ κυρίως ται-
 νία εἶναι μάλλον δυσέκβλητος, ἢ ἡ βοθριοκέφα-
 λος, ὡς δὴθεν ἐμπηγνύουσα τὰ κεντρία αὐτῆς εἰς
 τὸν ἐντερικὸν βλενογόνον ὑμένα.

Περὶ τῆς θεραπείας τῆς ἐκ τῶν περὶ ὧν ὁ λό-
 γος ἐντοσθιδίων ζωϊκῶν Παρασίτων ἐλμινθιάσεως
 σημειοῦμεν τὰ ἀκόλουθα. Πρὸς ἐκβολὴν τῆς ται-
 νίας ἐφηρμόθησαν ἄχρι τοῦδε παντοῖα μέσα καὶ
 παντοῖαι θεραπευτικαὶ μέθοδοι. Τὰ μέχρι τοῦδε
 ἐπὶ τὴν ταινίαν ἀντιταχθέντα μέσα εἰσὶν ἡ ἐμε-
 τικὴ τρυβί, ὁ κασσίτερος, ὁ σίδηρος, χλωριούχος
 ὑδράργυρος ὁ ἠπίος (Calomel), τὸ πετρέλαιον, τὸ
 σκόρδον, τὸ κρόμμυον, ἡ ἀλόη, τὸ στακτὸν κόμμι
 (Gummi Guttæ), ἡ ἰαλάππειος ῥητινη, τὸ σκαμ-
 μώνιον, τὸ μηδικὸν σίλφιον, ἡ καφουρά, τὰ φθειρ-
 ἀγγης (Sabadillæ) σπέρματα, τὸ ἀρτεμίσσιον σπέρ-
 μα (Semen Cinae), ὁ φυτικὸς ἀνθραξ, τὰ σπέρματα
 τῆς κολοκύνθης καὶ τοῦ σίκυος, τὰ ἀνθη τῆς ἀνθ-
 ἐλμιντικῆς βραυέρας (τὸ κοῦσσον), ὁ θεικὸς αἰ-
 θήρ, πτέρις ἢ ἄρρην, ὁ ἔσω φλοιὸς τῆς ῥίζης τῆς
 ῥοιάς, τὸ ἀμυγδαλίον ἔλαιον, τὸ τῶν ἐλαίων, τὸ
 τῶν καρῶν, τὸ ἐλμινθόχορτον, ὁ φλοιὸς τῆς ῥίζης
 τῆς συκαμίνεας, ὁ περουβιανὸς φλοιὸς, ἡ θεικὴ κι-
 νίνη, τὸ τερεβινθίνον ἔλαιον κ. ἄ. τινά. Αἱ δὲ πρὸς
 ἐκβολὴν τῆς ταινίας ἐφαρμόσασθαι θεραπευτικαὶ
 μέθοδοι εἰσὶν ἡ τοῦ Alston, ἡ τοῦ Bech, ἡ τοῦ
 Bremser, ἡ τοῦ Cohnfeld, ἡ τοῦ Dupuis, ἡ τοῦ

Glossius καὶ Wagler, ἡ τοῦ Hautensierk, ἡ τοῦ
 Herrenschwand, ἡ τοῦ Himly, ἡ τοῦ Hufeland,
 ἡ τοῦ Labord, ἡ τοῦ Lagene, ἡ τοῦ Mathieu,
 ἡ τοῦ Measeldi, ἡ τοῦ Nuffer, ἡ τοῦ Odier,
 ἡ τοῦ Rathier, ἡ τοῦ Rougere, ἡ τοῦ Renaud, ἡ
 τοῦ Rosenstein, ἡ τοῦ Schmidt, ἡ τοῦ Selle, ἡ
 τοῦ Vieussens, ἡ τοῦ Waworuch, ἡ τοῦ Weiss,
 ἡ τοῦ Weigel, ἡ τοῦ Werlhof, ἡ τοῦ Wolfheim κ. ἄ.
 Παραπέμποντες εἰς τὴν « Περὶ ἐντοσθιδίων ζω-
 κῶν Παρασίτων τοῦ ζῶντος ἀνθρώπου (*) » μο-
 νογραφικὴν πραγματείαν τοῦ Bremser, ἐν ἣ ὑπ-
 ἄρχει ἡ προσήκουσα ἐκτίμησις τῆς θεραπευτικῆς
 ἀξίας ἐκάστης τῶν μεθόδων τούτων, ἀρκουμένα
 ἐκτιθέμεντες ἐνταῦθα μόνον τὰ περὶ ἐκεῖνων, ἃς ἡ ἄχρι
 τοῦδε ἰατρικὴ πείρα ἀπέδειξεν ὡς τὰς ἀνυσιμωτέρας.
 α.) Ἡ κατὰ Βρέμσηρον μέθοδος φέρει μὲν ἀσφα-
 λῶς τὸ δι' αὐτῆς ἐπιδιωκόμενον θεραπευτικὸν ἀπο-
 τέλεσμα, ἀλλ' ἀπαιτεῖ πρὸς τοῦτο πολὺν χρόνον.
 Διὰ τὸν λόγον τοῦτον οἱ νεώτεροι προτιμῶσιν
 αὐτῆς τὰς μεθόδους ἐκεῖνας, δι' ὧν, οὐ μόνον ἐπίσης
 ἀσφαλῶς, ἀλλὰ καὶ ταχέως καταρθοῦται ἡ τῆς ἔλ-
 μινθος ἐκβολή. ἔχει δὲ ἡ κατὰ Βρέμσηρον θεραπευ-
 τικὴ μέθοδος ὡς ἐξῆς. Ὁ τὴν ταινίαν ἔχων λαμβά-
 νει δις ἢ καὶ τρις καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἑν σμικρὸν
 κοχλιάριον τοῦ κατὰ τὴν ἐξῆς ἀναγραφὴν ἐσκευα-
 σμένου ἐκλείψματος.

Λαβὲ Ἀρτεμίσσιου σπέρματος Οὐγγίαν ἡμι-
 σιαν,
 ῥίζης νάρθου τῆς ἀγρίας Δραχμὰς δύο,
 ῥίζης ἰαλάππης Δραχμὴν ἡμισίαν (μέ-
 χρι Γραμμαρίων δύο),
 Θεικοῦ καλλίου Δραχμὴν μίαν καὶ ἡμι-
 σιαν (μέχρι δύο).
 Λειτουργήσας δὲ ἐν ἑκάστῳ τούτων καὶ ἀναμίξας ἅπαν-
 τα, πρόσθετε
 Ὀξύμελιτος σκυλλητικοῦ τὸ ἀρκοῦν
 ὅπως σκευασθῆ ἐκλείψμα.
 (R. Pulv. Semin Cinae) ʒβ,
 Pulv. rad. Valerian. ʒij,
 — — Jalap. ʒβ (— ʒij),
 Kali sulphurici pulv. ʒiβ (— ij)
 Oxy mel. Scill. q. s.
 ut f. Electuarium.)

Ἀφ' οὗ δὲ ἐξαναλωθῆ ὅλον τὸ φάρμακον τοῦτο,
 λαμβάνει ὁ πάσχων ἐφ' ἡμέρας 12—16 καθ' ἑκά-
 στην πρωίαν καὶ ἑσπέραν (μετ' ὀλίγου ὕδατος) ἀνά
 δύο σμικρὰ κοχλιάρια τοῦ οὕτω δὴ λεγομένου χα-
 θηρτείου ἐλαίου, ὅπερ ἀπολαμβάνεται τῇ διὰ μαλα-
 κοῦ πυρὸς ἀποστάξει κρᾶματος ἐλαίου τερεβινθίνου

(*) Ueber lebende Würmer im lebenden Men-
 schen. Wien.

(ʒxij) καὶ ζωικοῦ ἐμπυρευματικοῦ ἐλαίου (Oli
 animalis foetidi) (ʒjv) (ἀποσταλλάζονται δὲ ʒxij).

Ἐάν κατὰ τὴν χρῆσιν τοῦ φαρμάκου τούτου ἐπ-
 ἔλθῃ κάυσις ἐν καιρῷ τῆς οὐρήσεως, δίδεται πρὸς
 ἄρσιν τοῦ ἐνοχλήματος τούτου προσφορὸν τι γαλά-
 κτωμα. Ἀφ' οὗ δὲ παρέλθωσιν αἱ δέκα ἢ δώδεκα ἡ-
 μέραι, καθ' ἃς ὁ πάσχων ἐξηκολούθησε λαμβάνων
 τὸ καθήρτειον ἔλαιον, δίδεται αὐτῷ Ἰπαγωγικόν,
 ἐσκευασμένον κατὰ τὴν ἐξῆς ἀναγραφὴν.

Λαβὲ Ῥίζης ἰαλάππης Λειτουργήσας Γραμμα-
 ριον ἑν,
 Φύλλων σέννης Λειτουργήσας Δραχμὴν
 ἡμισίαν,
 Θεικοῦ καλλίου Λειτουργήσας Δραχμὴν
 καὶ ἀναμίξας ἅπαντα. Διελὼν δὲ εἰς μοίρας ἑσας τρεῖς,
 δὸς, ἐπιγράψας « Καθ' ἑκάστην ὥραν ἀνά ἑν ἑτηρίον
 μέχρις ὑπαγωγῆς κοιλίας ».
 (R. Pulv. rad. Jalappae ʒj,
 — fol. Sennae ʒβ,
 Kali sulphurici ʒj,
 M. f. Pulvis. Divide in iij part. aequal.)

Τὴν ἐπιούσαν ἐπαναλαμβάνει καὶ αὐθις ὁ ἐλμινθίων
 τὴν χρῆσιν τοῦ καθήρτείου ἐλαίου καὶ ἐξακολουθεῖ
 ταύτην ἂν εἴρηται τρόπον μέχρις οὗ ἡ ταινία ἐκ-
 πέση. Ἡ θεραπευτικὴ αὕτη μέθοδος ἐπιφέρει μὲν,
 ὡς εἴρηται, τὸ ἐφετὸν ἀποτέλεσμα, ἀλλ' ἀπαιτεῖ
 πολλὰς πρὸς τοῦτο ἡμέρας, προξενεῖ δ' ἔστιν ὅτε
 καὶ ἰσχυρὸν ἐρεθισμὸν τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος. Διὰ
 τὸν λόγον τοῦτον γίνεται σήμερον περιωρισμένη
 πλέον χρῆσις αὐτῆς, προαιρουμένων τῶν καθ' ἡμᾶς
 ἰατρῶν τὰς εἰς τὸ παραχρῆμα ἐνεργοῦσας μεθόδους,
 ὧν αἱ μάλλον δεδοκιμασμένοι εἰσὶν αἱ ἀκόλουθοι.

6^{ον}. Ἡ κατὰ Κορφέλδον, ἔχουσα ὡς ἐξῆς. Ὁ τὴν
 ἐκ ταινίας ἐλμινθίασιν πάσχων λαμβάνει τὴν περι-
 αν, ἀνάριστος ἐτι, κωθισκον τοῦ κατὰ τὴν ἐπο-
 μένην ἀναγραφὴν ἐσκευασμένου ἀφεψήματος.

Λαβὲ Φλοιοῦ ῥίζης ῥοιάς Οὐγγίαν,
 καὶ ἀφέψει σὺν
 Ὑδατος πηγαιου Λίτρας,
 ἕως ἂν ἀπολειφθῶσιν Οὐγγίαι ὀκτώ,
 διηθήσας δὲ τὸ ρευστὸν καὶ προσθεῖς
 Ἐλαίου κικίνου Οὐγγίαν μίαν καὶ ἡμι-
 σιαν,
 δὸς, ἐπιγράψας « Χρῶ κατὰ τὴν ἰατρικὴν ὁδηγίαν ».
 (R. Cort. rad. Granat ʒj,
 Coque cum:
 Aquae fontanae ʒj,
 ad Colat. ʒ viij.
 Cola et adde:
 Olei Ricini ʒjβ,
 M. d.)

Αφοῦ δὲ μετὰ τὴν πόσιν τοῦ πρώτου κυαθίσκου ἐκ τοῦ ἀφεψήματος τούτου παρέλθῃ ἡμίσεια ὥρα, ὁ ὑπὸ θεραπείαν ἐλμινθίων δύναται νὰ λάβῃ ἀφεψήμα καφέ (ἐν ἡθισμένους εἰς τοῦτο), ἀλλ' ἀνεῦ προσαιτισματός τινος. Μεθ' ἡμισίαν ὥραν λαμβάνει καὶ αὐθις ἡμισυν κυαθίσκον τοῦ ἀφεψήματος καὶ ἐξακολουθεῖ λαμβάνων τὴν δόσιν ταύτην ἐκ διαλειμάτων ἡμισίας ὥρας, ἕως οὗ ἐξαναλωθῇ ὅλον τὸ ἀφεψήμα. Αφοῦ δὲ ἐκτοτε παρέλθωσι δύο ὥραι καὶ ἡμίσεια, δίδεται τῷ τὴν ταινίαν ἔχοντι ἡμίσεια Οὐγγία κινίνου ἐλαίου καὶ ἐπαναλαμβάνεται ἡ δόσις αὐτὴ τρεῖς καθ' ἕκαστον ἡμῶριον. Μικρὸν δὲ μετὰ τὴν τελευταίαν δόσιν τοῦ ἐλαίου ἐξέρχεται δόλιχος ἢ ταινία (μετὰ τῆς κεφαλῆς).

Ὁ ἔσω φλοιὸς τῆς ρίζης τῆς ροιᾶς θεωρεῖται σήμερον ἐν τῶν ἀνωσιωπέτων ταινιοκτόνων φαρμάκων. Κέκτηται δὲ τὴν ἀνθελμιντικὴν ταύτην δύναμιν καὶ ὁ τοῦ στελέχους τοῦ δένδρου ἔσω φλοιός, ἀλλ' ἀσθενεστέρην ἢ ὁ τῆς ρίζης. Ἐν ἐπι υποδεστέρω ἑαθμῷ ἐνοπάρχει ἡ δύναμις αὐτὴ ἐν τῷ φλοιῷ τῶν καρπῶν. Ἡ ἀνθελμιντικὴ τῆς ροιᾶς δύναμις ἦν γνωστὴ καὶ τοῖς Ἀρχαίοις· ὁ Διοσκορίδης ὁμιλεῖ (*Περὶ ἕλης ἰατρικῆς* Α'. ργ') περὶ τῆς ταινιοκτόνου δυνάμεως τοῦ ἀφεψήματος τῆς ρίζης τῆς ροιᾶς (*). Τῆς δυνάμεως ταύτης γίνεται μνεία καὶ παρὰ Κάτωνι (**), τῷ Πλινίῳ (***) καὶ Μαρκέλλῳ τῷ ἐμπειρικῷ (*De medicamentis*, Κεφ. XXVIII).

Πρὸς τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος θεραπευτικὸν σκοπὸν λαμβάνεται ὁ φλοιὸς τῆς ρίζης τῆς ἀγρίας ἢ τῆς κηπευτικῆς ροιᾶς, ἀδιακρίτως. Ἐἶναι δὲ ὁ πρόσφατος φλοιὸς προτιμότερος τοῦ ξηροῦ.

Τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος μέθοδον δυνάμεθα ἐξ οἰκειᾶς πείρας νὰ συστήσωμεν ὡς λίαν ἀνύπμον· δι' αὐτῆς ἀπηλλάξαμεν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐντοσθιδίου σκώληκος τεσσαρακοντούτην τινὰ κρεωπώλην (ἐπ' οὗ εἰς μάτην εἴχομεν, ἐν ἔτος πρότερον, ἐφαρμόσει τὴν κατὰ Βολφγέμιον μέθοδον), μίαν τριακοντούτιδα Γαλλίδα, σύζυγον ἀλλαντοποιῦ, καὶ τινὰ δασονόμον, ἐτῶν τριάκοντα ἕξ, ὅστις, ὡς εἶπεν ἡμῖν, πάσχων καὶ πρότερον τὴν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐντοσθιδίου

Παρασίτου ἐλμινθίαςιν, ἀπηλλάγη αὐτῆς (διὰ τῆς κατὰ Δουπουίσιον μεθόδου (ὡς εἰκάζομεν ἐκ τῶν λόγων τοῦ πάσχοντος) ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Γεννάδου ἐκβληθείσης πηχιαίας ἐλμινθος.

γ^{ον}.) Ἡ κατὰ Βολφγέμιον, ἔχουσα ὡς ἔπεται, ὅ τὴν ταινίαν ἔχων λαμβάνει τὴν πρώϊαν, ἀμα ἐξεγερθῆ καὶ ἀνάριστος, ἐτι τὸ ἡμισυ τοῦ, κατὰ τὴν ἀκόλουθον ἀναγραφὴν ἐσκευασμένου φαρμάκου

λαβὲ Λειοτριβοῦς ρίζης πτέριδος Δραχμῆς τρεῖς, Ἐπιζέματος ἀνθέων φιλόρας Οὐγγίας πέντε καὶ ἀναμίξας, ὄδς.

(R. Pulv. rad. Filic. maris ℥ij, Aq. flor. Tiliæ ℥v.

M. D.)

Μεθ' ἡμισίαν δὲ ὥραν ἀπὸ τῆς πρώτης δόσεως δίδεται καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἡμισυ τοῦ φαρμάκου. Ἐἴτα, παρελθούσης μιᾶς ὥρας, δίδομεν καθ' ἕκαστην ἡμισίαν ὥραν ἀνὰ ἡμισίαν Οὐγγίαν κεκαθαυμένου ἐλαίου τοῦ ἥπατος τοῦ ὄνισκου μέχρις οὗ τοιοῦτοτρόπως ἐξαναλωθῶσι τρεῖς Οὐγγίαι. Ἀκολουθῶς, διαλειπόντες μίαν ὥραν, δίδομεν διάλυσιν θεικῆς μαγνησίας (℥jv) ἐν ὕδατι (℥ β) ἀνὰ κυαθίσκον καθ' ἕκαστην ἡμισίαν ὥραν μέχρις οὗ ἐκπέτῃ ἡ ταινία. Γίνεται δὲ ἡ ἐκβολὴ τοῦ θηρίου κατὰ τὴν εἰρημένην μέθοδον ἐν διαστήματι 10—12 ὡρῶν. Πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἀποτελέσματος τούτου συντελεῖ μὲγάλως τὸ νὰ προπαρασκευασθῇ ὁ ἐλμινθίων πρὸς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἰατρειαν, δριμυφαγῶν κατὰ τὴν προτεραίαν. Ἐὰν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μεθόδου ταύτης ἐπέλθῃ ἔμετος, πρέπει νὰ ἀφιστάμεθα τῆς περαιτέρω προσαγωγῆς τῶν φαρμάκων, καθότι, ἐὰν ἐξεμεσθῇ μία τῶν δόσεων, ματαιοῦται ἡ ὅλη θεραπευτικὴ ἀγωγὴ.

Περὶ τῆς ταινιοκτόνου δυνάμεως τῆς πτέριδος ὁμιλεῖ ἤδη ὁ Γαληνὸς ἐν τοῖς « Περὶ τῆς τῶν ἀπλῶν φαρμάκων δυνάμεως » βιβλίοις αὐτοῦ· α Πτέρις, λέγει, ρίζαν μάλις· ἔχει χρῆσιμον, ἀναίρει γὰρ ἐλμινθα πλατεῖαν, εἰ τεσσάρων δραχμῶν ὀλίγην τις αὐτῆς ἐν μελικράτῳ λάβοι». Τῆς ἰαματικῆς ταύτης ιδιότητος τῆς ρίζης ταύτης μνημονεύει καὶ ὁ Διοσκορίδης (*). Σημειωτέον, ὅτι ἡ πρὸς φαρμακευτικὴν χρῆσιν ἀποτεθειμένη ρίζα τῆς πτέριδος ἀποβάλλει ἐν διαστήματι δύο ἢ τριῶν ἐτῶν τὴν ἀνθελμιντικὴν αὐτῆς δύναμιν.

δ^{ον}.) Ἡ κατὰ Δουπουίσιον μέθοδος, ἔχουσα ὡς ἔξῃς· ὁ ἄνθρωπος, ἐν ᾧ ἡ ταινία, λαμβάνει τὴν πρώϊαν, νῆστις ἐτι, τὸ ἕτερον τῶν κατὰ τὴν ἀκόλουθον ἀναγραφὴν ἐσκευασμένων ξηρίων καὶ ἐπιπύ-

νει δύο κυαθίσκους ἀποζέματος καφέ, ἀνεῦ σακχάρου.

λαβὲ Πιρημαίων κασσιτέρου Γραμμῆριον, Δεφίου καθαροῦ

Κόμμιως τῆς στακτῆς ἀρὰ Γραμμῆριον ἡμισυ,

Ἐλαιοσακχάρου τοῦ δι' ἐλαίου τοῦ λευκοδέφρου (1 σαγ. ἐλ. 1 Θ σακχ.) Κόκκους πέντε καὶ ἀναμίξας ἅπαντα, σκεύαζε ξηρίον. Διελὼν δὲ τοῦτο εἰς μίρας ἑκάς δύο, ὄδς.

(R. Rasurae Stanni ℥j, Gummi Guttiae ἀνά ℥β, Elaeosach. Cajeput. gr. v.

M. b. Pulv. Dividat. in part. aequal N^o. ij. D.)

Αφοῦ δὲ μετὰ τὴν πρόσφορὰν τοῦ ἐνὸς ξηρίου παρέλθῃ ἡμίσεια ὥρα, δίδεται τὸ ἕτερον, καὶ εὐθὺς μετ' αὐτὸ δύο καὶ αὐθις κυαθίσκοι ἀποζέματος καφέ. Μετὰ παρέλευσιν δύο ὡρῶν ἀπὸ τῆς πρόσφορᾶς τῆς τελευταίας δόσεως ἐνίστανται κωλικοὶ σρόφοι, διαρκούντων τῶν ὁπείων, ἀπεκρίπτει ἡ ταινία, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μάλιστα ὀλόκληρος. Ἄμα ἐπέλθωσιν οἱ σρόφοι· δέον ἵνα καὶ αὐθις ἐπαναληφθῇ ἡ πόσις ἀποζέματος καφέ. Ἐὰν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἰατρείας ταύτης ἐπέλθῃ ναυτία, δίδονται σταγόνας τινὲς ὀξικοῦ αἰθέρος.

ε^{ον}.) Ἡ διὰ τῶν ἀνθέων τῆς ἀνθελμιντικῆς θραυέρας (τοῦ κόκοσου). Τὸ φάρμακον τοῦτο, ὁπερ ἦν ἐν χρῆσει κατὰ τῆς ἐκ ταινίας ἐλμινθίαςεως πρὸ διακοσίων ἡδὴ ἐτῶν ἐν Ἀβουσίνα (ἧς πάντες σχεδὸν οἱ κάτοικοι ἔχουσι τὴν ταινίαν) ἐγένετο μὲν γνωστὸν τοῖς ἐν Εὐρώπῃ ἰατροῖς ὑπὸ τοῦ περιπόστου περιηγητοῦ Ἰακώβου Βρούκη (1768—1773), ὠρίσθη δὲ ἀκριβέστερον ὑπὸ τοῦ Κ. Κουθου τοῦ 1822. Τὸ φάρμακον τοῦτο ἐφορμήθη τὸ πρῶτον ἐν Εὐρώπῃ κατὰ τῆς ταινίας μετ' ἀγαθοῦ ἀποτελέσματος ὑπὸ τῶν ἰατρῶν Budd (ἐν δώδεκα περιπτώσεσι), Todd, Mérat, Assalini καὶ Martin Solon. Μετ' αὐτοὺς δὲ ἐδοκίμασαν αὐτὸ θεραπευτικῶς πολλοὶ τῶν Ἀγγλῶν καὶ Γάλλων ἰατρῶν, ἐφικόμενοι ἐπίσης καὶ οὗτοι τοῦ σκοπούμενου ἀποτελέσματος. Ὁ Κ. Küchenmeister ἐδημοσίευσεν οὐ πρὸ πολλοῦ τὸ πειραματικὸν ἐξένημα, ὅτι ἡ ταινία, ἐντιθεμένη ἐν γάλακτι, δι' οὗ ἀφεψήθησαν ἀνθη θραυέρας, θησκει ἐν διαστήματι ἡμισίας ὥρας. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς θεραπευτικῆς χρήσεως τοῦ ἀνθελμιντικοῦ τούτου σημειώσασαν τὰ ἀκόλουθα. Ἐπὶ μὲν τῶν νύξημένων ἀρκούσιν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, 5(—6) Δραχμαὶ τοῦ φαρμάκου πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ θεραπευτικοῦ σκοποῦ, ἐπὶ δὲ τῶν παιδίων (ἀπὸ

6—15 ἐτῶν) τὸ ἡμισυ τῆς δόσεως ταύτης. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ φαρμάκου γίνεται κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον· ἀφοῦ ὀλμοκομηθῇ πρὸς ἀδρομερῆ κόκκιν, ἐπιχέονται ἐπ' αὐτοῦ ζέοντος ὕδατος Οὐγγίαι τέσσαρες. Ἀφεθὲν δὲ ἐπὶ 12 ὥρας ἐν κατεργάσει, δίδεται ὅπως ἔχει, καλῶς ἀνατεταραγμένον, τῷ ἐκ ταινίας ἐλμινθίωντι, ἀναρίστῳ ἐτι. Ἄλλοι δὲ δίδουσι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀνθελμιντικὸν κατὰ μὲν τὰ λοιπὰ ἐσκευασμένον ὅν εἴρηται τρόπον, ἀλλ' ἀφιέμενον ἐν κατεργάσει ἐφ' ἐν μόνον τεταρτημόριον τῆς ὥρας. Μετὰ τὴν πόσιν τοῦ φαρμάκου δέον ἵνα ὁ λαβῶν αὐτὸ ἐπιγεύηται ζωμοῦ λευμωνείου, ὅπως οὕτω προληφθῇ ὁ ἄλλως ἐπιερχόμενος ἔμετος. Ἐὰν μετὰ τὴν λήψιν τοῦ ἀνθελμιντικοῦ δὲν ἐπέλθῃ, ἐν τῷ διαστήματι δύο ὡρῶν, κένωσις, δίδεται τι τῶν ἡπιῶν Ἰπαγωγικῶν (μάλιστα τὸ κίνινον ἐλαίον). Ὁ Peseña δίδει ἡμίσειαν Οὐγγίαν τῶν πρὸς ἀδρομερῆ κόκκιν προολμοκομηθέντων ἀνθῶν τῆς ἀνθελμιντικῆς θραυέρας μετὰ δέκα Οὐγγίαν χλιαροῦ ὕδατος (ἀφοῦ μετὰ τὴν δι' αὐτοῦ ἐπίψισιν τῶν ἀνθῶν παρέλθῃ 1/2 τῆς ὥρας). Λαμβάνει δὲ προηγουμένως ὁ ἐλμινθίων ὀλίγον ζωμοῦ λευμωνείου. Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν πόσιν τοῦ φαρμάκου πίνει ἐρόχθους τινὰς ψυχρὰς λευμωνάδος. Ἐὰν ἐν τῷ διαστήματι 3 (—4) ὡρῶν δὲν ἐκβληθῇ ἡ ταινία, δίδεται καὶ αὐθις κίνινον ἐλαίον ἢ τι τῶν ἀλικῶν Ἰπαγωγικῶν.

Ὁ περουμενιδὸς γλοῖος καὶ ἡ θεικῆ κινίνη φαίνονται ἔχοντα δύναμιν ἀναίρετικὴν τῆς βοθριακέφαλου ἰδίας ταινίας. Πρῶτος ὁ Doeveren (*) ἀναφέρει περίπτωσιν τινὰ, καθ' ἣν, δοθέντος ἀφεψήματος περουμενιδίου φλοιῦ, ἀπεπατήθη μία κειροειδὴς ἐλμινς. Ἀκολουθῶς ἐδημοσίευσεν ὁ ἰατρός Kunz ἑτέραν περίπτωσιν, καθ' ἣν διὰ τῆς θεικῆς κινίνης (δοθείσης εἰς τινὰ ἀνθρώπου, πάσχοντα διαλείποντα πυρετὸν) ἐξεβλήθη μία (ὀλόκληρος, μετὰ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς) κειροειδὴς ἐλμινς, ἧς τὸ μήκος ἦν πλεόν τῶν ἑκατὸν πήχεων. Μετὰ τὸν Kunz ἐδημοσίευσεν καὶ ὁ ἐν Βρυξέλλαις ἰατρός Κ. Delvaux δύο περιπτώσεις, καθ' ἑκατέραν τῶν ὁπείων διὰ τῆς θεικῆς κινίνης ἐξεβλήθη μία βοθριακέφαλος ταινία.

Καὶ ταῦτα μὲν ἔστωσαν ἀποχρώντα ὅσον ἐν περιοδικῷ συγγράμματι περὶ τῆς ἐκ τῶν κειροειδῶν ἐλμινθῶν ἐλμινθίαςεως. Ἴδῃ μεταβαίνομεν, καθ' ἣν διεγράψαμεν τῆσιν, εἰς τὰ περὶ τῆς ἐκ τῶν νηματοειδῶν ἐλμινθῶν προερχόμενης.

(*) Observations phys.-médic. sur les vers. Paris.

(*) Εὐπόριστα. Βιβλ. Β'. Κεφ. 74.

(*) « Τὸ δὲ ἀφεψήμα τῶν ριζῶν [τῆς ροιᾶς] ἐλμινθίας πλατείας, ποθὲν, ἐκτινάσσει καὶ ἀποκτείνει.

(**) « Ad termina, et si alvus non consistet, et si taeniae, et lunbeici molesti erunt, XXX malū punica acerba sumito, contundito, indito in urcum, et vini nigri austeri congios tres, vas oblituto post dies XXX aperito, et utito, jejunus heminam bibito. (de re rustica. Cap. CXXVI).

(***) « Radix decocta succum emittit, qui laenias nocet, victoriat pondero. Eadem discoceta in aqua, quas Lycium, praestat utilitates. (Plin. XXIII. LX).

b. *Περὶ τῆς ἐκ τῶν νηματοειδῶν ἐλμίνθων προερχομένης ἐλμινθιάσεως.*

1. *Περὶ ἐλμινθιάσεως τῆς ἐκ τοῦ Ἀγκυλοστόμου, τοῦ ἐν τῇ δωδεκαδακτύλῳ ὑποφύσει παρασιτοῦντος.*

Ἡ ἔλμινς αὕτη παρατηρήθη τὸ πρῶτον ἐν *Μεδιολάοις*, τῷ 1838, ὑπὸ τοῦ *Dubini* (*). Ἐκτοτε δὲν παρατηρήθη πλέον οὐδαμοῦ τῆς Εὐρώπης. Ἔτη τινὰ μετὰ ταῦτα παρατήρησεν αὐτὴν ἐν Αἰγύπτῳ ὁ *Pruner* (**). Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Παρασίτον ἔχει μῆκος μόλις 6—9 χ.τ.μ. Πιθανότατον δὲ φαίνεται, ὅτι ἕνεκα τῆς μικρότητος αὐτοῦ ταύτης διέλαθεν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐσχάτως μόλις ἀνεκαλύφθη καὶ σπανίως παρατηρήθη ἔκτοτε. Ἡ ἔλμινς αὕτη φέρει τέσσαρας κραταιούς ὀδόντας, οὓς ἐμπέριει εἰς τὸν ἐντερικὸν βλενογόνον ὑμένα καὶ οὕτω προσκαλλάται θαλάσως εἰς αὐτόν. Κατὰ τὸν *K. Griesinger* διεισδύει καὶ μέχρι τοῦ ὑπὸ τὸν ἐντερικὸν βλενογόνον ὑμένα ἰστοῦ. Τὸ χωρίον δὲ, καθ' ὃ ἦν προσκεκολλημένη ἐπὶ τῆς ζωῆς ἡ ἔλμινς αὕτη, διασημαίνεται μετὰ θάνατον ὑπὸ τινος ἐκχυμώσεως, τὸ μέγεθος ὅσον φακῆς, κατὰ τὸ μέσον τῆς ὁποίας φαίνεται λευκὴ τις κηλίς, τὸ μέγεθος ὅσον κεφαλῆς βελόνης κομμωτικῆς καὶ φέρουσα κατὰ τὸ μέσον αὐτῆς λεπτὸν κέντημα, διήκον μέχρι τοῦ ὑπὸ τὸν βλενογόνον ὑμένα ἰστοῦ. Διὰ τοῦ κεντήματος δὲ τούτου ἐκχεῖται τοσοῦτον ἐνίοτε αἷμα, ὥστε ὁ ἐντερικὸς σάλην εὐρίσκειται κατὰ τὴν νεκροτομὴν ἐμπεριέχων ἐπίσημον αὐτοῦ ποσότητα. Κατὰ τὸν *K. Griesinger* τὸ Ἀγκυλόστομον ἐπιφέρει λειψαιμίαν διὰ τῶν μικρῶν μὲν, ἀλλὰ διηνεκῶς, οὕτως εἰπεῖν, ἐπαναλαμβανόμενων ἀφαιμάξεων, ἃς ἐργάζεται ἐν τῇ δωδεκαδακτύλῳ ἀποφύσει. Ἡ δὲ ἐν Αἰγύπτῳ σχεδὸν παρά τὸ ἐν τετάρτῳ τῶν κατώτερων παρατηρουμένη λειψαιμία πρέπει, κατὰ τὸν αὐτὸν συγγραφέα, νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἔλμινθα, ἥτις εἶναι τοσοῦτον κοινὴ ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, ὥς οἱ *K. K. Billarz* καὶ *Griesinger* εὕρισκον αὐτὴν ἐπὶ παντὸς σχεδὸν πτώματος, ὅπερ ἀνέτεμνον.

2. *Περὶ τῆς ἐκ τῶν στρογγύλων ἐλμίνθων προερχομένης ἐλμινθιάσεως.*

Αἱ ἔλμινθες αὗται ἔχουσι μῆκος μὲν ὅσον 2—4 ἡ δακτύλων καὶ ἔτι πλέον, πᾶχος δὲ ὅσον 2—3 γραμμῶν, εἰσὶ στρογγύλαι, κατ' ἄξονα γραμμωταί, λευκέρυθροι ἢ ὀφρονέρυθροι καὶ προσόμοιοι κατὰ

τὴν ἐξωτερικὴν αὐτῶν ἰδέαν πρὸς τοὺς δρόλους (τὰ γῆς ἔντερα).

Αἱ ἔλμινθες αὗται παρασιτοῦσιν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐν τοῖς λεπτοῖς ἐντέροις. Ἐνίοτε ὅμως μεταχωροῦσι καὶ εἰς τὸν στόμαχον, ἢ τὰ παχέα ἔντερα, ἀλλὰ ταχέως θνήσκουσιν ἐκεῖ, ἢ ἀποβάλλονται, ὡς μὴ ὑπαρχουσῶν ἐν τοῖς ὄργανοις τούτοις πῶν πρὸς ἐνδιαίτησιν αὐτῶν ἐπιτηδείων συνθηκῶν. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παρασιτοῦσιν ἐν τῷ αὐτῷ ἀνθρώπῳ μόνον ὀλίγοι τινὲς τῶν ἐλμίνθων τούτων, ἄλλοτε ὅμως τοσαῦται, ὥστε κατὰ τὴν νεκροψίαν εὐρίσκει τις αὐτάς συνεσφαιρωμένας ἐν εἴδει ἀγαθίδων, τοσοῦτον ὄγκωδῶν, ὥστε ἐμφράσσουσι καὶ διατείνουσι τὴν καθ' ἣν εὐρίσκονται μοῖραν τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος.

Ἡ ἡλικία τοῦ ἀνθρώπου, καθ' ἣν παρατηροῦνται ἐν αὐτῷ συχνότερον αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἔλμινθες, εἶναι ἡ παιδική, ἀλλ' ἢ πέραν τοῦ ἐνός ἔτους. Ἐπὶ τῶν βρεφῶν, ὧν ἡ ἡλικία εἶναι ἐλάσσων τοῦ ἐνός ἔτους, σπανίως ἀπαντῶνται στρογγύλαι ἔλμινθες, ἀπὸ δὲ τριετοῦς καὶ ἀνωτέρω ἔχουσιν αὐτάς οἱ παῖδες λίαν συχνά. Ἐπὶ τῶν ἡλικιωτέρων παρατηροῦνται ἥττον συχνά, λίαν δὲ σπανίως ἐπὶ τῶν γερόντων. Κατὰ τινὰς, αἱ γυναῖκες ὑπόκεινται μᾶλλον ἢ οἱ ἄνδρες εἰς τὴν ἐκ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐντοσθιδίων Παρασίτων ἐλμινθίασιν.

Αἱ στρογγύλαι ἔλμινθες παρασιτοῦσι κυρίως παρὰ τοῖς λεμφικῆν ἔχουσι τὴν κρᾶσιν, τοῖς Κοιραδικοῖς, τοῖς ἐθίοσι φαύλην τροφήν, τοῖς τρεφομένοις κυρίως δι' ὀσπρίων, ὀπωρῶν, ἢ διὰ γάλακτος, ἔτι δὲ παρ' ἐκείνοις, οἵτινες δὲν μεταχειρίζονται πνευματοῦχα ποτά. Πρέπει ὅμως νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ἢ πρὸς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἔλμινθίασιν αἰτιώδης σχέσις τῶν διαιτητικῶν τούτων συνθηκῶν καὶ τῶν ἐκ τῆς κρᾶσεως εἶναι εἰσέτι ἥκιστα πεπιστωμένη κατ' ἐπιστήμην καὶ χρῆζει ἀκριβεστέρως ἐξετάσεως.

Οἱ πλείστοι τῶν ἰατρικῶν συγγραφέων ὁμοόξουσι μετὰ τοῦ ἡμετέρου Ἰπποκράτους, λέγοντος ἐν τοῖς *Αφορισμοῖς* αὐτοῦ, ὡς εἶδομεν, ὅτι αἱ στρογγύλαι ἔλμινθες παρατηροῦνται συχνότερα κατὰ τὸ φθινόπωρον. Τινὲς μάλιστα καὶ ἀπέδωσαν τοῦτο εἰς τὸ ὅτι κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τοῦ ἔτους ἐσθίονται αἱ ὀπώραι, ἃς τινὰς ἐθεώρουν ὡς τὰς κυρίως ἐργαζομένας τὴν ἐλμινθίασιν ταύτην. Αἱ στρογγύλαι ἔλμινθες διαμένουσιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, παρὰ τῷ ὀπίκῳ παρασιτοῦσιν, ἐπὶ τινὰ μόνον χρόνον. Καὶ ἀναφαίνονται μὲν ἐνίοτε ἐπανειλημμένως ἐφ' ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀτόμου, σπανιώτατα ὅμως διαμένουσιν ἐν τῷ αὐτῷ διαρκῶς ἐπὶ πολλὰ ἔτη.

[2.] *Περὶ τῶν ἀφροδισίων ἢ συφιλιδικῶν παθήσεων καὶ τῆς θεραπείας αὐτῶν.* [Συνέχεια.]

(*) Ἐκ τῶν διὰ συφιλιδικῶν ἐκκριμάτων γενομένων ἐνοφθαλμιασμῶν ἐγνώσθη προσέτι, ὅτι, ἐάν ἐφ' ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου ἐνοφθαλμισμῶν ἐπανειλημμένως ἐλκογενὲς συφιλιδικὸν πύον, τὰ ἐξ ἐκάστου τῶν ἐνοφθαλμισμῶν τούτων προερχόμενα συφιλιδικὰ συμπτώματα εἰσὶν ἡπιώτερα τῶν ἐκ τῶν προηγηθέντων ἐνοφθαλμισμῶν προελθόντων. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὅτι διὰ τῶν ἐπανειλημμένων ἐνοφθαλμισμῶν καθίσταται ὁ ἀνθρώπος ἥττον δεκτικὸς τῆς ἐφ' ἐκτου ἀναπτύξεως τῶν ἐκ τοῦ συφιλιδικοῦ ἰοῦ παραγομένων παθολογικῶν φαινομένων. Λαβόντες τὸ ἐνδόξιμον ἐκ τῆς παρατηρήσεως ταύτης ὅτι ἐν *Παρισίοις Anzias Turenne* καὶ ὁ ἐν *Τουρίνῳ Speriño*, ἔσχον τὴν ἐπίνοιαν ἵνα δι' ἐπανειλημμένων ἐνοφθαλμισμῶν, τὸ μὲν, προφυλάξωσι τὸν ὑγιᾶ ἀνθρώπον ἀπὸ τῶν κατὰ πρωτοπάθειαν ἀφροδισίων ἐλκῶν, τὸ δὲ, προφυλάξωσιν ἀπὸ τῆς μεθυστέρας ἢ καθολικῆς συφιλίδος τὸν ἔχοντα ἤδη ἀρχικὸν ἀφροδισιον ἔλκος, τὸ δὲ, ἵνα οὕτω θεραπεύωσι τὸν μεθυστέρως συφιλιδικόντα.

Καὶ περὶ μὲν τῆς δοξασίας, ὅτι ὁ ὄργανισμὸς διὰ τοῦ ἐπανειλημμένου εἰς αὐτὸν ἐνοφθαλμισμοῦ ἐλκογενεῖς συφιλιδικοῦ πύου καθίσταται δυσπαθῆς πρὸς τὴν τοπικὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀφροδισίου μολύσματος, — περὶ τούτου, λέγομεν, οὐδεμία δύναται νὰ ἀντιταχθῇ ἔλλογος ἀντίρρησης, καθότι αὐτὰ τὰ πειραματικὰ δεδομένα ἀποδεικνύουσι τρανώτατα, ὅτι, ὅσον πλείονες αἱ ἐνισβολῆσι τοῦ συφιλιδικοῦ ἰοῦ ἐφ' ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου, τοσοῦτον ἡπιώτερον εἶναι τὸ ἐκ τῆς τελευταίας ἐνισβολῆσεως προερχόμενον ἀφροδισιον ἔλκος. Ἀλλὰ περὶ τῆς ἐτέρας δοξασίας, τουτέστιν, ὅτι διὰ τῶν ἐπανειλημμένων ἐνοφθαλμισμῶν ἐλκογενεῖς συφιλιδικοῦ πύου ἐπὶ τοῦ σθέντος ἤδη ἀφροδισιον ἔλκος ἀνθρώπου δύναται τις νὰ ἀποτρέψῃ τὴν καθ' ὑστεροπάθειαν συφιλιδα καὶ ὅτι διὰ τῆς αὐτῆς μεθόδου δύναται τις νὰ θεραπεύσῃ τὸν ἤδη ἠλωκότα ὑπὸ τῆς καθ' ὑστεροπάθειαν συφιλίδος, — περὶ τούτου, λέγομεν, οὐδεὶς ἀπροκατάληπτος ἰατρός δύναται νὰ πεισθῇ. Τὰς πειραματικὰς ἀναζητήσεις, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων ἐπιστεῖθη ὡς ἀνύσιμος ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος μέθοδος, ἐξετέλεσε τὸ πρῶτον μὲν ὁ *Anzias Turenne*, ἐν *Παρισίοις*, εἶτα δὲ, ἐν *Τουρίνῳ*, ὁ *Speriño*, πειρασάμενος ἐν τῷ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ νοσοκομείῳ τῶν συφιλιδικῶν ἐπὶ πενήκοντα δύο γυναικῶν, ἠλωκωτῶν ἤδη ὑπὸ τῆς καθ'

ὑστεροπάθειαν συφιλίδος. Ἐνοφθαλμιζε δὲ εἰς ἐκάστην τῶν γυναικῶν ἐκείνων ἐλκογενὲς συφιλιδικὸν πύον ἄπαξ ἢ καὶ δις τοῦ μηνὸς διὰ τριῶν ἢ τεσσάρων ἐκάστοτε ἡμερῶν. Ἀποῦ τοιοιουτρόπως παρήγοντο ἀλληλοδιαδόχως 8 ἢ 10 ἀφροδισια ἔλκη ἐφ' ἐκάστης τῶν γυναικῶν ἐκείνων, κατ' ἀρχὰς μὲν ἠλαττοῦτο ἡ δεκτικότης τοῦ ὄργανισμοῦ πρὸς τὰ ἀφροδισια ἔλκη, εἶτα δὲ ἐξέλειπεν ἐντελῶς, ὥστε τὸ ἐνοφθαλμιζόμενον συφιλιδικὸν ἔκκριμα οὐδεμίαν πλέον εἰργάζετο ἔλκωσιν· συνάρμα δὲ ᾤχοντο, κατὰ τὴν διαθεβαίωσιν τοῦ *K. Speriño*, ἅπαντα τὰ συμπτώματα τῆς μεθυστέρας συφιλίδος.

Ἐντοσοῦτω, οὐ πολὺ μετὰ τὰς πομπώδεις ταύτας διαθεβαίωσεις, ἐξηλέγχθη πάντῃ σαθρὰ ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος θεωρία πρὸ πάντων διὰ τοῦ ἀκαλοῦ ἀποδεικτικωτάτου πειράματος, τὸ ὅποιον ὁ Γερμανὸς ἰατρός *L. . .* ἐξετέλεσεν ἐφ' ἑαυτοῦ. Οὗτος, ἐνοφθαλμισας εἰς ἑαυτὸν κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1850 καὶ κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1851 ἐλκογενὲς συφιλιδικὸν πύον, παρήγαγεν οὕτως ἐφ' ἑαυτοῦ δέκα ἀφροδισια ἔλκη, ἅτινα ἐν βραχεὶ χρόνῳ ἴσθησαν ἐντελῶς δι' ἀπλουστάτης θεραπείας χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ οὐδὲν τῶν μεθυστέρων συφιλιδικῶν φαινομένων. Τῇ 29 Ἰουλίου 1851 ἐνοφθαλμισεν ἐκ νέου εἰς ἑαυτὸν (κατὰ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα) ἐλκογενὲς συφιλιδικὸν ἔκκριμα. Ὁ ἐνοφθαλμισμὸς οὗτος παρήγαγεν ἐν σκληροειδῆ ἀφροδισιον ἔλκος, ᾧ παρεκολούθησε μετὰ τρεῖς μῆνας ψυδρακιδῶδες ἐξάνθημα καὶ ἐξοίδησις τῶν τραχηλικῶν ἀδένων. Ἐκτοτε ἐγένετο ἀρχὴ τῶν πρὸς θεραπείαν τῶν μεθυστέρων ἐκείνων συφιλιδικῶν συμπτωμάτων ἐνοφθαλμισμῶν δι' ἐλκογενεῖς συφιλιδικοῦ πύου, εἰλημμένου ἐξ ἄλλων ἀνθρώπων, ὧν τινες εἶχον ἤδη ὑποστῆ τὴν «*συφιλιδίωσιν*» («*Syphilitisation*»), ὡς δὴ ὠνομάσθη ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος μεταχειρισμὸς. Ἀλλ' οἱ ἐπανειλημμένοι ἐκεῖνοι ἐνοφθαλμισμοί, οὐ μόνον οὐδεμίαν ἔσχον βελτιωτικὴν ἐπιβρῆσιν ἐπὶ τῶν καθ' ὑστεροπάθειαν συμπτωμάτων, ἀλλὰ μάλιστα καὶ ἐπέβησαν τὴν ἔντασιν αὐτῶν ὁσάκις τὸ διὰ τοῦ ἐνοφθαλμισμοῦ παραγόμενον ἔλκος ἐγένετο φαγεδαϊκόν. Ὅταν δὲ τὸ θῆμα τοῦτο τῆς περὶ τὴν «*συφιλιδίωσιν*» θεωρίας παρέστη, τῇ 18 Νοεμβρίου 1851, ἐνώπιον τῆς ἐν *Παρισίοις* Ἀκαδημίας τῆς Ἰατρικῆς καὶ ἐπέδειξεν ἑαυτὸ, παρίστα οἰκτρότατον, ἀληθῶς, θέαμα· τὰ μέλη αὐτοῦ ἦσαν διαβεβρωμένα ὑπὸ φαγεδαϊκῶν ἔλκων, ἅπαν δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἔφερε τὰ συμπτώματα τῆς καθολικῆς συφιλίδος ἐν ταῖς εἰδεχθεστέραις αὐτῶν μορφαῖς.

Ἄτερον θῆμα τῆς «*συφιλιδίωσεως*» ἀναφέρεται

(*) *Annal. univ. d. Homodeo. Milano.*

(**) *Krankheiten des Orients.*

νός τις, ἐφ' οὗ ἐξετελέσθησαν ἐπαναιλημένοι ἐν οφθαλμοῖσι. ἔλκογοντες συφιλιδικῶν πύου καὶ ὕσιν ἐπὶ τέλος ἐτελεύτησεν ἐξ ἐρυσιπέλατος ἐν κατὰσάσει ἐσχάτης διατήσεως τοῦ σώματος. Προσθετέον ἐστὶ, ὅτι συφιλιδικῶν τις ἀνήνεγκε τῇ ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίᾳ τῆς ἰατρικῆς, ὅτι ἰάθη διὰ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος μεθόδου· ἀλλὰ, μετ' οὐ πολὺ, ἀνεκοίνωσε τῇ Ἀκαδημίᾳ ὁ *Maisonneuve*, ὅτι εὗρε τὸν ἀνθρώπον ἐκεῖνον ἐν μιᾷ τῶν αἰθουσῶν τοῦ νοσοκομείου, οὗ ἰατρικῶς προϊστάται, φέροντα ἐκ δὴ τὰ συμπτώματα τῆς καθολικῆς συφιλίδος.

Ἰσοβαλοῦσα τῷ 1852 πάντα τὰ ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς α' συφιλιδώσεως ἡ λεχθέντα εἰς αὐστηρὸν ἐλεγχον ἢ ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίᾳ τῆς ἰατρικῆς, ἐξήνεγκε τὴν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου κρίσιν αὐτῆς, ἀποφνημαμένη, ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος μεταχειρισμὸς εἶναι κατὰ πάντα λόγον ἀπορίπτειος. Ἔστιτε τοῦ λοιποῦ ἡ α' συφιλιδῶσις καὶ δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀναγομένη μᾶλλον εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν πλανῶν τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας, ἢ εἰς τὴν τῆς προόδου τῆς ἐπιστήμης.

Μεταβαίνοντες ἤδη εἰς τὸ εἰδικὸν μέρος τῆς πραγματείας ταύτης, θέλομεν πραγματευθῆ ἐν αὐτῷ μετὰ τῆς δευτέρας ἀκριβείας περὶ μιᾶς ἐσχάτης τῶν ἀφροδισίων παθήσεως κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν.

ΠΡΩΤΟΝ Περὶ τῶν ἀρχικῶν ἢ κατὰ πρωτοπάθειαν συφιλιδικῶν παθήσεων.

Α'. Περὶ βλενορροίας.

I. Περὶ τῆς ἀπὸ τῶν γεννητικῶν μορίων τοῦ ἀρρένος βλενορροίας (τουτέστι

α'. Περὶ τῆς βλενορροϊκῆς οὐρηθρίτιδος,

β'. Περὶ τῆς βλενορροϊκῆς βαλανοποσθίτιδος) καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτῆς (οἷον

α'. Τῆς φημώσεως καὶ παραφημώσεως,

β'. Τῆς βλενορροϊκῆς προστακτίτιδος,

γ'. Τῆς βλενορροϊκῆς ὀρχίτιδος καὶ ἐπιδημιτιδος καὶ

δ'. Τῶν στενωσέων τῆς οὐρήθρας.)

II. Περὶ τῆς ἀπὸ τῶν γεννητικῶν μορίων τοῦ θήλεος βλενορροίας καὶ

III. Περὶ τῶν συνεπειῶν τῆς βλενορροίας κατ' ἀμφότερα τὰ γένη (οἷον

α'. τῆς βλενορροϊκῆς κυστίτιδος,

β'. τῶν βλενορροϊκῶν βουβῶνων,

γ'. τῆς ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν βλενορροίας [βλενορροϊκῆς ὀφθαλμίας],

δ'. τῆς ἀπὸ τῆς ρίνας βλενορροίας,

ε'. τῆς ἀπὸ τοῦ ἀπνευσμένου βλενορροίας καὶ

ς'. τῆς βλενορροϊκῆς ἀρθρίτιδος.)

B'. Περὶ τοῦ ἀρχικοῦ ἢ κατὰ πρωτοπάθειαν ἀφροδισίου ἔλκος (καὶ τῆς ἐκ τούτου πρήσεως τῶν βουβωνικῶν ἀδένων).

ΔΕΥΤΕΡΟΝ Περὶ τῆς καθολικῆς συφιλίδος, ἢ τῆς συφιλιδικῆς δυσκράσιος καὶ τῶν κατ' αὐτὴν παθολογικῶν φαινομένων (οἷον

I. τῶν κατὰ δευτεροπάθειαν [τουτέστι

α'. τῶν κορυδαλωμάτων,

β'. τῶν συφιλιδικῶν παθήσεων τοῦ δέρματος.

γ'. τῶν συφιλιδικῶν παθήσεων τῶν βλενογόνων ὑμῶν,

δ'. τῆς συφιλιδικῆς φλεγμονῆς τῆς ζυίδου.] καὶ

II. τῶν κατὰ τριτοπάθειαν [οἷον

α'. τῶν κατὰ τὸν συνδετικὸν ἰστόν συφιλιδικῶν ὀγκῶν,

β'. τῆς συφιλιδικῆς φλεγμονῆς τῶν μυῶν,

γ'. τῆς συφιλιδικῆς πρήσεως τοῦ ὄρχεως, ἢ τῆς συφιλιδικῆς σαρκοκῆλης,

δ'. τῆς συφιλιδικῆς παθήσεως τοῦ περιστείου, τῶν ὀστέων καὶ τῶν χόνδρων,

ε'. τῆς συφιλιδικῆς παθήσεως τῶν κατὰ βάθος ὀργάνων.]

ΤΡΙΤΟΝ Περὶ τῆς συγγόνου συφιλιδικῆς δυσκράσιος.

ΠΡΩΤΟΝ Περὶ τῶν ἀρχικῶν ἢ κατὰ πρωτοπάθειαν συφιλιδικῶν παθήσεων.

A'. Περὶ βλενορροίας.

Περὶ τῆς φύσεως τῆς παθήσεως ταύτης εἴπομεν ἐν τοῖς πρόσθεν, ὅτι ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ὑπῆρξε παρὰ τοῖς παθολόγοις ἡ ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ ἀν ἢ βλενορροία καὶ τὸ ἀφροδισίον ἔλκος εἰσὶ παθήσεις ταυτοφρεῖς ἢ διάφοροι τὴν φύσιν. ἔτι δὲ καὶ σήμερον τινὲς μὲν τῶν συφιλιδολόγων (*Vidal, Caspary*) δογματίζουσιν, ὅτι ἀμφότεραι αἱ παθήσεις εἰσὶ τῆς αὐτῆς φύσεως, οἱ δὲ (*Ricord, Lebert*), ὅτι εἰσὶν ἄλλως διάφοροι τὴν φύσιν. Τὴν τελευταίαν ταύτην γνώμην οὐδόλως διεσάξομεν νὰ παραδεχθῶμεν καὶ ἡμεῖς, συμμεριζόμενοι τὴν ἰδέαν τοῦ *Ricord*, ὅτι ὁ λόγος, δι' ὃν, ἐνίοτε, ἡ βλενορροία συνεπάγεται καθολικὴν συφιλίδα, εἶναι, ὅτι μετὰ τῆς βλενορροίας συνυπάρχει ἐν τῇ οὐρήθρᾳ, ὑπολευκάνων, καὶ ἀφροδισίον ἔλκος. Τὸ ἔλκος τοῦτο κεῖται ἐνίοτε κατὰ βάθος τῆς οὐρήθρας καὶ, ὡς ἐδίδαξαν αἱ ἐρευνῆσαι τοῦ *K. Härensprung*, δύναται νὰ ἀπεκκρίνη πῦον, μὴ ἔχον τὴν ιδιότητά νὰ παράγῃ, ἐνοφθαλμιζόμενον, ἕτερον ἀφροδισίον ἔλκος.

Ἐκ τῶν παθολόγων δὲ, οἵτινες δοξάζουσιν, ὅτι ἡ βλενορροία καὶ τὸ ἀφροδισίον ἔλκος δὲν εἶναι τῆς αὐτῆς φύσεως παθήσεις, οἱ μὲν θεωροῦσι τὴν βλενορροίαν ὡς ἀπλὴν φλεγμονὴν, οἱ δὲ ὡς ἰδιαζούσης φύσεως παθολογικὴν διεργασίαν. Οἱ τὴν πρώτην ἰδέαν ἀσπαζόμενοι, φέρουσιν ὡς ἀπόδειξιν τὸ ὅτι

ἡ βλενορροία προέρχεται ἐνίοτε ἐξ ἀπλῶν ἀφροδισιακῶν καταχρήσεων, ἐκ γενετήσιου προσομιλίας μετὰ γυναικός, ἀφ' ἧς πορεύεται λευκὸς ροῦς, καὶ ἐκ διαφόρων ἄλλων αἰτίων. Τοῦτο ὁμῶς ἀποδεικνύει μόνον, ὅτι ἡ οὐρήθρα δύναται ἐκ παντοειδῶν ἐπιδράσεων νὰ φλεγμῆν κατὰβροικῆν φλεγμονῇ, οὐχὶ ὁμῶς καὶ ὅτι πᾶσα βλενορροία εἶναι ἀπλοῦς κατάρρους.

Περὶ τῶν ἀνατομικοπαθολογικῶν χαρακτήρων τῆς βλενορροίας σημειώσασθαι τὰ ἐξῆς. Ὁ βλενογόνος ὑμῆν τῆς πεπονθυίας οὐρήθρας φαίνεται ἐνερευθῆς, ὑπεραιμικός καὶ ἐξωδηκός, ἀπεκκρίνει δὲ πνοβλενώδη ὕλην, ἐπιτηδεῖαν πρὸς μετάδοσιν τῆς παθήσεως εἰς πάντα βλενογόνον ὑμένα, μεθ' οὗ ἤθελεν ἔλθει εἰς ἐπαφὴν. Ἀκολουθῶς ἐλαττοῦται τὸ ἔρευθος, ἡ ὑπεραιμία, ἡ ἐξοιδησις καὶ τὸ παθολογικὸν ἔκκριμα καὶ παραμένει βραδύτερον ἐπὶ τινα καιρὸν κύζημένη ἀπέκκρισις βλένης. Ὅταν ἡ πάθσις ἢ μᾶλλον ἐντεταμένη, προσεπάγεται καὶ ἀποδρῦσις (*Erosiones*) τῆς πεπονθυίας βλενομεμβράνης ἢ σπογγώδη ἐν αὐτῇ ἐπαναστατήματα, ἐντεῦθεν δὲ προέρχονται στενώσεις τῆς οὐρήθρας, ἐνισταμένων ἐν αὐτῇ διαστρεπτικῶν οὐλῶν ἢ παθολογικῶν θλαστικῶν. Ἡ ἔδρα τῆς παθήσεως εἶναι, συνήθως, ἐπὶ μὲν τοῦ ἀνδρός, ἡ οὐρήθρα, ἐπὶ δὲ τῆς γυναικός, ἡ οὐρήθρα, ἢ ὁ κολοεός, ἢ ἡ κολοεακὴ μοῖρα τῆς μήτρας, ἢ ὁ αὐχλὴν αὐτῆς, ἢ καὶ ἡ νηδύς.

Τὰ γενικὰ συμπτώματα τῆς βλενορροίας εἰσὶ τὰ ἐξῆς. Ὅπως πασῶν τῶν ἐξ ἐνδοβολήσεως προερχομένων νόσων, οὕτω καὶ τῆς βλενορροίας προτρέχει τὸ λεγόμενον στάδιον τῆς λαθραιότητος ἢ προδιεργασίας (*Incubationis*), τουτέστι τὸ ἀπὸ τοῦ μολυσμοῦ μέχρι τῆς ἐκδηλώσεως τῶν πρώτων συμπτωμάτων. Τὸ στάδιον τοῦτο διαρκεῖ, κατ' ἐλάχιστον μὲν ὄρον, ἐπὶ τινας μόνον ὥρας, κατὰ μέγιστον δὲ, ἐπὶ ὀκτώ ὅλας ἡμέρας. Μετὰ τὸ στάδιον τοῦτο ἐπέρχονται τὰ πρώτα συμπτώματα τῆς παθήσεως, οἷον ἐπίσσημος ἀφροδισιακὸς ζυμος, σφιγῶσις τῶν ἐξωτερικῶν γεννητικῶν μορίων καὶ ρύσις ἐξ αὐτῶν βλενώδους ὕλης. Μετ' οὗ πολὺ προσεπέρχεται ἄλγος (ἐπαισθητὸν μάλιστα ἐν καιρῷ τῆς οὐρήσεως καὶ τῆς ἀφροδισίου δράσεως) κατὰ τὸ πεπονθὸς μόριον, ὁ βλενογόνος αὐτοῦ ὑμῆν γίνεται ἐνερευθῆς καὶ φλεγμῶναι. Ἀκολουθῶς μεταβάλλεται τὸ βλενώδες ἔκκριμα εἰς βλενοπυώδη ξανθοπράσινον ὕλην (ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς εἰλικρινὲς πῦον), μεθ' ἧς ἐνίοτε εἶναι προσμιμνιγμένον καὶ αἷμα. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπιτείνονται πάντα τὰ συμπτώματα μέχρι τῆς 8ης ἢ 10ης ἡμέρας, μεθ' ἧν μένουσιν ἐπὶ τοσοῦτον ἔτι χρόνον ἀκμᾶζοντα, μετὰ ταῦτα δὲ, γινόμενα κατὰ μικρὸν ἥττον σφοδρὰ, ἐκλείπτουσι, κατὰ τὰς ἡπιωτέρας μὲν νοσήσεις, ἐν τῷ διαστή-

ματι τριῶν ἢ τεσσάρων εβδομάδων, κατὰ τὰς σφοδρότερας δὲ, ἐξ ἢ ὀκτώ. Ἐνίοτε ἡ ὀξεῖα βλενορροία μεθίσταται εἰς χρονίαν, καθ' ἣν τὸ παθολογικὸν ἄπ-ἔκκριμα εἶναι ὀλίγον καὶ ὑδαρές καὶ ἤτις δὲν συν-αδεύεται οὐδαμῶς ὑπὸ ἄλλου.

Αἱ βλενορροϊκαὶ οὐρηθρίτιδες μεταδίδονται κυρίως εἰς βλενογόνους ὑμένας, εἰς τοὺς ἐκφορητικοὺς τῶν ἀδένων πόρους καὶ δι' ἐκεῖνον εἰς αὐτὰς τὰς ἀδένας, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ λεμφικὰ ἀγγεῖα.

Περὶ τῆς αἰτιολογίας τῆς βλενορροίας εἴπομεν ἤδη ἐν τοῖς πρόσθεν θραχέα τινα, εἰς ἃ καὶ παραπέμπομεν. Συγκεφαλαιούμετες δὲ καὶ συμπληροῦντες ἐνταῦθα ἐκεῖνα, προσθέτομεν τὰ ἀκόλουθα. Ἡ συνήθης αἰτία τῆς βλενορροίας εἶναι, εἴπομεν, ἡ ἀκάθαρτος ἀφροδισίος προσομιλία, μεταδιδόμενου δι' αὐτῆς ἀπὸ τοῦ μολυσμένου ἀτόμου εἰς τὸ ἀμόλυτον νοσοποιῶ τινος στοιχείου ἢ τοῦ, διαφόρου τὴν φύσιν τοῦ ἐλκογόνου συφιλιδικοῦ μολύσματος. Ἐν ἐξαιρητικαῖς τισὶ περιπτώσεσιν ἐνίσταται ἐν τοῖς γεννητικοῖς μορίοις φλεγμονὴ καὶ πρὸς τὴν βλενορροίαν ἐμπερῆς ροῦς ἐνεκα ἄλλων τοπικῶν ἐρεθισμῶν, οἷον ἐξ εὐδιασμοῦ καθετήρων ἢ διευρυντικῶν κατιάδων (*Bougies*) εἰς τὴν οὐρήθραν, ἀφροδισίου προσομιλίας μετὰ γυναικός, ἐχούσης τὴν ἐμμηνον αὐτῆς καθαρεῖν, ἢ ἀφ' ἧς πορεύεται δριμύς λευκὸς ροῦς, ἢ εἰς τῆς ὁποίας τὴν μήτραν ὑπάρχει καρκίνωμα· ἔτι δὲ ἐκ ψύξεως, δραστηρίων διουρητικῶν κ.τ.τ. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ πύσις νέου οἴνου, ἢ ὀξίζοντος ζύθου, ἐπιφέρουσιν ἐνίοτε στραγγουρίαν καὶ ροῦν, ἐμπερῆ πρὸς τὴν βλενορροίαν. Δὲν πρέπει ὁμῶς νὰ παρασιωπήσωμεν, ὅτι πολλάκις οἱ πάσχοντες ἀποκρῦπτουσι τὸ ἀληθὲς αἶτιον τῆς νοσήσεως, ὥστε ὁ ἰατρός, ἐκλαμβάνων ὡς ἀληθεῖς τὰς διαθεβαιώσεις αὐτῶν, ἀποδίδει τὴν πάθσιν, οὐχὶ εἰς τὸ ἀληθὲς αὐτῆς αἶτιον, τὸν ἀφροδισίον ἰόν, ἀλλ' εἰς ἑτέραν τινα νοσοποιὸν ἐπίδρασιν ἐκ τῶν εἰρημένων.

Ἡ ὑπόστασις τοῦ βλενορροϊκοῦ τοῦ εἶναι ἡ πρῶτης ὕλη, ἢν ἀπεκκρίνει ὁ βλενογόνος ὑμῆν, ἐν ᾧ ἐδράζει ἡ πάθσις. Ἡ δὲ πρὸς μετάδοσιν συνθήκη τὸ νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν ἢ ὕλη ἐκεῖνη μεθ' ἑτέρου ἀπαθοῦς βλενογόνου ὑμῆτος. Φαίνεται ὁμῶς, ὅτι ἡ ἀφροδισίος δράσις καὶ ἡ κατ' αὐτὴν μεγάλη νευρική διεγερσις εἰσὶ λίαν εὐνοϊκαὶ συνθήκαι πρὸς μετάληψιν τῆς παθήσεως.

Τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος παθήσεως εἰσὶν ἐπιδεκτικαὶ πᾶσαι ἀνεξαιρέτως αἱ ηλικίαι, ἀλλ' ὁ βαθμὸς τῆς ἐπιδεκτικότητος ταύτης εἶναι παρὰ τοῖς διαφόροις ἀνθρώποις διάφορος. Τινὲς, π.χ., ἀλίσκονται ὑπὸ τῆς παθήσεως ὁσάκις συνέλθωσι μετὰ γυναικός, πασχούσης βλενορροίαν, τινὲς πάλιν διαμένουσιν ἀείποτε ἀπαθεῖς ὁσάκις καὶ ἀν ἐκθέσωσιν ἑαυτοὺς εἰς τὸ αὐτὸ ἀφρο-

δίσιον μόλυσμα, εἰς δὲ καὶ ἐκεῖνοι. Εἰσὶ δὲ δεκτικότεροι τῆς παθῆσεως πολλῶν πλέον οἱ νέοι, ἢ οἱ μᾶλλον προεχωρηκότες τὴν ἡλικίαν. Προσέτι παρατηρήθη, ὅτι διὰ τῶν ἐπανελημμένων μολυσμάτων ἀπαιθλύνεται ἢ πρὸς μετάληψιν τῆς βλενορροίας εὐπάθεια τῶν μορίων ἢ πρώτη ἀφροδισίως ἀνάχρωσις συνεπάγεται, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τὰ σφοδρότερα συμπτώματα, ἢ δὲ μετ' ἐκείνην τὰ ἥττον σφοδρὰ καὶ οὕτω καθέξῃς, μέχρις οὗ, ἐπὶ τέλους, ἐκλίπη ἢ ἐπιδεικτικότης τῶν μορίων τοῦ παραλαμβάνειν τὸ μόλυσμα. Τὸ ὅτι δὲ τὸ γυναικίον φύλον ὑπόκειται εἰς τὴν περι τῆς ὁ λόγος νόσον ἥττον ἢ τὸ τῶν ἀνδρῶν φαίνεται πάντῃ ἀναπόδεικτος δοξασία, προελθοῦσα πιθανώτατα ἐκ τοῦ ὅτι οἱ ἄνδρες ἐκτίθενται εἰς τὸ νοσογόνον μόλυσμα συχνότερον ἢ αἱ γυναῖκες καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἐκ τῶν τελευταίων τούτων αἱ τῆ ἀφροδίτη καθωσιωμένοι γίνονται δυσπαθεῖς πρὸς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ μολύσματος. Κατὰ τὸν *Ricord*, διευκολύνει τὴν ἀνάχρωσιν ποιὰ τις διάπλασις τοῦ πέους καὶ τὸ νὰ εἶναι τοῦτο ὑπερμέγεθος καὶ, ἐπομένως, δυσανάλογον πρὸς τὴν τοῦ κολεοῦ χωρητικότητα. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μεταδίδεται ἀπαξ μόνον τὸ μόλυσμα ἐξ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀτόμου εἰς ἕν καὶ τὸ αὐτὸ άτομον. Ἀλλ' ὁ κανὼν οὗτος ἔχει, δυστυχῶς, καὶ πολλὰς τὰς ἐξαιρέσεις.

Ἐνταῦθα τῆς πραγματείας ταύτης ἐγγυρεῖ νὰ ἐξετάσωμεν καὶ τὸ ζήτημα ἐπὶ πόσον ἡ βλενορροϊκὴ οὐρηθρῆτις παράγει ὕλην, ἔχουσαν μολυστικὴν δύναμιν, καὶ, ἐπομένως, πότε δυνάμεθα, χωρὶς πλέον νὰ ὑπάρχῃ ἀναχρώσεως φόβος, νὰ ἐπιτρέψωμεν τῷ τὴν βλενορροϊαν πάσχοντι ἵνα συγγίγνηται ἀφροδισίως. Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐπικρατεῖ μεγίστη μεταξὺ τῶν συφιλιδολόγων διαφωνία: οἱ μὲν (*Whately* κ. ἄ.) δοξάζουσιν, ὅτι τὸ βλενορροϊκὸν ἀπέκκριμα διατηρεῖ τὴν μολυσματικὴν αὐτοῦ δύναμιν ἐφ' ὅσον καὶ τὸ λευκὸν αὐτοῦ χροῖμα, οἱ δὲ (*Hunter* κ. ἄ.), ὅτι τὸ ἀπέκκριμα δὲν εἶναι πλέον μολυσματικὸν μόνον ὅταν ἐν αὐτῷ τὰ σφαίρια τοῦ πύου ᾄσι περιελημμένα ὑπὸ βλένης ἰσώδους. Καὶ ὁ *Ricord* δὲ θεωρεῖ τὴν τιαύτην βλέναν ὡς μηκέτι μολυσματικὴν. Ὁ *Baumes* φρονεῖ, ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ μέχρις ἐλαχίστου ρανιδίου ἡλαττωμένον καὶ διεσπασμένον βλενορροϊκὸν ἔκκριμα διασώζει ἐνίοτε τὴν μολυσματικὴν αὐτοῦ δύναμιν. Κατὰ δὲ τὸν *Simon*, δὲν δύναται ἀσφαλῶς νὰ ὀρισθῇ πότε τὸ βλενορροϊκὸν ἔκκριμα ἀποβάλλει τὴν μολυσματικὴν αὐτοῦ δύναμιν ἐνίοτε, λέγει, διασώζει ταύτην καὶ ὅταν ἐπιφαίνεται χρηστὸν καὶ εἶναι τοσοῦτον ἡλαττωμένον, ὥστε μόλις καὶ ἐκ μακροτάτων διαλειμμάτων ἐκθλύζει ἀπὸ τῆς οὐρήθρας ἐλάχιστον ρανιδίον βλένης. Ὁ *Eisenmann* δοξάζει, ὅτι ἢ ἐκ τοῦ

τοιούτου ἐκκρίματος παραγομένη βλενορροία εἶναι μὲν ἀείποτε νωθὴς, ἀλλὰ καὶ λίαν ἐπίμονος. Ἡ γνῶμη ὅμως αὕτη εἶναι ἐν μέρει μόνον ἀληθής: τὸ ἄχρον καὶ ἐν λίαν σμικρᾷ ποσότητι ἐκκρινόμενον βλενορροϊκὸν ἔκκριμα παράγει, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μὲν νωθεῖς βλενορροίας, ἐνίοτε ὅμως καὶ φλεγμονώδεις.

Πρὸς διάγνωσιν τῆς βλενορροίας ἀπαιτεῖται νὰ ἔχη τις ὑπ' ὄψιν τοὺς ἀκολουθοῦντας πρακτικοὺς κανόνας. Καὶ πρῶτον μὲν δὲν πρέπει νὰ πιστεύῃ τις πάντοτε ἀνωπότως τὰς πληροφορίες, ἃς δίδουσιν αὐτῷ οἱ πάσχοντες, ἐπειδὴ οὗτοι πολλάκις ἢ ἐξ αἰσχύνης, ἢ ἐκ δυσπιστίας πρὸς τὴν ἐχευμένην τοῦ ἰατροῦ, ἢ ἐξ ὑποκριτικοῦ χαρακτῆρος ἀποκρύπτουσι τὸν ἀληθῆ αἰτιώδη τῆς παθῆσεως λόγον. Ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς εἶναι εὐχερῆς ἡ διάγνωσις τῆς βλενορροϊκῆς οὐρηθρῆτιδος. Πρέπει ὅμως ἐκάστοτε νὰ ἐξετάζωμεν ἐν ὅσον οἶόν τε μείζονι ἀκριβείᾳ ἂν ὑπὸ τὴν πόσθην, ἢ κατὰ τὴν εἰσθήμην τῆς οὐρήθρας, δὲν ὑπάρχῃ ὑποκεκρυμμένον ἀφροδισίον τι ἔλκος, ὡς ἐκάστοτε πρέπει νὰ ἐξαναστρέψωμεν τὴν πόσθην τοῦ πεπονθότος μορίου καὶ ἀπάγωμεν ἀπ' ἀλλήλων τὰ χεῖλη τῆς εἰσθήμης τῆς οὐρήθρας. Ἐὰν ἐγερωθῇ ἐν ὑμῖν ὑπόνοια, ὅτι μετὰ τῆς βλενορροίας συνυπάρχει καὶ ἀφροδισίον ἔλκος, βεβαιούμεθα περὶ τῆς ἀληθείας, ἐνοφθαλμιζόντες τὸ παθολογικὸν ἔκκριμα εἰς τὸ δέριμα τοῦ πάσχοντος. Ἐὰν ἐκ τοῦ ἐνοφθαλμισμού τούτου προέλθῃ ὀλοφυκτικὴ, δυνάμεθα νὰ θεωρῶμεν ὡς βέβαιον, ὅτι ἡ βλενορροία εἶναι ἐπιπεπλεγμένη μετ' ἀφροδισίου ἔλκους, ἐὰν δὲ ὁ ἐνοφθαλμισμὸς δὲν παραγάγῃ τὸ εἰρημένον ἀποτέλεσμα, τότε δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὡς βέβαιον, ὅτι ἡ βλενορροία ὑπάρχει κατ' ἑαυτήν. Ὅσάκις ὑπάρχει ἐπίσημο: θαμνὸς φημώσεως, ἐνδέχεται νὰ ἐκληφθῇ ἡ βλενορροϊκὴ βαλαντίτις ὡς βλενορροϊκὴ οὐρηθρῆτις. Ἀλλ' ἢ κατὰ τὴν βάλανον βλενορροία εἶναι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐπιπεπλεγμένη μετὰ βλενορροίας κατὰ τὴν οὐρήθραν. Οὐχ ἥττον μόνον ὅταν ὁ πάσχων αἰσθάνηται ἄλγους ἐν τῇ οὐρήθρᾳ ἐν καιρῷ τῆς οὐρήσεως δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὡς βέβαιον, ὅτι φλεγμαίνει βλενορροϊκὴν φλεγμονὴν αὐ μόνον ἢ βάλανος, ἀλλὰ καὶ αὕτη ἡ οὐρήθρα.

Ἡ πρόγνωσις εἶναι ἐπὶ τῆς ἀπλῆς βλενορροίας ἀγαθὴ, ἐτι δὲ ἀγαυιτέρα ἐπὶ τῆς βλενορροϊκῆς βαλαντίτιδος. Ἡ βλενορροία τοῦ θήλεος οὐ μόνον εὐιατωτέρα εἶναι τῆς τοῦ ἄρρενος, ἀλλὰ καὶ συνεπάγεται ἥττον γαλεπὰς συνεπειάς, ἢ ἐκεῖνη. Ἡ βλενορροία τοῦ ἄρρενος εἶναι πάθησις ἐπίμονος, γίνεται συνθέστατα χρονία, ἐργάζεται στενώσεις τῆς οὐρήθρας, συνεπάγεται φλεγμονὰς τῶν ἐπιιδυμίδων καὶ (ὅταν ἀμφοτέραι αὐταὶ ἀλώσιν ὑπὸ τῆς φλεγμονῆς) ἀγνίαν, ὡς ἐκ τῆς ἀποφράξεως ἀμφοτέρων

τῶν ἐκφρορητικῶν τῶν ὄργων πόρων. Ἦττον ἀγαθὴ εἶναι ἡ πρόγνωσις, ὅταν ὁ παθὼν τὴν βλενορροϊαν φέρῃ τὴν χαιραδικὴν, ἢ τὴν ρευματικὴν, ἢ τὴν ἀρθριτικὴν δυσκράσιαν, ἢ διήγεν ἐκδεδιχημένως, ἢ ἐδέφετο, ἢ ὅταν ἐξακολουθῇ συγγινόμενος ἀφροδισίως διαρκούσης τῆς βλενορροίας. Ὅταν ἡ φλεγμονὴ ἢ ἐκτεταμένη κατ' ὅλην τὴν οὐρήθραν, τότε προδιγορεύομεν ἥττον ἀγαθὴν τὴν πρόγνωσιν, ἢ ὅταν ἡ φλεγμονὴ ἢ περιορισμένη ἐν μόνῃ τῇ σκαφιοειδεῖ κοιλότητι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν ἐνδέχεται νὰ προσεπέλθῃ δυσουρία, στενώσις τῆς οὐρήθρας, ἢ κυστίτις. Ἡ φλεγμονώδης καὶ ἀλγεινὴ βλενορροία, κατ' ἥν καὶ τὸ παθολογικὸν ἔκκριμα εἶναι δαψιλές, θεραπευμένη δεόντως, ἀπολήγει τάχιον εἰς ἴασιν, ἢ ἡ νωθὴς (*torpida*), κατ' ἥν εἰσὶν ἐλάχιστα ἢ τε φλεγμονὴ καὶ τὸ παθολογικὸν ἔκκριμα. Οἱ φέροντες τὴν ρευματικὴν, ἢ τὴν ἀρθριτικὴν δυσκράσιαν, ἢ, ὡς ἐκ τῆς διαίτησεως αὐτῶν, τὴν πρὸς ταύτας προδιάθεσιν, πρέπει νὰ ἔχωσι πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅτι ἐκάστη παρ' αὐτοῖς βλενορροία δύναται πιθανῶς νὰ ἐπιπλεθῇ μετὰ ρευματικῶν, ἢ ἀρθριτικῶν ἐνοχλημάτων καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ φυλάττωνται μετὰ πλείονος ἢ οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι προσοχῆς τὸν βλενορροϊκὸν μολυσμὸν.

Κακὸν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, προγνωστικὸν σημεῖον εἶναι προσέτι τὸ νὰ παύσῃ διὰ μίαν ὁ βλενορροϊκὸς ροῦς, ἐπειδὴ τότε ἐπέρχονται μεταστάσεις εἰς τοὺς ὄρχεις, ἢ τὰς βουβωνικὰς ἀδένας, ἢ τὴν οὐροδόχον κύστιν, ἢ τὸ ἀπευθυμένον. Ἐὰν ὁ πάσχων ἔσχεν ἤδη βλενορροϊκὴν ἐπιιδυμίτιδα κατὰ προγενεστέρην τιὰ βλενορροϊαν, ἐπιπλέκεται ἐπ' αὐτοῦ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, μετὰ ἐπιιδυμίτιδος ἐκάστη τῶν ἐφεξῆς βλενορροϊῶν, ἐὰν ἐγκαίρως δὲν ληφθῶσι τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς ἀποτροπὴν τῆς ἐπιπλοκῆς ταύτης, ὡς ἡ ἐφαρμογὴ ἀναζώστρου (ἢ βασαικτῆρος, *suspensoir*), καὶ ἡ ἀποφυγὴ πάσης ψύξεως καὶ πάσης συντάσεως τῶν σωματικῶν δυνάμεων.

Ἐπὶ τοῦ θήλεος εἶναι ἡ πάθησις, περὶ τῆς ὁ λόγος, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἥττον ὀξεῖα καὶ ἥττον ἀλγεινὴ, ἢ ἐπὶ τοῦ ἄρρενος. Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου πάλιν εἶναι μᾶλλον ἐπίμονος ἐπ' ἐκεῖνου, ἢ ἐπὶ τούτου καὶ δυσχερέστερον θεραπεύεται ἐντελῶς. Ὅσον δὲ εἰς μείζον βάθος τοῦ κολεοῦ ἐκτείνεται ἡ φλεγμονὴ, τοσοῦτον χειρῶν εἶναι καὶ ἡ πρόγνωσις, ἐτι δὲ μᾶλλον, ὅταν φλεγμάλῃ καὶ ὁ αὐχλὴν τῆς μήτρας, ἢ καὶ ὀλόκληρον τὸ ὄργανον τούτο.

Περὶ τῆς προφυλάξεως καὶ τῆς θεραπείας παρατηροῦμεν, καθολικώτερον, τὰ ἀκόλουθα. Τὰ πρὸς ἀποτροπὴν τῆς περι τῆς ὁ λόγος παθῆσεως καὶ τῆς συφιλίδος καθόλου πρόσφορα μέσα ὑπάγονται εἰς δύο κατηγορίας: τὰ μὲν εἰσὶν ἐφαρμοσίμα ὑπὸ τῶν

ἀστυνομουσῶν ἀρχῶν καὶ τῆς κυβερνήσεως καθόλου, τὰ δὲ ὑφ' ἑνὸς ἐκάστου ἀτόμου. Καὶ περὶ μὲν τῶν πρώτων δὲν ἠθέλεν εἶσθαι, βεβαίως, ἡμέτερον ἔργον νὰ ἐμιλήσωμεν, ἐὰν τὰ περὶ τὴν δημοσίαν ὑγείαν, καὶ μάλιστα κατὰ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κεφάλαιον, δὲν ἠθέλεν μείνει παρ' ἡμῖν ἀξιοθρηνητῶς ἀνεπίμελητα ἕνεκα κυρίως τῆς ἀσυγγνώστου καὶ περὶ ταῦτα ἀπρονοήσιας τοῦ ἐπὶ τοῦ προτέρου κυβερνητικοῦ συστήματος ἐμπειστημένου τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑγειονομικοῦ κλάδου.

Καὶ πρῶτον μὲν εἰσηγοῦμεθα ὅπου δεῖ εἶναι ἀναχθῆ ἐν Ἑλλάδι δικονομικῶς εἰς αὐστηρῶς κολάσιμον πρᾶξιν ἢ μετάδοσις τοῦ συφιλιδικοῦ μολύσματος. Ἡ νομοθετικὴ αὕτη καινοτομία θέλει, δὲν ἀμφισβάλλομεν, θεωρηθῆ ἀξιολίμητος καὶ ἀλλαχού τῆς Εὐρώπης καὶ κατὰ τοῦτο ἠδυνάμεθα καὶ πάλιν νὰ προδράμωμεν ἐπιτυχῶς τῶν ἄλλων ἐθνῶν, εἰσάγοντες πρῶτοι ἐν τῶν μᾶλλον τελεσφόρων μέσων πρὸς περιστολὴν ἑνὸς τῶν ὀλεθριωτάτων καὶ τὴν κοινωνίαν οἰκτρότατα μαστιζόντων κακῶν. Διὰ τί, ἐρωτῶμεν, ὁ μὲν αἰκίζων, ἢ ἀποκτείνων ἕν καὶ μόνον ἄτομον νὰ θεωρῆται ἀξιοποινὸς ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τιμωρῆται, ὁ δὲ διὰ τοῦ συφιλιδικοῦ ἰοῦ δηλητηριάζων, οὐ μόνον ἕν ἄτομον, ἀλλὰ καὶ πολλὰς τῶν ἐγγόνων αὐτοῦ γενεῶν, νὰ θεωρῆται νομικῶς μὴ ἀξιοποινὸς καὶ νὰ μὲν ἀτιμωρῆτος. Τὸ ὅτι δὲ τοιοῦτου εἶδους δικαστικαὶ καταδικῶσις ἠθέλεν εἶσθαι σκανδαλώδεις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ σπουδαῖος λόγος κατὰ τοῦ προκειμένου μέτρου, καθὼς δὲν εὐεωρήθη τοῦτο ἀποχρῶν λόγος ὅπως ἀφήσῃ ὁ νομοθέτης ἀτιμωρῆτον καὶ τὴν, κοινωνικῶς ἐτι σκανδαλωδέστεραν, ἐπιβουλὴν τῆς συζυγικῆς τιμῆς. Ἀλλὰ, πῶς θέλει εἶσθαι ἐκάστοτε δυνατόν νὰ ἀποδεχθῆ ἡ ἀλήθεια; — Διὰ τῆς κατ' ἐπιστήμην, ἀποκαίνουμεθα, ἐρευνητικῆς τοῦ ἰατροδικαστικοῦ ἐνεργείας, ἥτις, βουλουμένη ὑπὸ τῆς ἀνακριτικῆς δεξιότητος τῆς εἰσαγγελικῆς ἀρχῆς, θέλει κατὰ τὰ δύο τρίτα, τοῦλάχιστον, τῶν περιπτώσεων ἀγει εἰς τὴν ἀνέυρεσιν τῆς ἀληθείας. Τὸ προτεινόμενον μέτρον, ὅπερ ἀπορρέει ἐκ τῆς αὐτῆς νομικῆς ἀρχῆς, ἐξ ἧς καὶ τὰ λοιπὰ ποινικὰ μέτρα, ὑπάγον τὴν διὰ τοῦ συφιλιδικοῦ ἰοῦ δηλητηριάζειν εἰς τὴν τάξιν τῶν λοιπῶν δηλητηριάσεων, θέλει ἀφαιρέσει ἀπ' αὐτῆς τὸ πρόνομιον νὰ θεωρῆται πρᾶξις μηδὲνως ἀξιοποινὸς, ὅπερ εἶναι ἡ κυριώτερα αἰτία τῆς ὀσημέραι μετ' ἀπελπιστικῆς ταχύτητος, παρ' ἡμῖν προχωρούσης ἐξαπλώσεως τῆς συφιλίδος.

Ἔτερον μέτρον, ὅπερ ἀξιολόγως ἠδύνατο νὰ συντελέσῃ πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ, ἠθέλεν εἶσθαι, κατ' ἡμᾶς, καὶ ἡ δωρεὰν εἰς τὸν λαὸν διάδοσις νοσητικῶν βιβλιδίων, ἐν οἷς νὰ περιγράφωνται

(και δι' εξεικονήσεως μάλιστα τῶν ὑπὸ τῆς σφιλι-
δος οίκτρωτερον λελωθμένων καθιστῶνται κατα-
φανέστεραι) αἱ φρικώδεις συνέπειαι τοῦ ἀφροδισίου
μολυσμοῦ. Πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἡδύνατο μεγά-
λως γὰρ συντελέσει καὶ ἡ διαρκὴς ἐκβασίς κηροπλά-
στων ἀπεικασμάτων τῶν εἰδεχθεστέρων ἐκ σφιλι-
δος λωθήσεων τοῦ ἀνθρώπου.

Τρίτον μέτρον, ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὁποῦ
προσδοκῶμεν σωτήρια ἀποτελέσματα, εἶναι ἡ διὰ
πάσης αὐστηρότητος καταδίωξις τῆς μυστικῆς ἐ-
ταιρήσεως, ἣτις εἶναι ἡ κυριώτερα πηγὴ τῆς ἀφρο-
δισίου λύμης. Συντελεστικὸν πρὸς τὸν περὶ οὗ ὁ
λόγος σκοπὸν θεωροῦμεν προσέτι καὶ τὸ νὰ καταρ-
τίζωνται αἱ μαιεύτριαι διὰ τῶν ἀπαιτουμένων ἰα-
τρικῶν γνώσεων πρὸς διάγνωσιν τῶν κατὰ πρω-
τοπάθειαν σφιλιδικῶν παθήσεων, ἀκούμεναι καὶ
περὶ τὴν χρῆσιν τοῦ κατοπτῆρος τῆς μήτρας (Specu-
lum). Διὰ τοῦ μέτρου τούτου θέλει ἐπιτευχθῆ ἡ
ἐπὶ τῶν θηλέων, τοῦλάχιστον, ἀτόμων ἐγκαιρος
διάγνωσις (ἐπιμένως καὶ ἡ εἰς θεραπείαν ἐγκαιρος
καθυποβαλῆ) τῶν ἐξ σφιλιδικῆς ἀναχρώσεως προερ-
χόμενων κατὰ πρωτοπάθειαν νοσησῶν καὶ ἡ ἀπο-
τροπὴ τῶν μεθυστερων. Τελευταῖον προσθέτομεν,
ὅτι εἶναι στατιστικῶς ἀποδεδειγμένον, ὅτι ἡλατ-
τώθη ἐπισήμως ὁ ἀριθμὸς τῶν σφιλιδικῶν νοσησῶν
ἐν ταῖς χώραις ἐκεῖναις, εἰς ἃς εἰσῆχθη ἡ τρις τῆς
ἑβδομάδος ἰατρικὴ ἐξέτασις τῶν ἐταιρει-
ούτων γυναικῶν.

Ἐλθωμεν νῦν ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν ὑφ' ἐνὸς ἐ-
κάστου ἀνθρώπου λιπτέων μέτρων πρὸς ἀτομικὴν
αὐτοῦ προφύλαξιν ἀπὸ τῆς σφιλιδικῆς ἀναχρώ-
σεως. Τὸ ἀσφαλέστερον ἀπάντων τῶν προφυλακτι-
κῶν μέτρων εἶναι τὸ νὰ ἀποφεύγῃ τις πάντα ὑπο-
πτου συγχρωτισμὸν. Τὸ μετὰ τοῦτο δὲ ἀνυσιμώ-
τερον ἀλεξιθήριον τοῦ ἀφροδισίου μολυσμοῦ εἶναι
αἱ προφυλακτικαὶ φύσκαί (ἢ σὺβίται), αἵτινες,
ὅταν ὡς κατασκευασμένοι ἐξ ἐλαστικῆς κόμμεως,
προφυλάττουσιν ἀπὸ τοῦ μολύσματος κατὰ τὰ ἐν-
νέα δέκατα τῶν περιπτώσεων. Τὸ ὅτι, δὲ τινὲς τῶν,
ἄλλως ὀρθογυμονούντων, σφιλιδολόγων ἀποδοκι-
μάζουσι τὴν χρῆσιν τῶν φύσκων τούτων ὡς πάντη
ματαιὰν θεωροῦμεν καὶ ἡμεῖς ὡς ἀπόφανσιν, ὑπερ-
γορευμένην μᾶλλον ἐκ χρηματιστικῶν λόγων, ἢ
ἐξ ἰατρικῆς πεποιθήσεως. Ἐάν αἱ καλῶς ἐξαιρα-
σμένοι κομμώτενοι φύσκαί καθιστῶντο εὐνοί-
αι καὶ ἡ χρῆσις αὐτῶν ἐγένετο κοινὴ, ἤθελον θεβαί-
αι τότε στερηθῆ ἐπισήμου μέρους τοῦ χρηματισμοῦ
αὐτῶν αἱ παριστῶντες ὡς πάντη δῆθεν ἀνωφελὲς
τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος προφυλακτικὸν μέτρον.

Τὴν πρὸς ἀναχρώσιν διὰ τοῦ ἀφροδισίου μολύ-

σματος δεκτικότητα ἐξασθενοῦ ἢ κατ' εἶδος καθα-
ριότης τῶν γεννητικῶν μορίων, διὰ τῆς συχνῆς αὐ-
τῶν πλύσεως διὰ ψυχροῦ ὕδατος κ.τ.τ. Ἀλλὰ διὰ
τοῦ μέσου τούτου κατορθοῦναι μόνον νὰ ἀπαμ-
βλυθῆ ἡ τῶν γεννητικῶν μορίων εὐπάθεια, οὐχὶ
ἄμωσ καὶ νὰ κατασταθῶσι ταῦτα παντάπασιν ἀν-
επίδεκτα ἀφροδισίου μολυσμοῦ, ὅπερ δὲν κατορ-
θοῦται οὐδὲ διὰ τῶν λοιπῶν πρὸς τὸν περὶ οὗ ὁ
λόγος σκοπὸν ἄχρι τοῦδε ἐφαρμοσθέντων (στυπτι-
κῶν καὶ καυστηριαστικῶν) μέσων (οἶον τῶν πρὸ
τῆς ἀφροδισίου δράσεως ἢ μετ' αὐτὴν γινομένων
πλύσεων τῶν γεννητικῶν μορίων διὰ διαλύσεως
ὄξικου μολύβδου, ἢ στυπτηρίας, ἢ σάπωνος, ἢ
διττοχλωριούχου καυστικῆς ὑδραργύρου, ἢ ἀλκα-
λίων, ἢ δι' ἐρυθροῦ οἴνου, ἢ διὰ χλωριούχου ὕδατος
[Aq. oxymuriaticae] κ. ἄ.). Πάντη ἀνωφελῆ ἀπ-
εδείξεν ἡ πείρα καὶ τὴν πρὸ τοῦ ἀφροδισίου συγ-
χρωτισμοῦ δι' ἐλαίου ἢ διὰ τινος ἀπλῆς ἀλοιφῆς
ἐπίχρισιν τῶν γεννητικῶν μορίων. Ἡ εὐθύς δὲ μετὰ
τὴν ἀφροδισίον πράξις καυτηρίας τῶν ἐν ταῖς γεν-
νητικαῖς μορίοις τυχόν ἐνισταμένων ἀποδρῦσεων
ἐλαττοῖ μὲν τὸν περὶ σφιλιδικῆς ἀναχρώσεως
κίνδυνον, ἀλλ' οὐδαμῶς δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀσ-
φαλὲς μέτρον, καθότι ἡ ἀνάποσις τοῦ ἀφροδισίου μο-
λύσματος γίνεται καὶ ἐν χωρίοις, ἐν οἷς οὐδεμία
φαίνεται βλάβη τῆς ἀνατομικῆς ἀκεραιότητος. Ἀλ-
λως τε, δυσκόλως ἀποσφαλίζει ὁ ἀπλῆς τινος ἀπό-
δρυσιν παθῶν ἐν τοῖς γεννητικαῖς μορίοις νὰ ὑπο-
βληθῆ εἰς τοιαύτην καυτηρίασιν, ὅταν ὁ Ricord
θεωρεῖ ἀναγκαίαν πρὸς καταστροφὴν τοῦ, τυχόν,
προσιζήσαντος σφιλιδικοῦ ἰοῦ, τούτέστι τὴν κατὰ
μέγα βάθος καὶ πολλὴν ἐκτασιν καυτηρίασιν τοῦ
καθ' ὃ ἡ ὑποπτος ἀπόδρυσιν χωρίου.

Περὶ τῆς θεραπείας τῆς βλενορροίας παρατηρη-
τέον ἐνταῦθα, ὑπὸ γενικωτέραν ἐποψίν, ὅτι πρέπει
νὰ ἀποφεύγωμεν ἐκατέραν τῶν ὑπερβολῶν, τουτ-
έστι τὸ νὰ ἀφίνωμεν, κατὰ μίμησιν τῶν παλαιο-
τέρων ἰατρῶν τὸν βλεγορροϊκὸν ῥοῦν ἀπαρμηπόδι-
στον ἐπὶ τινὰς ἐβδομάδας, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ
προσπαθῶμεν νὰ ἐπίσχωμεν αὐτόν, — ὡς καὶ τὸ νὰ
ἀποκρούωμεν ἢ κόπτωμεν τὸν βλενορροϊκὸν ῥοῦν
διὰ τῆς αὐτῶ δὴ λεγομένης ἀποκρουστικῆς (aborti-
tine) θεραπείας, τουτέστι δι' ἐνέσεων δυνατῶν δια-
λύσεων νιτρικοῦ ἀργύρου.

Καὶ ταῦτα μὲν κεφαλαιωδέστερον ἐνταῦθα περὶ τῆς
θεραπείας τῆς βλενορροίας, ἐν δὲ τῷ εἰδικωτέρῳ
μέρει (εἰς ὃ καὶ παραπέμπομεν τὸν ἀναγνώστην)
ἔσται περὶ αὐτῆς διὰ μακροτέρων ὁ λόγος.

[Ἐπεται ἡ συνέχεια.]

17. Περὶ ἀκρατείας οὔρων καὶ τῆς θεραπείας αὐτῆς.

Ὁ ἰατρός Κ. Κλήμενος (Clemens) συνίστησι
διὰ τῆς α Γερμανικῆς Κλειτικῆς τὸν ὑδροχλω-
ρικὸν ὠξειδωμένον σιδήρον πρὸς τὴν καθ' ὕπνου
ἐνούρησιν, διαβεβαιῶν, ὅτι, ὡσάκις μετεχειρίσθη
πρὸς τὸν θεραπευτικὸν τοῦτον σκοπὸν τὴν φαρμα-
κευτικὴν ταύτην οὐσίαν, ἐπέτυχεν ἐν βραχεῖ χρόνῳ,
ἐν ταῖς πλείσταις μὲν τῶν περιπτώσεων, τῆς ἐντε-
λοῦς ἰάσεως, ἐν ἄλλαις δὲ τισιν, ἐπισήμου βελτιώ-
σεως. Αἶδει δὲ τὴν ὑδατοσκευὴν διάλυσιν τοῦ ὑ-
δροχλωρικοῦ ὠξειδωμένου σιδήρου (Liquor Ferri
muriatici oxydali) ἐν ὄσει μιᾶς μὲν σταγόνης
τὴν πρωίαν, δύο δὲ τὴν ἑσπέραν, ἐν ποτηρίῳ ὕδα-
τος. Προσέτι διαβεβαιῶν, ὅτι ἐπὶ τῇ χρῆσει τοῦ περὶ
οὗ ὁ λόγος φαρμάκου ἀποβάλλουσι τὰ οὖρα τὴν παρὰ
φύσιν διάκρυσιν, ἣν, κατὰ τὸν Κ. Κλήμενον, ἔχου-
σι πολλάκις ἐπὶ τῶν πασχόντων ἀκρατείαν αὐτῶν,
ἐμπεριέχοντα ὑπερβάλλουσαν ποσότητα οὐρικοῦ ὄξε-
ος, ὅπερ, κατ' αὐτόν, εἶναι τὸ ἀμεσον τῆς ἐνου-
ρήσεως αἴτιον ὡς ἐκ τοῦ ἐρεθισμοῦ, ὃν ἐργάζεται
ἐπὶ τε τὴν οὐροδόχον κύστιν καὶ τὴν οὐρήραν.

Κατὰ τῆς ἀκρατείας τῶν οὔρων συνεσθῆθησαν ἄχρι
τοῦδε παντοῖα μέσα ὡς εἰδικῶς ἰαματικά τῆς πα-
θήσεως, οἷον αἱ κανθαρίδες (καθ' ἑαυτάς, ἢ μετὰ πε-
ρουβιανῶ βαλεάμου, ἢ μετὰ βάμματος ῥόδου τοῦ το-
ξικοῦ δένδρου, ἢ μετὰ σιδήρου), τὸ βάμμα τοῦ
ἰωδίου, τὸ ἀκόνιτον, τὰ ἐμετικά κάρυα, τὸ κάλ-
λημον (Belladonna), ὁ ὑασκιάμος, τὸ δορύκνιον
(Datura stramonium) καὶ ἄλλα Ναρκωτικά, τὸ
Σάβιν (Sabina), τὸ πετρέλαιον, τὸ βενζοϊκὸν ὄξύ,
ἢ καφουρά, τὰ Στυπτικά (ἢ στυπτηρία, τὸ δέφιον
[Tanninum], ὁ βρασιλιανικὸς στυπτηριῶς φλοιὸς
[Cortex adstringens]), τὰ ἀνθη τοῦ ἀμμοφυοῦς
γναφαλλίου (Flores Stoechados citrinae), τινὰ τῶν
Τονωτικῶν (τὸ κάσιον ξύλον [Lignum Quassiae],
ὁ περαβιανὸς φλοιὸς, ὁ σιδήρος), τὸ χρυσαλλίζον
μεσημβριάνθημον (Mesembryanthemum crystalli-
num), τὰ ψυχρὰ λουτρά (τὰ θαλάσσια, τὰ ποτά-
μια, τὰ ἀρωματικά, τὰ σιδηροῦχα), οἱ ψυχροί, οἱ
διάθερμοι ἢ οἱ ἀρωματικαὶ κατακρουνησμοὶ (Dou-
ches), αἱ ἀρωματικαὶ καὶ φονικτικαὶ ἀνατρίψεις
κατὰ τὴν σπονδυλικὴν στήλην, τὸ ἱερὸν ὄστον,
τοὺς μηρούς καὶ τὴν κάτω κοιλίαν, τὰ ἐκδόρια
(κατὰ τὸ ἱερὸν ὄστον), αἱ εἰς τὴν οὐροδόχον κύ-
στιν ἐνέσεις χλιαροῦ ἢ ψυχροῦ ὕδατος (καθ' ἑαυτὸ,
ἢ ἐμπεριέχοντος προσημιγμένα βάλασμα, ἢ κανθαρί-
δας, ἢ οἶνον, ἢ δεφικὸν ὄξύ, ἢ ρευστὸν ὑποξικὸν μό-
λυβδον [Liquor subacetatis Plumbi]), ἢ καυτη-
ρίασις τοῦ τραχήλου τῆς οὐροδόχου κύστεως καὶ

ἡ τοπικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ καὶ τοῦ γαλ-
βανισμοῦ.

Ἄλλ' ἵνα ἕκαστον τῶν μέσων τούτων ἐπιφέρῃ
τὸ δι' αὐτοῦ ἐπιδιωκόμενον θεραπευτικὸν ἀποτέ-
λεσμα ἀπαιτεῖται νὰ διαγνωσθῆ πρῶτον τὸ αἴτιον
τῆς τῶν οὔρων ἀκρατείας, καθότι αὕτη δύναται νὰ
προέρχεται ἐκ διαφόρων αἰτίων, περὶ ὧν σκόπιμον
νομίζομεν νὰ διαλάβωμεν ἐνταῦθα διὰ μακροτέρων
(ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ἡμῶν καὶ τὰ νεώτατα βοηθήμα-
τα), προσιθίντες τὰ δέοντα καὶ περὶ τῶν ἐκάστοτε
ἐνδεδειγμένων θεραπευτικῶν μέσων.

Ἡ τῶν οὔρων ἀκρατεία προέρχεται ὅτε μὲν ἐκ
τοπικῆς σπασμῶδους διαθέσεως τῶν τὴν ἐξώθησιν
τῶν οὔρων ἐργαζομένων μυδῶν τῆς οὐροδόχου κύ-
στεως, ὅτε δὲ ἐξ ὑπερβαλλούσης διεγερσιμότητος
τῆς κεντρικῆς μοίρας τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ὅτε
δὲ ἐκ προώρου διεγέρσεως τῆς γενετήσιου ὁρμῆς,
ὅτε δὲ ἐκ παραλύσεως τοῦ τραχήλου τῆς οὐροδό-
χου κύστεως, ἄλλοτε ἐκ μηχανικῶν αἰτίων καὶ
ἄλλοτε μόνον ἐξ ἡμελημένης ἀγωγῆς ἢ καὶ ἐξ ὀ-
κνηρίας.

Καὶ ἡ μὲν ἐκ τοπικῆς σπασμῶδους διαθέσεως
τῶν μυδῶν τῆς οὐροδόχου κύστεως προερχομένη
ἀκρατεία τῶν οὔρων (Eruvesis spasiva) ἔχει
συνήθως ὡς πορρωτέρω αἰτιώδη λόγον τοπικὸν ἐρε-
θισμὸν τῆς οὐροδόχου κύστεως, προερχόμενον ἐξ
ὑπεραιμίας ἢ φλεγμονῆς τοῦ βλενογόνου ὕμενος τοῦ
τραχήλου αὐτῆς, ἢ ἐκ νοσηρᾶς διακράσεως καὶ δρι-
μύτητος τῶν οὔρων, ἐργαζομένων διὰ τούτα μεί-
ζονα ἢ κατὰ φύσιν διέγερσιν τῶν μορίων. Ἐκ τῆς
νοσηρᾶς δὲ ὑψηλῆς διεγερσιμότητος μεθίστα-
ται ἡ οὐροδόχος κύστις κατὰ νευρικὴν ἀντανά-
κλασιν εἰς σπασμῶδη κατάστασιν. Ἄλλοτε πάλ-
ιν ἡ ἀβούλητος ῥύσις τῶν οὔρων προέρχεται ἐξ ὑ-
περβαλλούσης διεγερσιμότητος, ἢ σφοδρᾶς διεγέρ-
σεως τῆς κεντρικῆς μοίρας τοῦ νευρικοῦ συστήμα-
τος, ὅπως ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, ὧν τὸ νευρικὸν σύ-
στημα εἶναι καθ' ὑπερβολὴν εὐδιέγερτον, ἐπὶ τῶν
κατελιημένων ὑπὸ καθολικῶν σπασμῶν, ἢ τῶν λει-
ποθῶμων, τῶν αἰφνης ψυχικῶς παθαινομένων, οἷον
καταλαμβανομένων ὑπὸ ἀρρώδιας, τρόμου, ὀργῆς, ἢ
πολλοῦ γέλωτος. Ἐν ταῖς τοιαύταις περιπτώσεσι
γίνεται ἡ ῥύσις τῶν οὔρων ἐκ διαλειμάτων καὶ
αἰφνης, κατ' ὡστικὰς ἐξακοντίσεις καὶ εἰς ὀρμητι-
κοὺς κρουνοὺς, προηγουμένης ἐκάστοτε ἰσχυρᾶς καὶ
ἀκατανικήτου ἐπειξέως πρὸς οὐρησιν. Εἰσὶ δὲ τὰ
οὕτως ἐκχεόμενα οὖρα κίτρινα καὶ ἄλγισα.

Ἡ θεραπεία τῆς ἐκ τοιαύτης αἰτίας προερχομέ-
νης ἀκρατείας τῶν οὔρων δέον νὰ γίνηται κατὰ τοὺς
περὶ θεραπείας τῶν νευρικῶν καὶ τῶν ἐκ σπασμῶ-
δους διαθέσεως νοσημάτων καθολικῶν κανόνας. Ἰδίως

της να διαστέλλη τὴν ἱρίδα καὶ, ἐπομένως, ἐργάζεται στένωσιν τῆς κόρης.

Ὁ καρπὸς οὗτος προέρχεται, κατὰ τὸν Κ. Φράσηρον, ἐκ τοῦ φαρμακώδους φυσοστύματος (*Physo stigma venenatum*), φυτοῦ ἐρπυστικοῦ ἐκ τοῦ γένους τῶν ὀσπριοφόρων (*Leguminosa*), φημιμένου ἐν τῇ ἐσπερίᾳ Ἀφρικῇ, πρὸς δυσμὰς τοῦ Νίγηρος ποταμοῦ καὶ κατὰ τὸν ποταμὸν Καλαβάρην (ὅθεν καὶ τὸ ἕτερον ὄνομα τοῦ περι οὗ ὁ λόγος καρποῦ, κύαμος ὁ καλαβαρικὸς). Οἱ τὴν χώραν αὐτὴν νεμόμενοι Ἀφρικανοὶ ὀνομάζουσι τὸν κυμαῖδον καρπὸν τοῦ φυτοῦ *Βοερο*, μεταχειριζόμενοι αὐτῷ μαγικῷ μῆσφ πρὸς ἀνακάλυψιν δῆθεν τῆς ἀθωότητος ἢ τῆς ἐνοχῆς τῶν ὑπόπτων, ὅτι ἐπράξαν ἐγγληματικὴν τινα πράξιν. Λέγεται μάλιστα, ὅτι ἐκ τῶν κατοίκων τῆς χώρας ἐκείνης, ὄντων περίπου 100,000, ἀποκτείνονται κατ' ἔτος ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν διὰ τοῦ περι οὗ ὁ λόγος δηλητηρίου.

Οἱ ἐσθήριοι κύαμοι ἔχουσι μῆκος ὅσον δακτύλου, εἰσὶν ἀκανονίστως νεφροειδεῖς τὸ σχῆμα, φέρουσι κατὰ τὸν κοῖλον τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν ἐντομήν καὶ εἰσὶ κεκαλυμμένοι ὑπ' ὑπολεύκου τινὸς ὕλης, ἣτις εὐχερῶς δύναται νὰ ἀφαιρεθῇ διὰ τῆς πλύσεως. Τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ὕλης ταύτης λειπόμενον χρῶμα τῶν κυάμων, οἷντις ἦδη φαίνονται στυλκνότατοι, εἶναι ὑπορφνον καὶ ἐμφερὲς πρὸς τὸ τοῦ πεφρυγμένου καφέ. Εἶναι δὲ τὸ λέπυρον τῶν κυάμων τούτων λίαν δυσπαθές, ἀντέχον μέχρι τινὸς καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν διὰ τομικῆς τινος ἐργαλείου ἀπόπειραν πρὸς διαίρεσιν αὐτοῦ.

Ἐνῶ δὲ πάντα τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ περι οὗ ὁ λόγος φυτοῦ οὐδεμίαν φαίνονται ἔχοντα ἐνέργειαν ἐπὶ τὸν ζωικὸν ὀργανισμόν, οἱ καρποὶ αὐτοῦ, τούναντιον, εἰσὶ λίαν δηλητηριώδεις. Κατὰ τὰς ἐκ τῶν ἐν Ἀφρικῇ ἱεραποστόλων προερχομένης πληροφορίας, ὁ φαγὼν τὸν καρπὸν τούτου κατὰ πρῶτον μὲν αἰσθάνεται σφοδρὰν δίψαν, ἀκολούθως ἀδυνατεῖ νὰ καταπίῃ. Ἔπειτα προσεπέρχεται ῥύσις σιέλου, σπασμοὶ, ἰδίως τῶν κατὰ τὰ νῶτα μυῶν. Ἡ συναίσθησις ὅμως καὶ ἡ λειτουργικὴ ἰκανότης τῶν φωνητηρίων ὀργάνων παραμένουσι μέχρι τοῦ θανάτου, ὅστις ἐπέρχεται συνήθως μεθ' ἡμίσειαν ὥραν ἀπὸ τῆς ἐδωδῆς τῶν κυάμων. Ἐνίστα προσεπέρχεται ἔμετος καὶ οὕτως ὁ δηλητηριασθεὶς ἐκφεύγει τὸν θάνατον.

Ὁ Κ. Christison, πειρασάμενος διὰ μικρῶν δόσεων (ἀπὸ 12 κόκκων καὶ κατωτέρω) ὅπως ἐξακριβώσῃ τὰ περὶ τὴν δηλητηρίον δύναμιν τῶν ἐσθέρων κυάμων, ἀναφέρει, ὅτι αἱ δόσεις αὗται ἐπέφερον τάχιστα ἄλλοις κατὰ τὸ ἐπιγάστριον, ἐρυγὰς, δύσπνοϊαν, σπασμοὺς τῶν κατὰ τὰ νῶτα μυῶν,

σκοτοδινίαν, ἀτονίαν τῶν κάτω ἄκρων, πτυαλισμὸν, ἀταξίαν τῶν καρδιακῶν σφύξεων καὶ ἐλάττωσιν τῆς συχνότητος αὐτῶν. Ἐν μιᾷ ἐκ τῶν περιπτώσεων τούτων ἠρίθμησεν ὁ Κ. Christison εἴκοσι μόλις σφύξεις καθ' ἑκάστην λεπτόν.

Διέπει κονίλων γεγόμενα πειραματικὰ ἔρευναί δι' ἐνέσεως εἰς τὸν συνδετικὸν ἱστὸν τῆς οἰνοπνευματικῆς διαλύσεως τοῦ ἐκχυλίσματος τῶν ἐν τῇ ἀρχικῇ φάσει τῆς ἀναπτύξεως αὐτῶν ὄντων ἐσθέρων κυάμων ἐδίδαξαν, ὅτι μετὰ εἴκοσι λεπτὰ ἀπὸ τῆς ἐνέσεως ἐπέρχεται στένωσις ἀμφοτέρων τῶν κορῶν, χωρὶς ὅμως αἱ ἱρίδες νὰ ἀποβάλλωσιν ἐντελῶς τὴν πρὸς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ φωτὸς εὐαισθησίαν αὐτῶν.

Ἐφαρμοζομένη ἐπὶ τῶν μυῶν αὐτῶν ἡ περι ἧς ὁ λόγος διάλυσις ἐπιφέρει ἀπώλειαν τῆς συστατικότητος αὐτῶν. Τὰ ἔντερα, ἐπιθιγόμενα δι' αὐτῆς, ἀποβάλλουσι τὴν ιδιότητα τοῦ συστέλλεσθαι. Ἐνιέμενη εἰς τὸν συνδετικὸν ἱστὸν, ἐπιφέρει φλεγμονήν, ἐνῶ ἡ δι' αὐτῆς ἐπιθιξίς θλενοποιῶν τινος ὑμένος δὲν συνεπάγεται τὸ παθολογικὸν τούτου φαινόμενον. Σκώληκες, ἐπιθιγόμενοι διὰ τῆς διαλύσεως ταύτης, πρῶτον μὲν μεθίστανται εἰς σπασμώδεις κινήσεις, εἶτα δὲ ἀποβάλλουσι τὴν κινητικότητα αὐτῶν καὶ ἀκολούθως ἀποκτείνονται ὑπὸ τοῦ δηλητηρίου. Δύναται δὲ τις νὰ ἐπιφέρῃ ἐν τοῖς ζωαρίοις τούτοις καὶ τοπικὴν παράλυσιν, ἐπιθιγὼν διὰ τῆς διαλύσεως ἐν καὶ μόνον χωρίον.

Περὶ τῆς ἐπὶ τὴν ἱρίδα ἐνεργείας τῆς περι ἧς ὁ λόγος φυτικῆς οὐσίας, ἐφαρμοζομένης τοπικῶς (ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτοῦ), δίδει ὁ Ἄγγλος ἰατρός Κ. Robertson διὰ τῆς «*Ἰατρικῆς ἐφημερίδος τοῦ Ἐδιμβούργου*» (τόμ. Η. σελ. 815) τὰς ἀκολουθούσας πληροφορίας. Ὁ ἰατρός οὗτος ἐσκεύασεν ἐκ τῶν λειοτριβῶν ἐσθέρων κυάμων ἐκχύλισμα, ἐκ τούτου δὲ τρεῖς οἰνοπνευματικὰς διαλύσεις, διαφόρους τὴν δύναμιν. Καὶ ἢ μὲν ἀσθενεστέρᾳ πιασῶν ἐσκεύασθη, κατεργασθέντων δι' οἰνοπνεύματος τριᾶκοντα κόκκων τοῦ τρίμματος τῶν κυάμων, εἶτα δὲ ἑξατριμθέντος τοῦ οἰνοπνεύματος μέχρι ξηροῦ καὶ προστεθείσης εἶτα εἰς τὸ ὑπόλειμμα μιᾶς δραχμῆς πηγαίου ὕδατος. Ἡ οὕτως ἀπολαμβανόμενη διάλυσις εἶναι ὀρφοέρυθρος. Καθ' ὅμοιον τρόπον καὶ διὰ περαιτέρω κατεργάσεως δι' οἰνοπνεύματος καὶ ἑξατρισεως αὐτοῦ ἐσκεύασεν ὁ Κ. Robertson καὶ τὰς δύο ἄλλας διαλύσεις, ὧν ἡ μὲν ἦν τετράκις, ἡ δὲ ὀκτάκις δυνατωτέρα τῆς πρώτης.

Πρὶν δὲ προβῆ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐπὶ τῶν ἰδίων ἑαυτοῦ ὀφθαλμῶν πειραμάτων, ἐξήτασεν ὁποῖον ἦν τὸ μῆκος τῆς διαμέτρου τῆς κόρης ἐκτέρου αὐτῶν καὶ ὁποῖον δι' αὐτοῦ τὸ ἀποφθάλμιον ὄριον τῆς σαφοῦς ὀρατικῆς ἀντιλήψεως. Ἐυρῶν

δὲ, ὅτι ἡ διάμετρος τῆς κόρης ἐκτέρου τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἦν 2'', ἐνεστάλαξεν εἰς τὸν ἀριστερὸν μίαν σταγόνα τῆς ἀσθενεστέρης ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὀρισθεισῶν τριῶν διαλύσεων τοῦ ἐκχυλίσματος τῶν ἐσθέρων κυάμων. Ὁ ἐντεῦθεν προελθὼν ἐρεθισμὸς ἦν ἐλάχιστος καὶ σχεδὸν ἴσος πρὸς τὸν παρακολουθῶντα τῇ εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ἐνσταλάξει σταγόνας ἁρινοῦ ὕδατος. Μετὰ δέκα λεπτὰ ἀπὸ τῆς ἐνσταλάξεως πάντα τὰ ἀντικείμενα, ὅσα ἀπέειχον τοῦ ὀφθαλμοῦ 1', ἐφαίνοντο ἀσαφῆ, μείζονα ἢ κατὰ φύσιν καὶ ἐν ἐλάσσονι ἀποστάσει ἢ ὅση ἦν ἡ ἀληθής. Προσέτι ἠσθάνετο ὁ Κ. Robertson οἷαντι κοπιώσεώς τινος ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὅποιαν αἰσθάνονται οἱ ἐπὶ πολὺ καὶ ἀτενῶς ὄρωντες μικρότατα ἀντικείμενα. Ἡ διάμετρος ἀμφοτέρων τῶν κορῶν διέμενεν ἔτι ὅποια ἦν καὶ πρὸ τῆς ἐνσταλάξεως τοῦ φαρμάκου. Παρελθόντων δὲ εἴκοσι λεπτῶν, ἡ μὲν τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ κόρη καὶ ὀρατικὴ δύναμις εἶχον κατὰ φύσιν, τοῦ δὲ ἀριστεροῦ ἡ μὲν κόρη ἦν ἐστερωμένη (ἡ διάμετρος αὐτῆς ἦν μόλις 1''), ἡ δὲ ὀρατικὴ δύναμις τοσοῦτον ἀσθενής, ὥστε τὰ ἀντικείμενα, ὧν ἡ ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀπόστασις ἦν μείζων ἢ 9'', ἐφαίνοντο ἀσαφῶς· ἐδόκουν δὲ μείζονα ἢ κατὰ φύσιν καὶ ἐν ἐλάσσονι ἀποστάσει ἢ ὅση ἦν ἡ ἀληθής. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ἐνσταλάξεως τῆς διαλύσεως ἡ διάμετρος τῆς μὲν κόρης τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ ἦν 2 1/2'', τῆς δὲ τοῦ ἀριστεροῦ μόνον 2/3''. Κατὰ τούτου ἦν καὶ τὸ ἀποφθάλμιον ὄριον τῆς σαφοῦς ὀρατικῆς ἀντιλήψεως μόνον 8''. Μετὰ πενήκοντα δὲ λεπτὰ τῆς μὲν κόρης τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ ἡ διάμετρος ἦν 2'', τῆς δὲ τοῦ ἀριστεροῦ μόνον 1/2''. Ἦδη προσεπλήθη καὶ αἰσθημα πίεσεως κατὰ τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμὸν, καθ' ἧν ὁ Κ. Robertson, ἀναγινώσκων, ἠσθάνετο μεγάλης κοπιώσεως. Μετὰ παρέλευσιν 8ξ ὥρων ἡ διάμετρος τῆς κόρης τοῦ μὲν δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ ἦν 1 1/2'', τοῦ δὲ ἀριστεροῦ 1''. Ἦν δὲ ἡ ἱρίς ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν εὐαίσθητος πρὸς τὸ φῶς. Μετὰ δώδεκα ὥρας τῆς μὲν δεξιᾶς κόρης ἡ διάμετρος ἦν 2 1/2'', τῆς δὲ ἀριστερᾶς 1 1/2''. Ἡ διαφορά τῆς διαμέτρου τῆς κόρης τοῦ ἐνὸς ὀφθαλμοῦ πρὸς τὴν τοῦ ἑτέρου παρέμενεν ἐπαισθητῶς καὶ τὴν ἐπιούσαν.

Ἐν ἑτέρᾳ περιπτώσει προσέθετο ὁ Κ. Robertson νὰ ἐξετάσῃ ὅποια ἡ ἐνέργεια τῆς καλλιμίνης ἐπὶ τὴν διὰ τοῦ ἐκχυλίσματος τοῦ ἐσθέρου κυάμου μέχρι τοῦ ὑψίστου βαθμοῦ διεσταλαμένην ἱρίδα. Ἀφοῦ διὰ τῆς εἰς τὸν ἕτερον ὀφθαλμὸν ἐνσταλάξεως μιᾶς σταγόνης ἐκ τῆς ἀσθενούς διαλύσεως τοῦ ἐκχυλίσματος ἐπετεύχθη ἐν τῷ διαστήματι 25 λεπτῶν ἢ μέχρι τοῦ ὑψίστου βαθμοῦ διαστολῆ τῆς ἱρίδος

(ἣτις ὅμως ἦν ἐτι ὀπωποῦν εὐαίσθητος πρὸς τὸ φῶς), ἐγένετο ἡ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὀφθαλμοῦ ἐφαρμογὴ τῆς καλλιμίνης. Τὸ ἐντεῦθεν ἀποτέλεσμα ἦν, ὅτι διεστάλη, ἐν τῷ διαστήματι τριῶν περίπου ὥρων, ἡ κόρη μέχρι τῆς κατὰ φύσιν διαμέτρου αὐτῆς. Προσέτι ἀπεδείχθη ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὅτι ἡ διάλυσις τῆς καλλιμίνης ἐν ἀναλογίᾳ δύο κόκκων πρὸς ἐκάστην Οὐγγίαν ὕδατος ἐνεργεῖ ἐπὶ τὴν ἱρίδα πολλῶ ἰσχυρότερον ἢ ἡ ἀσθενεστέρᾳ διάλυσις τοῦ ἐκχυλίσματος τῶν ἐσθέρων κυάμων ἀφοῦ, δηλαδή, διὰ δευτέρας ἐνσταλάξεως τῆς διαλύσεως τοῦ ἐκχυλίσματος τούτων συνετάλη ἡ κόρη, ὑπερεκράτησεν αὐθις ἢ ἐνέργεια τῆς προεπισταλαχθείσης διαλύσεως τῆς καλλιμίνης, διασταλείσης πάλιν τῆς κόρης. Καὶ ἐν τῇ τρίτῃ δὲ περιπτώσει ἀπεδείχθη ἡ ὑπεροχὴ αὐτῆ τῆς ἐπὶ τὴν ἱρίδα ἐνεργείας τῆς καλλιμίνης ἐν σχέσει πρὸς τὴν τῆς διαλύσεως τοῦ ἐκχυλίσματος τῶν ἐσθέρων κυάμων. Ἀφοῦ, δηλαδή, διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐφαρμογῆς τῆς καλλιμίνης ἐπηνέχθη διεύρυνσις τῆς κόρης αὐτοῦ, ἐπεσταλάχθη δὲ ἀκολούθως μία σταγὼν ἐκ τῆς δυνατωτέρας διαλύσεως τοῦ ἐκχυλίσματος τῶν ἐσθέρων κυάμων, συνεστάλη μὲν ἡ ἱρίς, ἀλλὰ μετ' οὗ πολὺ ὑπερεκράτησεν αὐθις ἢ ἐνέργεια τῆς καλλιμίνης διαστείλασα ἐκ νέου τὴν ἱρίδα. Ὅπως δὲ διατηρηθῆ αὐτὴ διαρκῶς ἐν συστολῇ ἐδέησε νὰ ἐπισταλαχθῆ ἐκ δευτέρου μία σταγὼν διαλύσεως τοῦ ἐκχυλίσματος τῶν ἐσθέρων κυάμων.

Πρὸς ἐξέρευνσιν τῆς ἐπὶ τὴν ἱρίδα ἐνεργείας τοῦ περι οὗ ὁ λόγος νέου φαρμάκου ἐπειράσατο δι' αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἰδίων ἑαυτοῦ ὀφθαλμῶν καὶ ὁ Ἄγγλος ἰατρός Κ. Bowman, καθ' ἧς διὰ τοῦ ἀγγλικῆς Ἰατρικῆς Χρόνου δημοσιεύει ὁ Κ. Wells. Τὸ περιγεγόμενον τῶν ἐρευνῶν τούτων ἦν τὸ ἀκόλουθον. Μετὰ πέντε λεπτὰ ἀπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὀφθαλμοῦ ἐφαρμογῆς τοῦ φαρμάκου ἐνέστη κατὰ τὸ ἀκτινωτὸν σῶμα τοῦ ὀφθαλμοῦ αἰσθημα μεγάλης διατάσεως καὶ ὥσαντι περιεῖρπε τι κατ' αὐτό. Μετὰ δέκα λεπτὰ ἐπετάθη ἐτι μᾶλλον τὸ αἰσθημα τοῦτο καὶ προσεπλήθη νοηματώδη ἀλγήματα κατὰ τὸν ὀφθαλμὸν. Ἀποπειρασάμενος ὁ Κ. Bowman νὰ ἀναγνώσῃ, ἔβλεπε τὰ γράμματα λίαν συγκεχυμένως καὶ ἠσθάνετο ἐτι σφοδρότερον τοῦ αἰσθήματος τῆς κατὰ τὸν ὀφθαλμὸν πίεσεως. Μετὰ δεκαπέντε λεπτὰ εὐρέθη, ὅτι τὸ προσοφθάλμιον ὄριον τῆς σαφοῦς ὀρατικῆς ἀντιλήψεως κατὰ μὲν τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν εἶχε μεταχωρήσει πορρωτέρω (15''), κατὰ δὲ τὸν ἀριστερὸν (ἐφ' οὗ εἶχεν ἐφαρμοσθῆ τὸ φάρμακον) ἦν ἐν ἀποστάσει 6 3/4''. Τὸ δὲ προσοφθάλμιον ὄριον τῆς σαφοῦς ὀρατικῆς ἀντιλήψεως ἦν κατ' ἀμφοτέρους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐν ἴσῃ ἀποστάσει ἀπὸ τοῦ

ὀφθαλμοῦ. Μετὰ εἰκοσι λεπτά ἡδύνατο μὲν ὁ πειρώμενος ἰατρός, νὰ ἀναγνώσῃ μικρὰ ὀπωσοῦν γράμματα ἐν ἀποστάσει 15', ἀλλ' οὐχὶ καλῶς τὰ γράμματα ὅτε μὲν ἐφαίνοντο δονούμενα, ὅτε δὲ ἤφανίζοντο καὶ κατ' ὀλίγον ἐγίνοντο αὐθις ὁρατά. Ἡ ἀριστερὰ κόρη ἦν ἤδη τοσοῦτον ἐξενωμένη, ὥστε ἡ διάμετρος αὐτῆς ἦν μόλις ὅση ἡ τῆς κεφαλίδος βελόνης κομμωτικῆς. Διέμεινε δὲ ἐστενωμένη τοσοῦτον ἐπὶ δεκαπέντε ὥρας, μεθ' ἧς, προΐουσης κατὰ μικρὸν τῆς διευρύνσεως αὐτῆς, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ κατὰ φύσιν μέγεθος. Καθ' ὅσον δὲ προεχώρει ἡ διεύρυνσις τῆς κόρης, κατὰ τοσοῦτον ἐπανενκτάτο καὶ ἡ ἴρις τὴν πρὸς τὸ φῶς εὐκισθησίαν αὐτῆς.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐξακριβώσεως τῆς ἐπὶ τὴν ἴριδα ἐνεργείας τοῦ νέου φαρμάκου ἐξετέλεσε καὶ ὁ Ἀγγλος ἰατρός Κ. Ogle (καθ' ἃ ἀναγινώσκουμεν ἐν τῇ « Βρεττανικῇ Ἰατρικῇ ἡμερηίδι ») πολυπληθῆ πειράματα, ἐξ ὧν ἐδείχθη ἐπίσης, ὅτι εἰς τὸν ἐσθέρειον κύαμον προσιδιάζει ἡ δύναμις τοῦ στενοῦν εἰς τὸ παραχρῆμα τὴν κόρην. Ὅσον δὲ περὶ τῆς ἐπιφύκης τοῦ φαρμάκου ἐπὶ τὴν καθαρμοστικὴν δύναμιν τοῦ ὀφθαλμοῦ οὐδὲν προστίθισιν ὁ Κ. Ogle, ἅτε ἐν τοῖς πειράμασιν αὐτοῦ μηδεμίαν δοῦς προσοχὴν ὡς πρὸς τοῦτο.

Ἐν τῷ ἀκολουθῶν τεύχει θέλομεν εἰτι ὁμιλήσει περὶ τῶν ἐν Γερμανίᾳ γενομένων πειραμάτων πρὸς ἐξακριβώσιν τῶν περὶ τὴν ἐνεργείαν τοῦ (ὑπὸ τε φυσιολογικὴν καὶ ὀφθαλματρικὴν ἔποψιν λίαν πολυτίμου) νέου φαρμάκου, περὶ τῶν παθῆσεων ἐκείνων τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἐφ' ἧς θεωρεῖται ἐνδεδειγμένον, καὶ περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων, ἅτινα ἤδη ἐπετεύχθησαν ἐκ τῆς θεραπευτικῆς αὐτοῦ ἐφαρμογῆς.

[Ἔπεται ἡ συνέχεια.]

[8.] Περὶ καλλιμίνης (Atropinae) ὑπὸ φαρμακολογικὴν, φυσιολογικὴν, ὀφθαλμιατρικὴν καὶ θεραπευτικὴν ἔποψιν. [Συνέχεια.]

Εἰς τὴν ἀντισπασμωδικὴν δύναμιν τῆς καλλιμίνης ἀνάγεται καὶ ἡ λαματικότης αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἀσθματος, ὄντος καὶ τούτου, ὡς γνωστὸν, νοσήματος ἐκ σπασμώδους διαθέσεως τῶν ἀναπνευστικῶν μυῶν. Ἐκ τῶν τὴν ἀνυσιμότητα δὲ τῆς θεραπείας τοῦ ἀσθματος διὰ τῆς καλλιμίνης ἀποδεικνύοντων παραδειγμάτων ἀρκούμεθα ἀναφέροντες τὸ ἀκόλουθον, ὡς τὸ μᾶλλον πρόσφατον. Δημοσιεύει δὲ τοῦτο ὁ Γάλλος ἰατρός Κ. Courty διὰ τῆς « Ἐφημερίδος τῶν τοσοκόμων ».

Γυνή τις, ἄγουσά τὸ 54^{ον} ἔτος (ἔγγαμος ἀπὸ τοῦ 28^{ου} ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῆς), αἰσα δὲ, τὴν μὲν ἔξιν, εὐθενῆς, τὴν δὲ κρᾶσιν, αἱματώδης καὶ ἔχουσα ἐτι τακτικὴν τὴν φοίτησιν τῶν ἐμμήνων, εἶχε καταληφθῆ πρὸ τεσσάρων ἡδῆ ἐτῶν, ἕνεκα ψύξεως, ὑπὸ δυσπνοίας, ἧτις μετὰ μικρὸν ἐπετάθη εἰς ἀσθμα τοσοῦτον σφοδρὸν, ὥστε καὶ μεταξὺ τῶν ἀσθματικῶν καταβολῶν σπανίως ἡ πάσχουσα ἦν ἀπηλλαγμένη δυσπνοίας. Μολονότι, δὲ εἶχον ἤδη ἐφαρμοσθῆ πρὸς θεραπείαν τῆς πασχούσης (πρὶν ἢ ὁ Κ. Courty ἀναλάβῃ αὐτὴν ὑπὸ τὴν ἰατρικὴν αὐτοῦ ἐπιμέλειαν) ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν παντοῖα θεραπευτικὰ μέσα (οἶον ἡ ἐμετηρία [Ipecacuanha], τὸ κάλλιμον [Belladonna], ἐκδόρια κ. ἄ.), οὐδεμίαν ὁμως ἐπετεύχθη βελτίωσις. Ὅταν ὁ Κ. Courty προσεκλήθη παρὰ τῆ ἀσθενεῖ, εὗρεν αὐτὴν κατεχομένην ὑπὸ σφοδρᾶς ἀσθματικῆς δυσπνοίας (ἀρθοπνοίας), βασανιζούσης αὐτὴν ἀπὸ τινῶν ἡδῆ ἡμερῶν. Ἦν δὲ ἡ πάσχουσα προσέτι ἀνδρέκτος, δὲν ἡδύνατο νὰ ὑπνώσῃ, κατετρώχετο δὲ καὶ ὑπὸ σφοδρᾶς ἐιγῆς, καθ' ἣν οὐδεμίαν ἐγίνετο ἀναγωγὴ φλεγμάτων. Ἐξετάσας στηθοσκοπικῶς τὴν πάσχουσαν ὁ Κ. Courty, ἐδίδάχθη ὑπὸ τῆς ἐξετάσεως ταύτης, ὅτι ἀμφότεραι μὲν αἱ κορυφαὶ τῶν πνευμόνων ἦσαν μικρὸν ἐμπεφυσημέναι, τινὲς δὲ τῶν ἐρόγγων ἀπεστενωμένοι, καθῶς καὶ ἡ τραχεῖα ἀρτηρία. Κατιώρρωσεν ὁμως ἐν τῷ διαστήματι δύο ἐβδομάδων νὰ ἀνακουφισθῇ μικρὸν τὴν πάσχουσαν, ἐμετηρίσας καὶ ὑποκαθάρας αὐτὴν, ἐφαρμόσας εἰς ἐπαλείψεις κατὰ τὸν τράχηλον καὶ τὴν δι' ὑδραργύρου τεφρᾶν ἀλοιφὴν μετὰ καλλίμου καὶ δοῦς προσέτι τῇ πασχούσῃ καταπότια, ἐσκευασμένα ἐξ ἴσων μερῶν ὀπίου, ἐκχυλίσματος νάρδου τῆς ἀγρίας καὶ καλλίμου, ἐτι δὲ καὶ τὸ χλωρικὸν κάλιον (Kali chloricum). Προσέτι ἐγένετο χρῆσις καὶ σιναπισμῶν. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἐπανῆκαν αἱ αὐταὶ ἀσθματικαὶ ἐνοχλήσεις, ἐφ' ἧς οὐδὲν ἰσχυρὰν τὰ ἀνωτέρω θεραπευτικὰ βοηθήματα, παραμεινάσης καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς καταβολῆς τῆς αὐτῆς ἐτι δυσπνοίας, ὥστε ἡ πάσχουσα ἦν ἠναγκασιμένη καὶ μετὰ ταῦτα νὰ οἰκουρῆ. Μετὰ τινὰς μῆνας ἐπανῆλθε ἐτι σφοδρότερα καταβολή. Μολονότι δὲ ἐπανεληφθῆσαν τὰ ἀνωτέρω βοηθήματα (ἐτι δὲ καὶ τὸ δοροκνιον [Datura stramonium] καὶ τὰ ἐσπικεῖα σιγάρα [σχευζόμενα διὰ καλλίμου, ὑσκούμου, οἰνάνθης | Phellandrii aquatilis |, ἐκχυλίσματος ὀπίου καὶ ὕδατος δαφνοκεράσου]), οὐχ ἧττον διήρκουν ἐτι μετὰ τρεῖς ἐβδομάδας τὰ ἀσθματικὰ ἐνοχλήματα. Ἀντιτάξας δὲ ἐπ' αὐτὰ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἰατρός τὰ ἄπυα ἐκδόρια (vericatoires volans), (ἐφ' ὧν ἐπεπᾶσαστο

τὸ ὑδροχλωρικὸν μόρφιον), εἶτα δὲ τὰ θειοῦχα βόννεια αὐτοφυῆ ὕδατα (Eaux bonnes), οὐδαμῶς κατιώρρωσε νὰ βελτιώσῃ τὴν κατάστασιν τῆς πασχούσης. Ἐπελευθῆσης δὲ ἀκολουθῶς καὶ ἄλλης καταβολῆς, προσέφυγεν ὁ Κ. Courty εἰς τὴν χρῆσιν τῆς θεικῆς καλλιμίνης, ἐνέσας διὰ τοῦ σωληνίσκου τοῦ (βαθείως ὑπὸ τὸ δέρμα ἐμβληθέντος) διωστήρου (Trocart) ἐξ σταγόνων διαλύσεως τοῦ φαρμάκου τούτου (ἐν ἀναλ. 1:100) κατὰ τὸν ἀριστέρον ἐπινευστικὸν μῦν (Sternocleidomastoideum), καὶ τὸν θυρεοειδῆ χόνδρον, κατὰ τὸ μῆκος δὲ τοῦ τῆς καρωτίδος εἰλήματος. Μετὰ τινὰ λεπτὰ ἐπῆλθε σκοτοδινία, ξηρασία τοῦ τε στόματος καὶ τοῦ φάρυγγος, ἐπίδασις εἰς πλῆθος τῶν καρδιακῶν σφύξεων καὶ δυσαισθησία πρὸς τε τὰς ἀκουστικὰς καὶ τὰς ἄπτικὰς ἐντυπώσεις. Μετὰ μίαν καὶ ἡμισίαν ὥραν ἐγένετο ὀπωσοῦν εὐμαρῆς ἡ ἀναπνοή. Ἀλλὰ κατὰ τὴν νύκτα ἐπῆλθε μικρὰ δυσφορία καὶ παραληρήματα, εἶτα δὲ καὶ βῆξ. Λαβοῦσα ἡ πάσχουσα μικρὸν ἐκχυλίσματος ὀπίου, ἡδυνήθη νὰ κατακλιθῆ καὶ κατηνέχθη εἰς ὕπνον (ὅστις ὁμως ἦν διακεκομμένος). Περὶ τὴν ἐνδεκάτην δὲ προεσημειωθῆσαν ὥραν τῆς ἐπιούσης ἡ μὲν δύσπνοια ἦν ἐλάσσων, ἡ δὲ σκοτοδινία εἶχεν ἐντελῶς ἐκλείψει. Μόνον ἐκ διαλειμμάτων ἐπῆρχετο μικρὰ βῆξ. Ἐνομένης νῦν δευτέρας ἐνέσεως ἐξ σταγόνων θεικῆς καλλιμίνης κατὰ τὰ ἀριστερὰ τοῦ λαμοῦ (κατὰ τὸ ἀνάλογον τῷ καθ' ὃ ἐγένετο ἡ πρώτη ἐνεσις χωρίον), ἀλλ' εἰς βάθος διπλάσιον τοῦ προτέρου, ἐπομένως πλησιέστερον τοῦ πνευμονογαστρικοῦ νεύρου, ἐπῆλθον μετὰ ἡμισίαν ὥραν τὰ συμπτώματα τῆς ναρκώσεως, ἅτινα διήρκησαν μέχρι τῆς τρίτης μεταμεσημβρινῆς ὥρας, μεθ' ἣν ὁμως ἡ πάσχουσα ἀντελαμβάνετο τῶν γινόμενων αὐτῇ ἐρωτήσεων καὶ ἀπεκρίνετο πρὸς αὐτάς. Ἡ ἀναπνοή ἐγένετο σχεδὸν κατὰ φύσιν. Ἦδη προσεβλήθησαν σιναπισμοὶ καὶ ἐδόθη μικρὸν ἐκχυλίσματος ὀπίου. Κατὰ τὴν ἐνάτην ὥραν τῆς αὐτῆς ἐσπέρας ἦσαν ἠλαττωμένα τὰ φαινόμενα τῆς ναρκώσεως. Διῆλθε δὲ τὴν νύκτα ταύτην ἡ πάσχουσα ἐν εὐφορίᾳ, παραληρούσα μόνον ἐνίοτε. Ἀλλ' ἡ ἀναπνοή ἦν ἧττον εὐμαρῆς ἡ κατὰ τὴν προτεραίαν (ἐν καιρῷ τῆς ἐνεργείας τῆς θεικῆς καλλιμίνης). Τὴν ἐπιούσαν νύκτα ὕπνωσε καλῶς ἡ πάσχουσα. Ἐμετηρισθείσης δ' αὐτῆς, ἡ μὲν ἀναπνοή ἐγένετο ἐντελῶς εὐμαρῆς, ἡ δὲ ἀπόχρεμψις ἧττον δύσκολος. Προσέτι ἐπανῆλθεν κατὰ τὸν προσήκοντα χρόνον καὶ τὰ ἔμμηνα. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν οὐδὲως ἠνόχλησεν ἡ βῆξ τὴν γυναῖκα, ἀναπνεύουσαν ἤδη καὶ ἀποχρεμπτομένην εὐκόλως. Ἦδη ἐγένετο καὶ τρίτη ἐνεσις (ἐπὶ σταγόνων) τῆς διαλύσεως τῆς θεικῆς καλλιμίνης

μικρὸν ὑπὲρ τὸ χωρίον, καθ' ὃ εἶχε γένῃ ἡ δευτέρα. Ἐσήχθη δὲ ὁ διωστήρ εἰς βάθος ἕσον δύο ἑκατοστημορίων τοῦ μέτρου καθέτως ἀπὸ τῶν ἀνω πρὸς τὰ κάτω, ὅπως οὕτω τὸ Ναρκωτικὸν ἐπιδράσῃ ἐπὶ μελλόνος μοίρας τοῦ πνευμονογαστρικοῦ νεύρου. Κατὰ τὴν ἐπιούσαν νύκτα ἡ ἀναπνοή ἦν λίαν εὐμαρῆς. Δοθέντων δὲ καὶ αὐθις τῇ πασχούσῃ ὀπιούχων καταποτίων καὶ προσβληθέντων σιναπισμῶν, ἐσμικρύνθη οὕτως ἡ διάρκεια τῶν ἐκ τῆς καλλιμίνης συμπτωμάτων. Μετ' οὐ πολὺ εἶχεν ἀναλάβῃ ἀρκούντως ἡ πάσχουσα ἡ βῆξ ἦν ἤδη ἐλαχίστη καὶ ἡ ἀναπνοή εὐμαρῆστατη, ὥστε ἡ ἀσθματικὴ καταβολή εἶχεν ἐντελῶς παρέλθει.

Μετὰ ἕνα δὲ μῆνα ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος γυνὴ ἦν ἐντελῶς ὑγιής, δυναμένη ἡδῆ, οὐ μόνον νὰ ἐξέρχεται τῆς κατοικίας αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐργάζεται. Ἐκτοτε διετέλεσεν ὑγιαίνουσα. Διαβεβαίω μάλιστα τὸν θεραπεύσαντα αὐτὴν ἰατρὸν, ὅτι ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν οὐδέποτε ἠσθάνετο ἐκυτὴν τοσοῦτον ὑγιά, ὅσον τότε.

[Ἔπεται ἡ συνέχεια.]

19. Περὶ τοῦ ἐν τοῖς ἀντιβλενορροϊκοῖς βαλσαμικοῖς μέσοις θεραπευτικῶς ἐνεργοῦ στοιχείου καὶ περὶ νέας τινὸς ἀντιβλενορροϊκῆς σκευασίας.

Ἐν τῇ « Ἰατρικῇ ἐβδομαδιαίᾳ Ἐφημερίδι Βιέννης » (τόμ. II') δημοσιεύει ὁ ἰατρός Κ. Zeissl τὰ πορίσματα, εἰς ἃ ἤγαγον αἱ περὶ τοῦ λαματικοῦ στοιχείου τῶν ἀντιβλενορροϊκῶν βαλσαμικῶν μέσων θεραπευτικὰ αὐτοῦ ἀπόπειραι. Τοῦ δημοσιεύματος τούτου ἐπιωφελὲς νομίζομεν νὰ μεταφέρωμεν ἐνταῦθα τὸ οὐσιώδες μέρος.

Τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος θεραπευτικὰ μέσα ἐνεργοῦσιν, ὡς γνωστὸν, οὐχὶ διὰ μεταβολῆς τῆς διακράσεως τοῦ αἵματος, ἀλλὰ καθαρῶς τοπικῶς, μεταβαίνοντων τῶν ἐν αὐτοῖς βαλσαμικῶν στοιχείων εἰς τὰ οὖρα καὶ οὕτως ἐπιδρῶντων ἐρεθιστικῶς ἐπὶ τὸν πεπανθότα βλεναγόνον ὕμνα τῆς οὐρήθρας. Τοῦτο ἀποδεικνύει πρὸς ἄλλοις λόγοις καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Κ. Ricord ἐγενομένη παρατήρησις, ὅτι ἐπὶ τινος ἀνθρώπου, φέροντος συρίγγιον κατὰ τὴν οὐρήθραν, μόνον τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς βλενορροῦσης οὐρήθρας ἐθεραπεύθη, ὑπερ διέκλυον τὰ ὑπὸ τοῦ βαλσαμικοῦ στοιχείου κεκορεσμένα οὖρα. Ἐκεῖνο ὁμως, ὅπερ ἠγνοεῖτο, ἦν ἂν ἡ ἀντιβλενορροϊκὴ ἐνέργεια τῶν βαλσαμικῶν μέσων ἐπρεπε νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὰ ἐν

αυτοῖς ρητινοειδῆ ὀξέα ἢ εἰς τὰ αιθέρια ἔλαια. Ἄλλ' ἐκ τῶν ἐρευνῶν τοῦ *K. Weikart* ἀπεδείχθη, ὅτι τὰ ἐν τῷ κοπαίῳ βαλσάμῳ καὶ τῷ μυρτιδάνῳ ὑπάρχοντα αιθέρια ἔλαια δὲν φθάνουσιν ἀναλλοίωτα εἰς τὰ οὖρα τῶν λαμβανόντων τὰ περι ὧν ὁ λόγος βαλσαμικά μέσα προστεθέντος νιτρικοῦ ὀξέος εἰς τὰ οὖρα ἀνθρώπων, οἷς ἐδόθη τὸ αιθέριον τοῦ μυρτιδάνου ἢ τοῦ κοπαίου βαλσάμου ἔλαιον, δὲν ἐσχηματίσθη τὸ πικρῶδες ἐκεῖνο ἴζημα, ὅπερ παρατηρεῖται ἐν τοῖς οὖροις τῶν λαβόντων αὐτὸ τὸ μυρτιδάνον, ἢ τὸ κοπαῖον βάλαμον. Τὸ μετὰ τὴν λήψιν τοῦ ἐν τοῖς περι ὧν ὁ λόγος βαλσαμικοῦ μέσου αιθερίου ἔλαιου ἐξουρούμενον νεφρικὸν ἀπολειτούργημα δὲν ἔχει οὐδὲ τὴν ιδιότητα νὰ παρεκτρέπη ἐν τῇ πολωτικῇ συσκευῇ ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ τὰς ἀκτῖνας τοῦ φωτός, ἐνῶ, ἐάν ἤθελον ἐμπεριέχει αιθέριον ἔλαιον, ἔπρεπε νὰ προσιδιάζη αὐτοῖς ἢ ιδιότης αὕτη. Ἴντειδεν ἔπεται, ὅτι τὸ, ὡς εἴρηται, ἐν τοῖς οὖροις τῶν λαμβανόντων τὸ μυρτιδάνον ἢ τὸ κοπαῖον βάλαμον σχηματιζόμενον πικρῶδες ἴζημα προέρχεται ἐκ τῶν ἐν τούτοις ὀξέων, ἅτινα, διερχόμενα διὰ τοῦ αἵματος ἐν εἴδει διαλυσίμων (ἀλκαλικῶν) ἀλάτων, τούτεστι σαπῶνων, μεταβαίνουν εἰς τὸ ἀπολειτούργημα τῶν νεφρῶν ὅθεν ἀποχωρίζονται διὰ τῆς προσθήκης τοῦ χημικῶς ἰσχυροτέρου νιτρικοῦ ὀξέος.

Τὸ ἐπὶ τῇ προσθήκῃ δὲ τοῦ νιτρικοῦ ὀξέος εἰς τὰ οὖρα τῶν λαμβανόντων τὸ μυρτιδάνον ἢ τὸ κοπαῖον βάλαμον σχηματιζόμενον ἴζημα διακρίνεται ἀπὸ τοῦ ἐκ λευκώματος συνεστακτότος ἐκ τοῦ ὅτι διαλύεται ἐν τῷ οἰνοπνεύματι καὶ διὰ τῆς ζέσεως διαλύεται, ἐνῶ τὸ ἐκ λευκώματος δὲν ἔχει, ὡς γνωστὸν, τὴν ιδιότητα ταύτην.

Ἐκ τοῦ δεδομένου, ὅτι ἐν τοῖς οὖροις τῶν λαμβανόντων τὸ μυρτιδάνον, ἢ τὸ κοπαῖον βάλαμον, εὐρίσκονται τὰ ἐν τούτοις ρητινοειδῆ ὀξέα ἐτεκμηράτω ὁ *K. Zeissl* μετὰ τοῦ *Weikart*, ὅτι ταῦτα εἰσὶ τὸ ἐν τοῖς περι ὧν ὁ λόγος φαρμακευτικοῖς μέσοις θεραπευτικῶς ἐνεργὸν στοιχεῖον. Ἐκράτυνε δ' ἐν αὐτῷ ἔτι μᾶλλον τὴν ἰδέαν ταύτην ἢ πληροσάτη ἐπιτυχία, ἐν ᾗ μετεχειρίσθη ἐπὶ τινος ἀνθρώπου πάσχοντος βλενορροϊκὴν οὐρηθρίτιδα (ἐν ἐλλείψει κοπαίου ὀξέος) τὸ ἐλατικὸν ὄξυ (*Acide uliétique*) μετὰ ἀνθρακικοῦ νάτρου. Ἴνθαρρυνθεὶς ἐκ τῆς ἐπιτυχίας ταύτης ἐπεχείρησε περαιτέρω θεραπευτικαῖς ἐρευναῖς διὰ τοῦ κατὰ τὴν ἀκόλουθον ἀναγραφὴν ἐσκευασμένου φαρμακευτικοῦ σάπωνος

Λαβὲ *Kalofortias* Οὐγγίας δύο,

Ἀνθρακικοῦ νάτρου κεκαυμένου Οὐγγίας τρεῖς,

Ἵδατος ἀπεσταγμένου Οὐγγίας δώδεκα. Ἀναμίξας δὲ ἅπαντα, ἔψα ἐπὶ τὸν ἀρκούντα χρόνον, ἀνακυκλῶν ἀδιαλείπτως. Εἶτα δὲ, διηθήσας τὸ ρευστὸν καὶ ἀφίε μετρίως οὐ συστῆ εἰς σάπωνα, σκεύαζε ἐξ αὐτοῦ καταπότια (1/2 τοῦ Κόκκου τὴν ὀκκίαν).

Ἐκ τῶν καταποτίων τούτων δίδει τὸ πάσχοντι τὴν βλενορροϊαν ἀνά 18—24 καθ' ἑκάστην. Διβεβαιῶ δὲ, ὅτι δὲν ἐπῆλθε παντάπασιν ἐκ τῆς χρήσεως αὐτῶν διατάραξις τῆς πέψεως καὶ ὅτι, ἀφοῦ ὁ πάσχων ἐλάμβανε ἐξ αὐτῶν 80—100 ἐν ὄλοις, ἐσχηματίζετο ἐν τοῖς οὖροις αὐτοῦ ἐπὶ τῇ προσθήκῃ νιτρικοῦ ὀξέος ἴζημα, ἔχον πάντας τοὺς χαρακτῆρας τοῦ ἐν τοῖς οὖροις τῶν λαβόντων τὸ μυρτιδάνον ἢ τὸ κοπαῖον βάλαμον ἐπὶ τῇ προσθήκῃ τοῦ αὐτοῦ ὀξέος ἐνισταμένου ἴζηματος. Ἐν μίᾳ καὶ μόνῃ περιπτώσει ἐπῆλθε κνιδωσις, ἣν ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῇ χρήσει αὐτοῦ τοῦ κοπαίου βαλσάμου παρατηρήσαμεν ἡμεῖς ἐπεληθούσαν ἐν τρισὶ περιπτώσεσι.

Διὰ τῆς περι ἧς ὁ λόγος σκευασίας ἐπέτυχεν ὁ *K. Zeissl* τῆς ἰάσεως πολλῶν βλενορροϊῶν, καθ' ὧν ἐν ὀλιγίσταις μόνον περιπτώσεσιν ἐδέησε τῆς ἐπιβοηθητικῆς χρήσεως τῶν ἐνέσεων. Σητηζόμενος δὲ ἐπὶ τῶν λίαν τῶ ὄντι ἐνθαρρυντικῶν τούτων θεραπευτικῶν ἀποτελεσμάτων, ἀπευθύνει τοῖς ἰατροῖς τὴν προτροπὴν νὰ ἐφαρμόσωσι κατὰ τῆς βλενορροϊῆς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος σκευασίαν, ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἐπιτυχιαν, ἣν αὐτὸς, ὡς διβεβαιῶ, ἔσχεν ἐκ τῆς θεραπευτικῆς αὐτῆς ἐφαρμογῆς.

20. Ὅτι τὸ ἐκχύλισμα τῶν ἀρκευθίδων δύναται νὰ ἀντικαταστήσῃ ἐν τῇ Θεραπευτικῇ τὸ μυρτιδάνον καὶ τὸ κοπαῖον βάλαμον.

Ὁ Γάλλος ἰατρός *K. Rommier*, ὁρμώμενος ἐκ τῶν οἰκοομικῶν πλεονεκτημάτων, ἅτινα ἔχει ἢ ἐν τῇ Θεραπευτικῇ ἀντικατάστασις ἐγχωρίων φαρμάκων ἀντὶ τῶν ἐπεισάκτων, συνίστησι ἰδιὰ τῆς «*Εφημερίδος τῆς Ἰατρικῆς Χημείας*» Σειρ. Δ'. Τόμ. Η'. σελ. 739) τὸ ἐκχύλισμα τῶν ἀρκευθίδων (*Baccarum Juniperi*) πρὸς θεραπείαν τῶν ἐπιμόνων βλενορροϊῶν, διαβεβαιῶν, ὅτι δι' αὐτοῦ ἐπιτυγχάνεται τὸ αὐτὸ θεραπευτικὸν ἀποτέλεσμα, ὅπερ καὶ διὰ τοῦ μυρτιδάνου καὶ τοῦ κοπαίου βαλσάμου. Προσσυμβουλεύει δὲ νὰ ἐκλέγωνται πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον αἱ ὠρμοὶ καὶ πάντῃ ἀλύμαντοι ἀρκευθίδες.

Τὸ περὶ αὐτοῦ ὁ λόγος ἐκχύλισμα σκευάζεται τὸν δετὸν τρόπον. Ἀφοῦ πρῶτον ξηρανθῶσι καλῶς αἱ ἀρκευθίδες ἐν κλιβάνῳ (θερμοκρασμένῳ μέ-

χρις 25°), εἶτα δὲ ἐλμοκοπηθῶσιν ἀδρομερῶς καὶ ἀκολούθως κατεργασθῶσιν, πρῶτον μὲν διὰ θερμοῦ αιθέρος, μετὰ ταῦτα δὲ δι' οἰνοπνεύματος (36°), ἐνοῦμεν ἀμφότερα τὰ ρευστὰ καὶ ἐξατμίζομεν αὐτὰ μέχρι συστάσεως ἐκχυλίσματος.

Τὸ ἐκχύλισμα τοῦτο δίδεται ἐν δόσει 2 Γράμματων καθ' ἑκάστην εἰς καταπότια, ἢ ὡς κραμάτιον (*Mixtura*), ἢ ὡς ἐκλειγμα.

21. Περὶ τοῦ ὀξυμαγγανικοῦ καλίου ὡς ἀντισηπτικοῦ μέσου.

Ἐκ τοῦ «*Δελτίου τῆς Ἰατρικῆς Ἀκαδημίας*» τῶν Παρισίων (Τόμ. ΚΗ'. σελ. 821—830) ἐραυίζομεθα τὰς ἀκολουθοῦσας περὶ τῆς διακαθαριστικῆς δυνάμεως τοῦ ὀξυμαγγανικοῦ καλίου πληροφορίας, ἃς ἐν τῇ πρὸς τὸ σοφὸν ἐκεῖνο σῶμα ἐκθέσει αὐτοῦ περιέλαβεν ὁ Ἀκαδημαϊκὸς *K. Blache*, λαβὼν ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν ὑπὸ τῶν ἰατρῶν *K. Caslea*, *Reveil* καὶ *Demarquay* ἀνακοινωθέντα.

Τὸ ὀξυμαγγανικὸν κάλιον, ἐπιτιθέμενον ἐν δυνατῇ διαλύσει (20 Γράμματα πρὸς ἑκάστην λίτραν ὕδατος) ἐπὶ τῶν τραυμάτων προξενεὶ ἄλγος καὶ αἱμορραγίας, ἐμποδίζουσας τὴν συνουλίωσιν. Ὁ *K. Caslea* συμβουλεύει νὰ μεταχειρίζομεθα, πρὸς μὲν διακάθαρσιν τραυμάτων ἡλκωμένων, γαγγραινωδῶν καὶ, ἐν γένει, ἀσπρῶν διάλυσιν, ἐσκευασμένην διὰ τεσσάρων Γραμμάτων ὀξυμαγγανικοῦ καλίου πρὸς ἑκάστην λίτραν ὕδατος, — πρὸς δὲ τελείαν διακάθαρσιν ἐπιδέσμων, σπληνίων κ.τ.τ., διάλυσιν ἠκτῶ Γραμμάτων τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄλατος πρὸς ἑκάστην λίτραν ὕδατος, — πρὸς δὲ διακάθαρσιν ἀμίδων κ.τ.τ., διάλυσιν δεκαπέντε Γραμμάτων τοῦ καλίου πρὸς ἑκάστην λίτραν ὕδατος. Προσέτι συμβουλεύει νὰ μὴ μεταχειρίζομεθα πρὸς χειρουργικὴν χρῆσιν τὸ ἀγγλικὸν ὀξυμαγγανικὸν κάλιον, καθότι ταῦτο ἐμπεριέχει ἑτεροποιοὺς ἐνώσεις τοῦ μαγγανίου καὶ τινὰ τῶν τοῦ καλίου ἀλάτων, ἅτινα ἐρεθίζουν τὰ ἔλκη καὶ οὕτως ἐμποδίζουν τὴν ἴασιν αὐτῶν.

Ὁ *K. Reveil*, ὁρμώμενος ἐκ τῆς ἰδέας, ὅτι ὁ συνήθης ἐκ διεξασμένων ὀθονίων μοτός (ὡς καὶ πάσαι αἱ ὀργανικαὶ οὐραὶ) ἀποσυνθέτει τὸ ὀξυμαγγανικὸν κάλιον καὶ οὕτως ἐξασθενίζει μεγάλως τὴν διακαθαριστικὴν αὐτοῦ δύναμιν, προτείνει νὰ μεταχειρίζομεθα ὡς μοτὸν τὸν ἀμιάντον. Τὸ ὅτι δὲ ἡ οὐσία αὕτη εἶναι πολυδάπανος δὲν δύναται, λέγει, νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποχρῶν λόγος κατὰ τῆς τοιαύτης χρήσεως τοῦ ἀμιάντου, καθότι ὁ τριούτος μοτός, πλυνόμενος μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ

τραυμάτος ἀφαιρέσιν αὐτοῦ δι' ὕδατος, ἐμπεριέχοντος 10 % ὕδροχλωρικὸν ὄξυ, γίνεται καὶ αὐθις χρήσιμος.

Περὶ δὲ τῆς ἀνυσιμότητος τῆς ἐσθλῆν χρήσεως τοῦ ὀξυμαγγανικοῦ καλίου, ἰδίως ἐπὶ διφθεριτικῶν παθήσεων, οὐδεμίαν ἀποφαίνεται γνώμην ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ ὁ *K. Blache*, ἄτε μὴ συντελεσθεισῶν, λέγει, εἰσέτι τῶν πρὸς λύσιν τοῦ ζήτηματος τούτου ἐρευνῶν.

Κατὰ τὸν *K. Demarquay* ἡ τοπικὴ ἐφαρμογὴ τῆς διαλύσεως τοῦ ὀξυμαγγανικοῦ καλίου εἶναι ὠφελιμωτάτη (ἐν ἀναλογίᾳ 20—25 Γράμ. καλίου πρὸς 100 Γράμ. ὕδατος) πρὸς τὸ καρλίνωμα τῆς μήτρας καὶ τὰ σπηδονώδη ἀποστήματα καὶ ἔλκη, ἄτε ἔχοντος τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄλατος τὴν ιδιότητα νὰ ἐμποδίζῃ ἐπὶ πολὺ τὴν σπηδονικὴν ζήμωσιν καὶ τὴν ἀποσύνθεσιν τῶν ὀργανικῶν οὐσιῶν. Ἀναμίξας ὁ *K. Demarquay* σπηδονικὴν πυώδη ὕλην μετὰ τῆς εἰρημένης διαλύσεως τοῦ ὀξυμαγγανικοῦ καλίου, παρατήρησεν, ὅτι παραχρῆμα ἐξέλιπεν ἡ κακωδία καὶ ὅτι ἐπὶ δύο ἐβδομάδας διετηρήθη ἡ ὕλη ἐκεῖνη ἀναλλοίωτος, ἀνασταλείσης ἐπὶ τὸ διάστημα τοῦτο τῆς σπηδονώδους ζυμώσεως, — ἐνῶ ἐν ἑτέρῳ τοῦ αὐτοῦ παθολογικοῦ ἐκκρίματος μοίρα, εἰς ἣν δὲν εἶχε προστεθῆ ἡ διάλυσις τοῦ ὀξυμαγγανικοῦ καλίου, εἶχε προχωρήσει τοσοῦτον ἢ σῆψις, ὥστε ἀπεπέμπετο ἀφάρητος δυσσομία.

Προσθετέον ἔτι, ὅτι, ὡς ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ *K. Blache* μαθηθόμενος, ὁ *K. Bourdon*, ἐφαρμόσας τοπικῶς (διὰ ρινεγχυσίας) τὸ ὀξυμαγγανικὸν κάλιον ἐν μιᾷ περιπτώσει ὀφθαλμοῦ, ἐπέτυχεν τῆς ἐντελοῦς ἰάσεως.

22. Περὶ σκευάσεως τῶν διὰ φυτικῶν οὐσιῶν βαμμάτων κατὰ νέον τινὰ σκευαστικὸν τρόπον (ἀνευ οἰνοπνεύματος).

Ἐν τῇ «*Εφημερίδι τῆς Ἰατρικῆς Χημείας*» (Σειρ. Δ'. Τόμ. Η'. σελ. 738) ἀπαντῶμεν τὴν ἀκόλουθον, ἑλλογον τῶ ὄντι φαινομένην, φαρμακευτικὴν καινοτομίαν, ἣν εἰσήγαγε περὶ τὴν σκευασίαν τῶν διὰ φυτικῶν οὐσιῶν ἰατρικῶν βαμμάτων ὁ *K. Murray*, ἀναλογισάμενος, ὅτι ἡ ἄχρι τούδε πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον ἐν χρήσει ρευστὴ ὑπόστασις, τὸ οἰνόπνευμα, εἶναι ἥμισυ πρόσφορος (μάλιστα ἐπὶ τινῶν ἐκ τῶν νοσημάτων τῶν παιδίων) ὡς διεγερτικὴν ἔχουσα δύναμιν. Μεταχειρίζεται δὲ αὐτὸς πρὸς τὴν σκευασίαν τῶν βαμμάτων (ἰδίως

των δια φυτικών ουσιών), αντί του αίνοπνεύματος, διάλυσις διττανθρακικής μαγνησίας και καφουράς εν οξυανθρακούχῳ ὕδατι. Ἡ καφουρά, ἥτις διατηρεῖται ἐν διαλύσει ὑπὸ τῆς διττανθρακικῆς μαγνησίας, εἶναι προσφορώτατον μέσον (ἐνεκα τῆς παρουσίας αὐτῆ ἀντισηπτικῆς δυνάμεως) πρὸς διατήρησιν τῶν φυτικῶν οὐσιῶν, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ θεραπευτικῶς ἐνεργὸν στοιχεῖον τῶν βαμμάτων.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.

[9.] *Περὶ τῶν ἐξ ἐπιτεχνήσεως γυλιῶν.*

[Συνέχεια.]

Ἀξία μνείας εἶναι καὶ ἡ ἐν τῇ προμνημονευθείσῃ ἐπιδησιολογίᾳ τοῦ *Henkel-Stark* (σελ. 519) περιγραφομένη τεχνητὴ μετὰ ξυλίνου ἄκρου ποδὸς κνήμη, ἥς τὸ κνήμιον μέρος συνέχεται ἀκαμπτῶς μετὰ τοῦ περηνικοῦ, τοῦτο δὲ διὰ κραταιοῦ τινος γυγγυμοῦ μετὰ τοῦ ταρσικοῦ (ὡστε τοῦτο κινεῖται πρὸς τε τὰ ἄνω καὶ τὰ κάτω) καὶ τοῦτο μετὰ τῶν δακτύλων δι' ἰσχυρῶν ἐλατήρων, οἵτινες ἐπανέγυσιον αὐτοὺς πρὸς τὰ κάτω ὅταν κατὰ τὴν βράδιον ἀνακάμπωνται. Τὸ γυιοπλαστικὸν τοῦτο ἔργον μετεσκευάσεν ὁ *K. Stark* τοιοῦτοτρόπως, ὡστε κατέστησεν αὐτὸ ἐπιτήδειον καὶ πρὸς χρῆσιν τῶν κατὰ τὸν μικρὸν ἠκρωτηριασμένων.

Τὸ τεχνητὸν κάτω ἄκρον τοῦ *Ballist* ἔχει τὸ ἰδιόζων, ὅτι, ἐάν ὁ ἠκρωτηριασμένος δὲν θέλῃ, βαδίζων, νὰ ἔχῃ ἀκαμπτον τὸ σκέλος αὐτοῦ, δύναται, σύρων διὰ τῆς χειρὸς κατὰ πᾶσαν προβίβασιν τοῦ τεχνητοῦ ποδὸς θάμιγγά τινα, νὰ συγκάμπῃ τὸ γόνυ καὶ ἀνακλᾷ τοὺς δακτύλους.

Τὸ ὑπὸ τοῦ *Dornblüth* κατ' ἰδίαν ἐπίνοιαν κατασκευασθὲν σκέλος θεωρεῖται ὑπὸ πολλῶν ὡς τὸ διὰ τὴν ἐλαφρότητα, τὴν ἀπλότητα καὶ τὸ εὖωνον προτιμότερον παντὸς ἄλλου. Ὁ τὸ σκέλος τοῦτο ἐπίνοήσας φρονεῖ, ὅτι ἐπήνεγκεν ἐπίσημον βελτιώσιν, μεταγαγὼν τὸ ὑπόστρωμα ἀπὸ τῆς κοιλοτήτος τοῦ τεχνητοῦ σκέλους εἰς αὐτὸ τὸ κολοβώμα. Ἀλλὰ περὶ τοῦ ἀλυσιτελοῦς τῆς καινοτομίας ταύτης ἔσται ἐφεξῆς ὁ λόγος.

Μικρὸν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ περιγραφέντος ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τινος γυναικὸς (*) ἕτερον τεχνητὸν σκέλος, πολλαχῶς ἀχρὶ τοῦδε ἐκθειασθὲν

κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον δύναται νὰ σκευασθῇ διὰ κατεργάσεως τὸ βάμμα τῆς ἀλόης, τῆς ρίζης τοῦ κολήμβου, τοῦ κινναμώμου, τῆς γεντιανῆς, τῆς μελαίνης θρωονίας (ἢ τοῦ χαμαιζήλου *Humuli Lupuli*), τοῦ ῥήου, τῆς ἀντισυφιλιδικῆς σμυλακος (*Sarsaparilla*), τῆς ζιγγιβέρως καὶ ἄλλων.

καὶ ἀρτίως ἤδη ἐκ νέου συνισώμενον ὑπὸ τοῦ χειρουργοῦ *K. Strohmeyer*. Ἡ ἐπίνοήσασα τὸ τεχνητὸν τοῦτο σκέλος ὠρμήθη κατὰ τὴν μηχανουργίαν αὐτοῦ ἐκ τῆς ἀρχῆς, ὅτι ἡ φύσις ἐπιδιώκει κατὰ τὴν κίνησιν τοῦ ἀνθρωπίνου σκέλους οὐχὶ τὴν φειδῶ τῆς κινούσης δυνάμεως, ἀλλὰ τὴν περὶ τὰς κινήσεις ταχύτητα. Ἡ κνήμη καὶ ὁ ἄκρος ποὺς τοῦ σκέλους τούτου εἰσὶ διάκενα, ἔχουσι τὰ κατὰ φύσιν σχῆμα καὶ ἐνοῦνται κινήτως πρὸς ἀλλήλα δι' ἀρθρώσεως. Ἡ κατὰ τὴν βράδιον εὐκαμπία τοῦ σκέλους κατορθοῦται διὰ τινος ἐν τῇ κοιλοτάτῃ αὐτοῦ εἰργασμένου μηχανισμοῦ, συνεχῆ κότος ἐξ ἰσχυρῶν σπειροειδῶν ἐλατήρων, τρηχαλιῶν καὶ χορδῶν, αἵτινες ὑπέχουσι τὴν χώραν τῶν μυῶν, συγκάμπτουσαι καὶ πάλιν ἐκτείνουσαι τὴν τε κνήμην καὶ τὸν ἄκρον πόδα. Ὅταν ἐν καιρῷ τῆς βράδσεως τὸ σκέλος τοῦτο συγκάμπτηται κατὰ τὸ γόνυ κατὰ πᾶσαν αὐτοῦ προβίβασιν, τότε συμπιέζονται οἱ ἐλικοειδῶς συνεσπειραμένοι ἐλατήρες καὶ οὕτως ἀνασπᾶσι καὶ ἐκτείνουσι ἐκ νέου τὴν κνήμην μετὰ τοῦ ἄκρου ποδὸς, ὅπερ συντελεῖ μεγάλως εἰς τὴν ταχύτητα καὶ εὐχέρειαν τῶν κινήσεων. Ὅπως δὲ ὁ ἀνάπηρος ἐθισθῇ εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ τεχνητοῦ τούτου σκέλους, ἀπαιτεῖται ἵνα προσκληθῇ ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα, ἢ δύο. Διὰ τῆς μικρᾶς ταύτης προσκλήσεως δύναται νὰ κατορθώσῃ νὰ ἀναβαίῃ καὶ καταβαίῃ κλίμακας, νὰ βαδίζῃ, καὶ ταχέως μάλιστα, ἀνευ βακτηρίας ἐπὶ τε λιθοστρώτου καὶ μὴ λιθοστρώτου ἐδάφους. Μεταξὺ τῶν πιστοποιητικῶν ἐγγράφων, ἅτινα ἡ ἐπίνοήσασα τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος σκέλος ἐπάγειται πρὸς ἀπόδειξιν, ὅτι τοῦτο πλεονεκτεῖ ἐν πολλοῖς παντὸς ἄλλου, ὑπάρχει καὶ ἐν τοῦ *Dieffenbach*, ἔχον διὰ τοῦτο πολλὴν τὴν ἀξιοπιστίαν. Ἐν τῷ ἐγγράφῳ τούτῳ ἐκθειάζει ὁ περίπυστος χειρουργὸς τὸ ἐν λόγῳ γυιοπλαστικὸν ἔργον ὡς ἐλαφρὸν, εὐμεταχειρίστον καὶ ὁμοιότατον πρὸς φυσικὸν σκέλος.

Ἐν τῇ * *Εφημερίδι τῆς Χειρουργικῆς καὶ*

Μαιευτικῆς (*) ἡ ἐδημοσίευσεν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὁ χειρουργὸς *Burger* τὴν περιγραφὴν τεχνητοῦ τινος σκέλους, κατασκευασθέντος κατ' ἐπίνοιαν τοῦ ἱατροῦ *Bly* καὶ φέροντος προνόμιον ἰδιοκτητοῦ (*Patente*) καθ' ἕκασαν τὴν βορείαν Ἀμερικὴν, τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Γαλλίαν. Ὁ ἐπίνοήσας τὸ σκέλος τοῦτο προέθετο κυρίως νὰ παραγάγῃ τεχνητὸν γυῖον κατὰ τὰς ἀρχὰς οὐ μόνον τῆς Μηχανικῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀνατομίας καὶ μιμηθῇ τοσοῦτον πιστῶς τὴν φύσιν, ὥστε τὸ γυιοπλαστικὸν αὐτοῦ ἔργον νὰ εἶναι ἐπιτήδειον πρὸς ἐκτέλεσιν πασῶν τῶν κινήσεων τοῦ ἐλλείποντος. Οἱ μῦς καὶ οἱ τένοντες ἀναπληροῦνται ἐν τῷ σκέλει τούτῳ διὰ χορδῶν, ὧν ἡ διάταξις τροποποιεῖται διὰ στροφίγγων καὶ ἐλατηρίων. Τὸ πρὸς τὸν ταρσὸν ἄκρον τῆς κνήμης ἀπολήγει εἰς ἐστὶ βωμένῃν σφαιρᾶν ἐξ ἐλέφαντος, ἐνηρμοσμένην εἰς τὴν ἐκ καμινευτῆς (*vulcanisée*) ἐλαστικῆς κόμμωσις κοτύλην, ἣν φέρει ἡ μεταταρσική μοῖρα τοῦ ἄκρου ποδός. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου τῆς συναρθρώσεως κατορθοῦται νὰ κινήται ὁ ἄκρος ποὺς καθ' ἑσῆς καὶ ὁ φυσικὸς διευθύνσεις, ὡς ἂν τὸ ἄρθρον ἠθέλην εἶσθαι τὸ κατὰ φύσιν. Ἔτερον πλεονέκτημα τοῦ τεχνητοῦ τούτου ἄρθρου εἶναι, ὅτι εἶναι λίαν ἐλαφρὸν, ἔτι δὲ, ὅτι οὐδένα παραίγει κριγμὸν κατὰ τὰς κινήσεις τοῦ ἄκρου ποδός, οὐδὲ χρίζει τῆς τὰ σιδηρᾶ ἄρθρα ἐλαιώσεως. Ἡ περὶ τοῦ τεχνητοῦ ὅμως τούτου σκέλους ἐκθεσις δὲν ἀναφέρει ἂν τοῦτο ἀπεδείχθη καὶ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἔχον τοσαῦτα πλεονεκτήματα, ὅσα ἀποδίδει αὐτῷ ἐν τῇ ἐκθέσει ὁ *K. Burger*.

* Ἀξίον μνείας εἶναι προσέτι καὶ τὸ ἐν τῇ * *Ἰατρικῇ Ἑβδομαδιαίᾳ Ἐφημερίδι* (**) κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος περιγραφέν καὶ κατ' ἐπίνοιαν τοῦ ἐπιτήτορου *K. Kussheim* κατασκευασμένον τεχνητὸν σκέλος, περὶ τοῦ ὁποῦ λέγει ὁ δημοσιεύων τὰ περὶ αὐτοῦ ἱατρὸς *K. Heigman*, ὅτι, δοκιμασθὲν ἐν τῷ ἐν *Πράγα* στρατιωτικῷ νοσοκομείῳ, ἀπέδειχθη λίαν εὐμεταχειρίστον καὶ ἀνοσιμώτατον πάντες οἱ ἀνάπηροί, ἐφ' ὧν ἐδοκιμάσθη τὸ τεχνητὸν τοῦτο σκέλος, ἠδύναντο ἐκ πρώτης νὰ διαβιβάσιν ὀλοκλήρους ἕρας καὶ ἀνευ σκήπτωνος εἰς τοὺς βιαιτώνας, τοὺς διαδρόμους καὶ τὸν κήπον τοῦ νοσοκομείου, μηδὲν παρὰ πονοῦμενοι διὰ κόπωσιν ἑαυτῶν, ἢ συνθλίβειν τοῦ κολοβώματος. Βοηθούμενοι δὲ διὰ τινος τῶν συνήθων βακτηρίων ἠδύναντο νὰ

ἀναβαίῃσι καὶ καταβαίῃσι κλίμακας ταχέως καὶ ἀσφαλῶς.

Μετὰ τὴν ἐξέτασιν ταύτην τῶν ἐν Γερμανίᾳ παραθέντων γυιοπλαστικῶν ἔργων ἴδωμεν ὅποια καὶ τὰ ἐν Γαλλίᾳ μηχανουργηθέντα, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς ἐξετάσεως τῶν ἔργων τοῦ *K. Dehoui* (*). Ὁ χειρουργὸς οὗτος, ἀναλογισάμενος, ὅτι ἐκ τῆς ὀρθῆς ἐκτιμήσεως τῆς πρακτικῆς ἀξίας τῶν τεχνητῶν γυλιῶν ἐξήρτηται ἡ εἰς ὑγείας ἀρχὰς ἀναγωγὴ τῆς λεγομένης συντηρητικῆς Χειρουργικῆς, κατεγένετο, ὡς λέγει, ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἑτῶν περὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐλαττωμάτων καὶ πλεονεκτημάτων τῶν γυιοπλαστικῶν ἔργων. Ἀπέβλεψε δὲ κυρίως εἰς ἀναπήρους, οἵτινες εἰς ἠναγκασμένοι νὰ περιορίζωνται τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτήδεια διὰ τῆς καθ' ἑκάστην ἐργασίας.

Πρὸς ἀκριβεστέραν κατανόησιν τῶν πρὸς τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος σκοπὸν ἐν χρῆσει σήμερον γυιοπλαστικῶν κατασκευασμάτων θεωρεῖ ἀναγκαῖον ὁ *K. Dehoui* τὴν ἀκόλουθον παρέκδοσιν περὶ τῶν προγενεστερώς, ἐν Γαλλίᾳ μάλιστα, κατασκευασθέντων.

Τῷ 1696 ἐδημοσίευσεν ὁ Ὀλλανδὸς χειρουργὸς *Verduyn* τὴν περιγραφὴν τεχνητῆς κνήμης μετὰ ξυλίνου ἄκρου ποδός. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ χρῆσις τῆς κνήμης ταύτης προὔποσθη μὲγαν τὸν κατὰ τὸν ἀκρωτηριασμὸν τοῦ ἀκροκνήμιου σχηματισθέντα κρημνὸν διὰ τοῦτο ὁ *Louis* (ὅστις, ὡς γνωστὸν, ἀπέβριψε τὴν χειριστικὴν ταύτην μέθοδον) ἀπέβριψε τὴν περὶ τῆς ὁ λόγος κνήμην, γνωματεύων, ὅτι πρέπει νὰ μετενεχθῇ καὶ αὐτῆς ὁ ἐπερισμὸς τῶν τεχνητῶν κνημῶν ἀπὸ τοῦ κολοβώματος εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ ὅσπου τῆς κνήμης. Ἡ τοσοῦτον ἀξιοματικὴ αὕτη γνώμη τοῦ περιελοῦς χειρουργοῦ ἔσχε τοσαύτην ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ ἱατρικοῦ κόσμου, ὡς, ἐγκαταλειφθείσης, σχεδὸν ὑπὸ πάντων, τῆς οὐρεδουνειοῦ τεχνητῆς κνήμης, ἤρξαντο πάντες σχεδὸν οἱ κατὰ τὴν 18^{ην} ἑκατονταετηρίδα ἐν Γαλλίᾳ, Ἀγγλίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ ἀκμαζόντες χειρουργοὶ νὰ καταγίνωνται περὶ τὴν ἐξέυρεσιν τεχνητῶν κνημῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἐπερισμὸς νὰ γίνηται οὐχὶ κατὰ τοῦ κολοβώματος, ἀλλὰ περὶ τὸ γόνυ. Ἐξ ἁπασῶν ὅμως τῶν ἀποπειρῶν τούτων οὐδὲν γυιοπλαστικὸν ἔργον προῆλθε τὸ ὅποιον νὰ εὖχρη γενικῆς ἀποδοχῆς ὡστε μίαν ὀλοκλήρως ἑκατονταετηρῆς παρήλθεν ἐν ματαλαῖς ἀποπείραις. Τῷ 1834

(*) *Zeitschrift für Chirurgie und Geburtshilfe*. XIV. 3. p. 174.

(**) *Wiener medicinische wochenschrift*. X. 44. 45.

(*) *Bulletin de Thérapeutique*. LVIII. σελ. 472, 522, 562. Mai, Juin, 1860. — LX. σελ. 41. Janv.; σελ. 236. Mars σελ. 1861. — LXII. σελ. 186. Fevr. σελ. 233, 283. Mars σελ. 1862.

(*) *Beschreibung und Abbildung eines neuerfindenen künstlichen Fusses zum Ersatz des Ober- und Unterschenkels*. Von Margarethe Caroline Eichler. Mit 2 lithograph. Tafeln. Berlin.

ἐπιπέσκειν ὁ Γάλλος χειρουργὸς *Goyrand* εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν τεχνητῶν σκελῶν καινοτομῶν τινα; καθ' ἣν ὁ ἐπερείσματος τοῦ σώματος ἐπὶ τοῦ προσθέτου σκέλους δὲν ἐγένετο πλέον διὰ τοῦ κολοβώματος, οὐδὲ διὰ τῆς κνήμης, ἢ τοῦ γόνατος, ἀλλὰ διὰ τῆς πύλου. Κατὰ τὰς ὁδηγίας δὲ τοῦ *Goyrand* κατασκευάσεν ὁ κηλοδεμνοποιὸς *Mille* τεχνητὴν κνήμην, ἥς τὸ κυριώτερον σημεῖον τοῦ ἐπερείσμου ἦν ἐπὶ τοῦ ἰσχιαδικοῦ ὑβώματος καὶ διὰ τῆς ὀπίσθου ἠκρωτηριασμένος ἠδύνατο νὰ βαδίξῃ « τοσοῦτον ἐλευθέρως, ὡς εἰάν ἦλεν εἶσθαι » ἀρτίπους ».

Ὁ *K. Dehoui* ἀναφέρει παραδείγματα τινὰ ἐκ τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς τῶν τεχνητῶν ἐκείνων σκελῶν καὶ κνήμῶν, ἐφ' ὧν γίνεται ὁ ἐπερείσματος τοῦ σώματος διὰ τῆς πύλου. Τῶν περιπτώσεων τούτων αἱ μὲν ἀναφέρονται εἰς ἐνδεεῖς ἀποχειροβιώτους ἀναπήρους, οἵτινες καὶ μετὰ τὸν ἀκρωτηριασμὸν αὐτῶν μικρὸν ὑπὲρ τοὺς ἀστραγάλους ἠδύναντο τῇ βοηθείᾳ τεχνητοῦ ἀκροκνήμιου καὶ ἄκρου ποδὸς νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸ πρῶτον αὐτῶν ἔργον. Ἀκολούθως ἀναφέρει ὁ *K. Dehoui* περιπτώσεις τινὰς, ἀφορώσας παιδία, ἄτινα, καὶ τοὶ ἠκρωτηριασμένα, ἠδυνήθησαν οὐδὲν ἥττον τῇ βοηθείᾳ τεχνητῶν ποδῶν, ἠλικιωμένα, νὰ ἐκλέξωσιν ἐλευθέρως γάδιον χωρὶς ποσῶς νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἐκ τῆς ἀναπηρίας αὐτῶν. Εἶτα ἔρχονται παραδείγματα ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τῶν ὁποίων τὰ ἔργα ἐχρῆζον σωματικῆς τινος συντόνιας. Ἐπὶ τέλους ἀναφέρονται ἀνάπηροι, ἠναγκασμένοι νὰ φέρωσι δύο τεχνητοὺς πόδας, ἅτε κεκολοβωμένοι κατ' ἀμφοτέρα αὐτῶν τὰ κάτω ἄκρα. Ἐκ τῶν παραδειγμάτων τούτων μεταφερομεν ἐνταῦθα τὰ μᾶλλον ἐνδιαφέροντα.

α'. Γεωργὸς τις, ἐτῶν 41, ἀκρωτηριασθεὶς, ὅτε ἦγε τὸ 26^{ον} ἔτος, κατὰ τὸ κατώτερον τριτημῆριον τῆς κνήμης, φέρει ἔκτοτε τεχνητὸν ἀκροκνήμιον μετ' ἄκρου ποδὸς, ἐφ' οὗ ἐπερείδεται τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τοῦ κατ' ἰσχίον ὑβώματος. Ὁ ἀνάπηρος οὗτος ἐκτελεῖ ἀπὸ 15 ἡδὴ ἐτῶν τῇ βοηθείᾳ τοῦ ψευδοῦς αὐτοῦ γυῖου τὰ δυσχερέστερα ἔργα, ὅσον θερίζει, ἀμαλλεύει, αἶρει φορτία, σχίζει ξύλα κ.τ.λ. Εἶναι δὲ ἐκπληκτικώτατον θέημα νὰ βλέπῃ τις ὅπως ὑπηρετικὸς εἶναι ὁ τεχνητὸς ποὺς αὐτῷ, δυναμένῳ νὰ γονυπετῇ καὶ πάλιν ἀνεγείρηται ταχέως, βαδίξῃ καλῶς καὶ χωρὶς νὰ αὐρῇ τὸν ψευδῆ γυῖον καὶ πορεύηται μακρὰς ὁδοὺς (μέχρι 8 μιλίων) ἀνευ ὑπερβολικῆς κοπώσεως. Ἐν διαστήματι 15 ἐτῶν ἐδέησε τεσσάρων μόνον τεχνητῶν ποδῶν, ἕκαστος τῶν ὁποίων, ἐπομένως, ἐβάστασε τέσσαρα περίπου ἔτη. Ἐκαστος

τῶν ποδῶν τούτων τιμᾶται ἑκατὸν περίπου φράγκων καὶ χρῆζει κατ' ἔτος δαπάνης τεσσαράκοντα πρὸς ἐπισκευήν. Ἡ ὅλη ὀλοκλήρου τοῦ τεχνητοῦ τούτου γυῖου εἶναι 8—9 λιτρῶν.

β'. Εἰς τῶν ἐν τῷ ἐργαστασίῳ τοῦ κηλοδεμνοποιοῦ *Charièrre* ἐργατῶν, ἀκρωτηριασθεὶς, ὅτε ἦν ἔτι εἰκοσαετής, κατὰ τὸ κατώτερον τριτημῆριον τῆς ἀριστερᾶς κνήμης, φέρει ἐπὶ 12 ἡδὴ ἔτη τεχνητὸν ἀκροκνήμιον μετ' ἄκρου ποδὸς καὶ ἀχιλλείου τένοντος. Δύναται δὲ τῇ βοηθείᾳ τοῦ ψευδοῦς τούτου γυῖου νὰ ἐκτελῇ σχεδὸν αείψατε ὀρθοστάδην τὴν ἡμερησίαν αὐτοῦ ἐργασίαν, μεταβαίνων εἰς τὰ νοσοκομεῖα πρὸς περίθεσιν τεχνητῶν γυῖων, ἢ ὅπως πρὸς κατασκευὴν τοιούτων ἀπομετρητὰς ἀναγκαιοῦσας σωματικῆς διαστάσεως τῶν λιπογυῖων. Ὁ ἐργάτης οὗτος, ὅστις προϊσταται ἐνδὲς τῶν σημαντικωτέρων τμημάτων τοῦ ἐργαλειοποιοῦ τοῦ *Charièrre*, παρέστησεν εἰς τὸν *K. Dehoui* δύο ἄλλους συνεργάτας αὐτοῦ, ἠκρωτηριασμένους καὶ τούτους ἀμφοτέρους κατὰ τὸ κατώτερον τῆς κνήμης τριτημῆριον, ἀλλὰ δυναμένους οὐδὲν ἥττον, τῇ βοηθείᾳ τοῦ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰργασμένου τεχνητοῦ γυῖου, νὰ ἐξακολουθῶσιν ἐκτελοῦντες οἷα καὶ πρὸ τοῦ ἀκρωτηριασμοῦ δυσχερῆ ἔργα.

γ'. Ὑποδηματοποιὸς τις, ὃν ἠκρωτηρίασε τῷ 1835 ὁ *Roux* κατὰ τὸν ἕτερον πόδα μικρὸν ὑπὲρ τοὺς ἀστραγάλους, ἐξηκολούθει καὶ μετὰ τὸν ἀκρωτηριασμὸν ἐργαζόμενος τὴν τέχνην αὐτοῦ ἐπὶ 22 ἔτη, φέρων τεχνητὸν πόδα, χωρὶς ποτὲ νὰ διακόψῃ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ἐξ αἰτίας τοῦ τεχνητοῦ γυῖου. Ἀπὸ τριῶν δὲ ἡδὴ ἐτῶν ὁ ἄνθρωπος οὗτος προσελήφθη ὡς οἰκοφύλαξ εἰς τινὰ ἔπαυλιν, ὅπου καθ' ἑκάστην εἶναι ἠναγκασμένος νὰ ἐκτελῇ βαρῆα καὶ τῆς χρήσεως ἀμφοτέρων τῶν ποδῶν δεόμενα ἔργα. Ὁ πρῶτος τεχνητὸς αὐτοῦ ποὺς ἐβάστασεν ἑπτὰ ὅλα ἔτη, ὁ δεῦτερος δὲ (ὃν πρὸ 18 ἐτῶν προσήνεγκεν εἰς αὐτὸν, νυμφευόμενον, ὡς μνησιδώρημα [*Souvenir*] ὁ κατασκευάσας αὐτὸν ἐν Παρισίαις κηλοδεμνοποιὸς *Martin*) διατηρεῖται εἰσέτι ἐν καλῇ ὀπωσοῦν καταστάσει.

Ἐν τῷ ἀκολουθεῖ τῷ χει εἶσθαι λόγος καὶ περὶ περιπτώσεων, καθ' ἃς ἄνθρωποι, ἀπονεύληκτοί τε ἀμφοτέρα αὐτῶν τὰ κάτω ἄκρα καὶ γέροντες, δύο τεχνητοὺς πόδας, ἠδύναντο νὰ βαδίξωσιν, οἱ μὲν στηριζόμενοι ἐπὶ βακτηρίας τῶν συνήθων, οἱ δὲ καὶ ἀσκήποδες.

[Ἐπετα ἡ συνέχεια.]